

جمهوری اسلامی ایران
سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور

فهرست خدمات مرحله بهره‌برداری و

نگهداری سدها

(بازنگری اول)

ضابطه شماره ۶۷۸

وزارت نیرو

دفتر استانداردهای فنی، مهندسی، اجتماعی و
زیستمحیطی آب و آبفا

<http://seso.moe.gov.ir>

معاونت فنی و توسعه امور زیربنایی

امور نظام فنی و اجرایی

nezamfanni.ir

omoorepeyman.ir

باسم‌هه تعالی

ریاست جمهوری
سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور
رئیس سازمان

(#۱۲۳۴۰۸)

شماره:

۱۳۹۴/۰۶/۱۷

تاریخ:

بخشنامه به دستگاه‌های اجرایی، مهندسان مشاور و پیمانکاران

موضوع: فهرست خدمات مرحله بهره‌برداری و نگهداری سدها (بازنگری اول)

به استناد ماده (۲۳) قانون برنامه و بودجه و مواد (۶) و (۷) آیین‌نامه استانداردهای اجرایی طرح‌های عمرانی - مصوب سال ۱۳۵۲ و در چارچوب نظام فنی و اجرایی کشور (موضوع تصویب‌نامه شماره ۴۲۴۳۹ ت/۳۴۹۷-۱۳۸۵/۴/۲۰ هـ) مورخ ۱۳۸۵/۴/۲۰ هیأت محترم وزیران، به پیوست ضابطه شماره ۶۷۸ امور نظام فنی و اجرایی، با عنوان «**فهرست خدمات مرحله بهره‌برداری و نگهداری سدها (بازنگری اول)**» از نوع گروه سوم ابلاغ می‌شود.

رعایت مفاد این ضابطه در صورت نداشتن ضوابط بهتر، از تاریخ ۱۳۹۴/۱۰/۰۱ الزامی است.

امور نظام فنی و اجرایی این سازمان دریافت‌کننده نظرات و پیشنهادهای اصلاحی در مورد مفاد این ضابطه بوده و اصلاحات لازم را اعلام خواهد کرد.

محمد باقر توپخت

omoorepeyman.ir

اصلاح مدارک فنی

خواننده گرامی:

امور نظام فنی و اجرایی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، با استفاده از نظر کارشناسان برجسته مبادرت به تهیه این ضابطه نموده و آن را برای استفاده به جامعه مهندسی کشور عرضه نموده است. با وجود تلاش فراوان، این اثر مصون از ایراد و اشکال نیست.

از این‌رو، از شما خواننده گرامی صمیمانه تقاضا دارد در صورت مشاهده هرگونه ایراد و اشکال فنی مراتب را به صورت زیر

گزارش فرمایید:

- ۱- شماره بند و صفحه موضوع مورد نظر را مشخص کنید.
- ۲- ایراد مورد نظر را به صورت خلاصه بیان دارید.
- ۳- در صورت امکان متن اصلاح شده را برای جایگزینی ارسال نمایید.
- ۴- نشانی خود را برای تماس احتمالی ذکر فرمایید.

کارشناسان این امور نظرهای دریافتی را به دقت مطالعه نموده و اقدام مقتضی را معمول خواهند داشت.
پیش‌پیش از همکاری و دقت نظر جنابعالی قدردانی می‌شود.

نشانی برای مکاتبه : تهران، میدان بهارستان، خیابان صفی علی‌شاه - مرکز تلفن

۳۳۲۷۱ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، امور نظام فنی و اجرایی

Email:info@nezamfanni.ir

web: nezamfanni.ir

با سمه تعالی

پیشگفتار

با توجه به نقش سدها در امر تامین آب و ...، حصول اطمینان از عملکرد صحیح و ایمن طرح‌های سدسازی از طریق بهره‌برداری و نگهداری پایدار و بهینه و کنترل اینمی مناسب سدها مسؤولیت سنگینی را بر دوش طراحان، مطالعه‌کنندگان، سازندگان و بهره‌برداران قرار می‌دهد که لازمه آن آموزش نیروهای بهره‌بردار بهمنظور کسب تخصص و مهارت‌های مختلف در زمینه بهره‌برداری، نگهداری و اینمی سدهاست تا از این طریق نقش بسیار مهم و حساس حفاظت و بهره‌برداری اصولی از سرمایه‌گذاری‌های کلان سدسازی را بر عهده گیرند.

با توجه به اهمیت مبحث فوق، امور آب وزارت نیرو در قالب طرح تهیه ضوابط و معیارهای فنی صنعت آب کشور، تهیه ضابطه «فهرست خدمات مرحله بهره‌برداری و نگهداری سدها (بانگری اول)» را با هماهنگی امور نظام فنی و اجرایی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور در دستور کار قرار داد و پس از تهیه، آن را برای تایید و ابلاغ به عوامل ذینفع نظام فنی و اجرایی کشور به این سازمان ارسال نمود که پس از بررسی، براساس ماده ۲۳ قانون برنامه و بودجه و آیین‌نامه استانداردهای اجرایی مصوب هیات محترم وزیران و طبق نظام فنی اجرایی کشور (مصطفو شماره ۴۲۳۳۹/ت ۳۳۴۹۷-ه مورخ ۱۳۸۵/۴/۲۰ هیات محترم وزیران) تصویب و ابلاغ گردید.

علیرغم تلاش، دقت و وقت زیادی که برای تهیه این مجموعه صرف گردید، این مجموعه مصون از وجود اشکال و ابهام در مطالب آن نیست. لذا در راستای تکمیل و پربار شدن این ضابطه از کارشناسان محترم درخواست می‌شود موارد اصلاحی را به امور نظام فنی و اجرایی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ارسال کنند. کارشناسان سازمان پیشنهادهای دریافت شده را بررسی کرده و در صورت نیاز به اصلاح در متن ضابطه، با همفرکری نمایندگان جامعه فنی کشور و کارشناسان مجبوب این حوزه، نسبت به تهیه متن اصلاحی، اقدام و از طریق پایگاه اطلاع رسانی نظام فنی و اجرایی کشور برای بهره‌برداری عموم، اعلام خواهند کرد. به همین منظور و برای تسهیل در پیدا کردن آخرین ضوابط ابلاغی معتبر، در بالای صفحات، تاریخ تدوین مطالب آن صفحه درج شده‌است که در صورت هرگونه تغییر در مطالب هر یک از صفحات، تاریخ آن نیز اصلاح خواهد شد. از این‌رو همواره مطالب صفحات دارای تاریخ جدیدتر معتبر خواهد بود.

بدین وسیله معاونت فنی و توسعه امور زیربنایی از تلاش و جدیت رییس امور نظام فنی و اجرایی جناب آقای مهندس غلامحسین حمزه مصطفوی و کارشناسان محترم امور نظام فنی و اجرایی و نماینده مجری محترم طرح تهیه ضوابط و معیارهای فنی صنعت آب کشور وزارت نیرو، جناب آقای مهندس تقی عبادی و متخصصان همکار در امر تهیه و نهایی نمودن این ضابطه، تشکر و قدردانی می‌نماید و از ایزد منان توفیق روزافزون همه‌ی این بزرگواران را آرزومند می‌باشد.

امید است متخصصان و کارشناسان با ابراز نظرات خود درخصوص این ضابطه ما را در اصلاحات بعدی یاری فرمایند.

غلامرضا شافعی

معاون فنی و توسعه امور زیربنایی

تابستان ۱۳۹۴

تئیه و کنترل «فهرست خدمات مرحله بهره‌برداری و نگهداری سدها (بازنگری اول)» [ضابطه شماره ۶۷۸]

مجری: موسسه تحقیقات آب
 مشاور پروژه: موسی امین‌نژاد

اعضای گروه تئیه‌کننده:	
موسی امین‌نژاد	شرکت مدیریت منابع آب ایران
رضا راستی اردکانی	دانشگاه صنعت آب و برق شهید عباسپور
سوزان ولی‌زاده	کارشناس آزاد
علی یوسفی	شرکت مهندسین مشاور زمین آب‌پی
	فوق‌لیسانس سازه‌های هیدرولیکی
	دکترای مهندسی عمران
	فوق لیسانس سازه
	فوق لیسانس مهندسی معدن و زمین‌شناسی مهندسی

اعضای گروه نظارت و تایید کننده (کمیته تخصصی سد و تونل‌های انتقال طرح تئیه ضوابط و معیارهای فنی صنعت آب کشور):

دالی بندار	حوزه ستادی وزارت نیرو
مسعود حدیدی مود	شرکت مهندسی مشاور مهاب قدس
نوشین رواندوست	طرح تئیه ضوابط و معیارهای فنی
	صنعت آب کشور - وزارت نیرو
محمد طاهر طاهری بهبهانی	شرکت مهندسین مشاور توان آب (هیدرولیک)
محمد رضا عسکری	شرکت مهندسین مشاور بندآب
شايان ذكر است اولين متن اين فهرست خدمات در سال ۱۳۷۷ توسط اعضای کمیته سدسازی طرح تئیه ضوابط و معیارهای فنی صنعت آب کشور تهیه شده است و متن حاضر بازنگری اول اين فهرست خدمات می‌باشد.	

اعضای گروه هدایت و راهبری: (سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور)

علیرضا توتونچی	معاون امور نظام فنی و اجرایی
فرزانه آقار مضانعلی	رییس گروه امور نظام فنی و اجرایی
سید وحید الدین رضوانی	کارشناس آبیاری و زهکشی، امور نظام فنی و اجرایی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
۱۱	فصل اول - بررسی اطلاعات، گزارش‌ها، نقشه‌ها، اسناد فنی، آیین‌نامه‌ها و قوانین
۱۵	فصل دوم - خدمات بهره‌برداری و نگهداری سدها
۱۷	۱-۱- خدمات اجرایی
۱۷	۱-۱-۱- خدمات عمومی و پشتیبانی، نگهداری و حراست
۱۷	۱-۱-۲- بهره‌برداری
۲۱	۱-۱-۳- بازرسی‌ها
۲۲	۱-۱-۴- نگهداری و تعمیرات (نت)
۲۴	۱-۱-۵- خدمات ایمنی و پایداری
۲۶	۱-۱-۶- آمادگی برای مقابله با شرایط اضطرار و مدیریت بحران
۲۷	۱-۲- خدمات مشاوره‌ای
۲۷	۱-۲-۱- مطالعات ارزیابی جامع بهره‌برداری و بازنگری مبانی اولیه طرح
۳۲	۱-۲-۲- مطالعات نگهداری، اصلاح و بازسازی و علاج بخشی سد و تاسیسات وابسته
۳۶	۱-۲-۳- مطالعات ایمنی و پایداری
۳۸	۱-۲-۴- مطالعات کیفیت آب مخزن و زیست محیطی
۳۸	۱-۲-۵- مطالعات وضعیت رسوب
۴۰	۱-۲-۶- پدافند غیرعامل و مدیریت بحران
۴۱	۱-۲-۷- مطالعات بهره‌برداری جنبی از مخزن (گردشگری، آبزی پروری و ...)
۴۲	۱-۳- خدمات مشاوره‌ای توصیه‌ای
۴۲	۱-۳-۱- مطالعات افزایش ارتفاع سد
۴۲	۱-۳-۲- مطالعات مهندسی دوباره
۴۲	۱-۳-۳- مطالعات متروکه کردن سد
۴۳	۱-۴- فصل سوم - ارائه گزارش‌ها، نقشه‌ها، طرح‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی
۴۵	۱-۴-۱- گزارش‌های خدمات اجرایی
۴۵	۱-۴-۱-۱- آمار و اطلاعات
۴۵	۱-۴-۱-۲- گزارش‌ها
۴۶	۱-۴-۳- مستندات فنی و دستورالعمل‌ها
۴۶	۱-۴-۴- نقشه‌ها و عکس‌های هوایی
۴۶	۱-۴-۵- عکس و فیلم
۴۶	۱-۴-۶- اسناد مالی و حقوقی

فهرست مطالب

عنوان	صفحة
۷-۱-۳- حوادث	۴۷
۸-۱-۳- مستندسازی	۴۷
۲-۳- گزارش‌های خدمات مشاوره‌ای در حین بهره‌برداری	۴۷
۳-۳- گزارش‌های خدمات مشاوره‌ای توصیه‌ای	۴۷
پیوست ۱- فرمت مشخصات شناسنامه‌ای سدها (پیوست اصلی)	۴۹
پیوست ۲- فهرست کلی تجهیزات رفتارنگاری (پیوست اصلی)	۵۳
پیوست ۳- فرآیند و چک‌لیست بازرگانی دوره‌ای سدها (پیوست اصلی)	۵۷
پیوست ۴- چک‌لیست بازرگانی اضطراری سدها (پیوست اصلی)	۶۷
پیوست ۵- فهرست خدمات مطالعات رفتارنگاری سدها (پیوست توصیه‌ای)	۷۷
پیوست ۶- فهرست خدمات تهیه برنامه اقدامات اضطراری سدها (EAP) (پیوست توصیه‌ای)	۸۷
پیوست ۷- فهرست خدمات مطالعات حفاظت و پایش کیفی حوضه آبریز و مخزن سد (پیوست توصیه‌ای)	۹۵
پیوست ۸- فهرست خدمات مطالعات پدافند غیرعامل (پیوست توصیه‌ای)	۱۰۵
پیوست ۹- فهرست خدمات مطالعات مدیریت رسیک و بحران در سدها (پیوست توصیه‌ای)	۱۱۵
پیوست ۱۰- فهرست خدمات مطالعات آبزی پروری در مخازن سدها با هدف غیرشرب (پیوست توصیه‌ای)	۱۲۳
منابع و مراجع	۱۳۳

فهرست شکل‌ها

عنوان	صفحة
نمودار ۱- روند نمای خدمات مرحله بهره‌برداری و نگهداری سدها	۹

فهرست جدول‌ها

عنوان	صفحة
جدول پ. ۱-۱۰- فاکتورهای بررسی کیفیت شیمیایی، فیزیکی و میکروبیولوژیکی آب	۱۳۱

مقدمه

باتوجه به نقش سدها در امر تامین آب برای مصارف مختلف، کنترل سیالاب، تولید انرژی برقابی و فعالیت‌های جنبی گردشگری و پرورش ماهی، بهره‌برداری بهینه و مطابق استانداردهای توصیه شده و اطمینان از تامین ایمنی سد در شرایط مختلف، یکی از اساسی‌ترین وظایف حاکمیت می‌باشد که با درنظر گرفتن روند روبه رشد سدسازی و تعداد قابل توجه سدهای در حال بهره‌برداری و نیز پیچیدگی‌های فنی در بهره‌برداری، نگهداری، تعمیرات و ایمنی سد، دستورالعمل‌ها، راهنمایها، فهرست خدمات و ... نقش بسیار مهمی را در بهره‌برداری منطقی و علمی از ابر سازه‌های سدسازی ایفا می‌نمایند. حصول اطمینان از عملکرد صحیح و ایمن طرح‌های سدسازی از طریق بهره‌برداری و نگهداری پایدار و بهینه، مسؤولیت سنگینی را بر دوش طراحان، مطالعه‌کنندگان، سازندگان و بهره‌برداران قرار می‌دهد که لازمه آن آموزش نیروهای بهره‌بردار به‌منظور کسب تخصص و مهارت‌های مختلف در زمینه بهره‌برداری، نگهداری و ایمنی سدها است تا از این طریق نقش بسیار مهم و حساس حفاظت و بهره‌برداری اصولی از سرمایه‌گذاری‌های کلان سدسازی را بر عهده گیرند. فهرست خدمات مرحله بهره‌برداری و نگهداری سدها بدین منظور تدوین شده است.

فهرست خدمات بهره‌برداری و نگهداری سدها که باید در مرحله بهره‌برداری توسط سازمان و یا شرکت بهره‌بردار رعایت شود، شامل دو قسمت می‌باشد:

بخش اول: خدمات اجرایی بهره‌برداری و نگهداری است که طبق دستورالعمل‌های تنظیم شده در مرحله طراحی تفصیلی، دستورالعمل‌ها و راهنمای‌های عمومی، راهنمایها و دستورالعمل‌های ارائه شده توسط سازندگان تجهیزات، تدقیق و تکمیل شده در مرحله اجرا و ساخت، باید انجام شود.

شایان ذکر است، مطابق قوانین و اسناد بالادستی، کلیه خدمات مرتبط با بخش اجرایی اعم از بهره‌برداری، نگهداری و تعمیرات، خدمات ایمنی و پایداری، حراستی، نگهبانی، پشتیبانی و عمومی در چهارچوب ضوابط و دستورالعمل‌های تدوین شده توسط واحدهای ذی‌ربط وزارت‌نیرو قابل واگذاری به بخش غیر دولتی است.

بخش دوم: خدمات مهندسی (مطالعات) بهره‌برداری، نگهداری و ایمنی سدها است که توسط مشاورین ذی‌صلاح و باتوجه به نیازهای مطالعاتی و ابعاد و مقیاس هر سد تدقیق و با نظارت کارفرما صورت می‌پذیرد.

در تهییه این فهرست خدمات، نکات زیر مورد توجه بوده است:

- سد به‌طور کلی سالم بوده و طبق موازین و استانداردهای معتبر، طراحی و اجرا شده است،
- دستورالعمل بهره‌برداری و نگهداری و ایمنی در مراحل قبلی مطالعات و یا ساخت، به‌طور کامل تهییه و در اختیار بهره‌برداران قرار گرفته است،

- بهره‌برداران دوره‌های آموزشی لازم را گذرانده‌اند و واجد صلاحیت کافی برای تصدی مسؤولیت بهره‌برداری و

نگهداری از سد و تاسیسات وابسته هستند،

- این فهرست خدمات موارد مربوط به بهره‌برداری و نگهداری نیروگاه را شامل نمی‌شود،

- موارد مندرج در پیوست برای اطلاعات بیشتر و تکمیلی بوده و در صورتی که استاندارد هر کدام از آن‌ها منتشر گردد اولویت با استاندارد مرتبط می‌باشد.

این فهرست خدمات شامل دو بخش پیوست می‌باشد؛ پیوست‌های اصلی که تکمیل کننده فهرست خدمات بوده و لازمالاجرا است و پیوست‌های توصیه‌ای که بهمنظور راهنمایی بیشتر کارفرمایان، مشاورین و پیمانکاران برای امور مطالعاتی و مشاوره‌ای مرتبط با مرحله بهره‌برداری و نگهداری سدها ضمیمه شده است، این پیوست‌ها غالباً توسط دفاتر تخصصی شرکت مدیریت منابع آب ایران تهیه گردیده و برای استفاده به شرکت‌های تابعه ابلاغ شده، ولی لازم است هر کدام از آنها با ضوابط و مقررات دفتر مهندسی و معیارهای فنی آب و آبفای وزارت نیرو تکمیل و تدقیق گردد.

این فهرست خدمات عمده راهنمای داشته و بهصورت کلی و فهرست‌وار تهیه گردیده و لازم‌ست در آینده در موارد عمده و ذیربخط، مدارک تفصیلی دیگر مانند دستورالعمل‌ها، راهنمایها و غیره بهطور جداگانه تهیه گردد.

- تعاریف

اصطلاحات به کار رفته در این فهرست خدمات دارای تعاریف به شرح زیر می‌باشند:

• کارفرما و یا شرکت

کلیه شرکت‌های سهامی آب‌منطقه‌ای، شرکت سهامی سازمان آب و برق خوزستان، شرکت توسعه منابع آب و نیروی ایران و شرکت توسعه منابع آب و خاک سیستان که مالک و متولی بهره‌برداری سد می‌باشند.

• مالک سد

شخصیت حقیقی و یا حقوقی است که مالکیت و مسؤولیت بهره‌برداری، نگهداری و ایمنی سد را به‌عهده دارد.

• ستاد شرکت آب‌منطقه‌ای

واحد اداری و یا دفتر متولی مدیریت و یا ناظارت بر بهره‌برداری و نگهداری سدهای مخزنی در دفتر مرکزی کارفرما.

• ستاد آب کشور

دفتر یا جایگاه حقوقی متولی انجام ناظارت عالیه بر بهره‌برداری و نگهداری و ایمنی سدها در وزارت نیرو و یا هر شرکت تفویض اختیار شده از سوی وزارت نیرو است.

• ستاد امور آب

منظور دفتر متولی بهره‌برداری و نگهداری و ایمنی تاسیسات تامین آب معاونت امور آب و آبفای وزارت نیرو است.

• مقامات مرتبط

شامل کلیه مسؤولین مرتبط با بهره‌برداری سدها در مجموعه شرکت، ستاد آب کشور و ستاد امور آب می‌باشند.

• ارگان‌های محلی و استانی

شامل کلیه ارگان‌های دولتی اثربازی از شرایط بهره‌برداری سد نظیر شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور، فرمانداری‌ها، بخشداری‌ها و ...

• تاسیسات تامین آب

کلیه سدهای مخزنی، تنظیمی و تغذیه مصنوعی است.

• بهره‌برداری

خدمات مستمری است که بر مبنای برنامه مدون و براساس دستورالعمل‌ها و راهنمایی‌های فنی تاسیسات مورد نظر به‌منظور استفاده صحیح و ایمن از سدها برای تامین مصارف آب در شرایط مختلف با کیفیت مناسب، تولید انرژی بر قابی و کنترل سیلان انجام می‌شود.

• کنترل ایمنی

کنترل ایمنی شامل فعالیت‌هایی است که براساس دستورالعمل‌ها و راهنمایی‌های فنی و بر پایه داده‌های رفتارنگاری و بازرگانی‌های مستمر و با تحلیل رفتار سد، عملکرد سد را در حالت عادی و اضطراری پایش نموده و هرگونه رفتار غیرعادی را شناسایی و اقدامات لازم را جهت تامین پایداری به عمل آورد.

• ایمنی

ایمنی سد، هنر و علم حفظ یکپارچگی و عملکرد سدها جهت اطمینان از عدم ایجاد خطر یا ریسک غیرقابل پذیرش برای جان افراد، دارایی‌ها و محیط‌زیست می‌باشد. این فرآیند ترکیبی از فن و تجربه در قالب فلسفه مدیریت ریسک است. تاکید این فلسفه بر این است که مساله ایمنی سد به‌طور مداوم همراه سد بوده و تنها بستگی به شرایط طراحی و ساخت اولیه آن ندارد. ایمنی سد در برگیرنده تمام فعالیت‌های شناخت کمبودها و نقایص احتمالی و عواقب آن‌ها بوده و شامل اقدامات کاهش، حذف و علاج بخشی آن‌ها در حد معقول می‌گردد [۲].

• بازرگانی‌ها [۱۷]

بازرسی یک نوع تحقیق توصیفی است. هدف اصلی بازرگانی توصیف رویدادها، موقعیت آنها و شدت یا نرخ گسترش رویدادهاست. به عبارتی بازرگانی فرایندی است که در آن توصیف دقیق و صریح طیف وسیعی از ویژگی‌های مرتبط با

ایمنی و پایداری سد انجام می‌شود. بازررسی‌ها در سد به چهار دسته بازررسی‌های منظم یا دوره‌ای، بازررسی‌های تخصصی، بازررسی‌های ویژه یا اضطراری، بازررسی‌های تفصیلی یا جامع تقسیم می‌شوند.

• بازررسی منظم یا دوره‌ای

بازرسی‌های دوره‌ای به منظور آگاهی از شرایط سد، پی و تاسیسات جنبی وابسته انجام می‌گردد. در صورت برخورد به هر نقص یا اشکال در حین بازررسی، بررسی‌های تفصیلی لازم باید انجام پذیرد. به عنوان یک معیار کلی بازررسی‌های منظم باید توسط کارکنان بهره‌بردار و در قالب فعالیت‌های نگهداری و پایش سد انجام شود. تواتر این بازررسی‌های منظم بسته به جزو مورد بازررسی می‌تواند هفت‌های یا ماهانه باشد. در شرایط تغییر فصل این دوره‌ها می‌تواند کاهش یابد. بازررسی‌های فصلی یا سالانه نیز می‌تواند توسط نمایندگان مالک سد یا مسؤول ایمنی سد انجام شود. گزارش بازررسی باید شامل عکس‌ها و مستنداتی از هرگونه شرایط غیرعادی بوده و برای هر نقصی باید اقدام کلی متناسب براساس شدت یا نوع اطلاعات و مشاهدات تعیین شده باشد. برای تامین اطلاعات پایه جهت بررسی‌های بعدی، بازررسی اولیه ای قبل از آب‌گیری و راهاندازی باید جهت ثبت وضعیت ابتدایی سد و سازه‌های وابسته انجام شود.

• بازررسی‌های تخصصی

بازرسی‌های تخصصی به دو صورت رسمی یا برنامه‌ریزی شده و غیررسمی یا سرزده انجام می‌شود. بازررسی‌های رسمی تخصصی معمولاً به منظور بررسی دقیق‌تر و فنی‌تر مسایل یا مشکلات خاص به وجود آمده در سد و گاهی هم به عنوان بخشی از برنامه پایش در فواصل زمانی معین صورت می‌پذیرد. بازررسی‌های غیررسمی نیز معمولاً به صورت ناگهانی جهت کنترل وضعیت بهره‌برداری، نگهداری و پایش سد، وضعیت کارکنان، آمادگی در برابر شرایط اضطراری و موارد دیگر توسط دفتر ناظر استانی یا دفتر نظارت عالیه بهره‌برداری و نگهداری از سدها انجام می‌گردد.

• بازررسی اضطراری

بازرسی‌های ویژه در عملیات پایش باید در پی رخدادهای مخرب و غیرمتربقه انجام پذیرد. از مهم‌ترین این شرایط ویژه عبارتند از سیلاب، طوفان، زلزله و مشاهدات غیرعادی مانند ترک‌ها، نشیست‌ها، ایجاد فروچاله‌ها، نشت آب ناگهانی و ناپایداری شبیب، وقوع تغییرات زیاد و ناگهانی در تراز آب مخزن و ... مسؤولیت این نوع بازررسی‌ها به عهده کارکنان مجرب و آموزش دیده بهره‌بردار و مهندسین مسؤول ایمنی سد و کارشناسان ستادی مسؤول شرکت می‌باشد. این بازررسی‌ها بلافارسله پس از وقوع شرایط اضطراری شروع و تا ثبت شرایط عادی و یا رفتار عادی سد ادامه پیدا می‌کند.

• بازرسی تفصیلی

بازرسی‌های تفصیلی یا جامع در چارچوب برنامه بازنگری جامع اینمی سد صورت می‌پذیرد. این بازرسی‌ها شامل بررسی تمام جزئیات و اجزای سازه‌ها و تاسیسات، ابزار دقیق و گزارش‌های پایش، برنامه‌های بهره‌برداری و نگهداری، برنامه اقدامات اضطراری، آموزش و ارتقای کارکنان و سایر موارد می‌گردند. این نوع بازرسی‌ها توسط مهندس واردصلاحیت که در زیر توصیف شده است صورت می‌پذیرد.

• بازرسان سد

بازرسان سد کارشناسان مهندس طراحی، ساخت و بهره‌برداری سد و تاسیسات وابسته بوده که ضمن آشنایی کامل با انواع پدیده‌های مخرب در زمینه تخصصی خودش، توانایی مشاهده دقیق و توصیف آنچه که مشاهده می‌کند را در جملاتی کوتاه که لزوماً مقید به ساختار خاص از پیش‌تعیین‌شده‌ای نیست، دارا است. یک بازرس در یک سد، به تنها یی نمی‌تواند تبیین گر و ضعیت اینمی و پایداری آن سد باشد، مگر این که از گروه بازرسین بهره گرفته شود. بازرسی ذاتاً امری است تخصصی و تبیین رویدادها پس از توصیف آنها در هر زمینه تخصصی باید به شخص متخصص در هر تخصص واگذار گردد. بازرسان سدها در استاندارد بازرسی اینمی سدهای هندوستان به سه دسته زیر تقسیم‌بندی شده‌اند.

- بازرس اصلی (Lead Inspector): بازرس مورد تأیید DNR (Department of Natural Resources)
- بازرس (های) دستیار (Assistant Inspector(s)): سایر کارشناس‌های متخصص مرتبط با نوع سد
- نماینده کارفرما

• شرایط اضطراری

شرط غیرمنتظره‌ای که تمامیت سازه‌ای سد، سازه‌های وابسته و یا جان مردم و اموال پائین دست و بالادست را به خطر انداخته و نیازمند واکنش فوری باشد.

• عملیات نگهداری و تعمیرات (نت)

عبارت از عملیات و فعالیت‌هایی است که برای حفاظت و نگهداری از تاسیسات مورد نظر در وضع مناسب مورد نیاز می‌باشد. به طوری که بهره‌برداری دراز مدت از آن (در طول عمر مفید) به صورت رضایت‌بخش امکان‌پذیر باشد و همواره در شرایط مناسب و خواسته شده (در کوتاه مدت و در طول عمر تاسیسات)، آماده بهره‌برداری باشند که شامل بازرسی‌های دوره‌ای و ثبت ایرادات و اشکالات، نگهداری و انجام سرویس‌های جاری و دوره‌ای براساس دستورالعمل‌ها، انجام اقدامات احراری مورد نیاز (تعمیر، تعویض قطعات و نظایر آن)، تهیه برنامه‌های نگهداری و تعمیرات براساس بازرسی‌های صورت گرفته، اجرای دستورالعمل‌های نگهداری و تعمیرات و ... است. این عملیات جزو وظایف جاری سازمان بهره‌بردار می‌باشد.

• عملیات اصلاح و بازسازی

شامل بازسازی و تعمیرات اساسی بخشی از یک طرح در حال بهرهبرداری است که به لحاظ احجام کار و هزینه بالا قابل انجام در قالب عملیات نت نبوده و به عنوان نقاط بحرانی تاسیسات مورد نظر شناخته می‌شود.

• عملیات نوسازی یا علاجبخشی

شامل برنامه‌ریزی، مطالعه و اجرای مجموعه عملیات و فعالیت‌هایی است که توسعه یا بازنگری در مبانی و اهداف اولیه طرح در حال بهرهبرداری را شامل شده یا به دلایلی نظیر سپری شدن عمر تاسیسات، بروز مشکل اساسی در پایداری و یا حوادث غیرمترقبه مصدق پیدا می‌کند.

علاجبخشی شامل دو بخش عملیات علاجبخشی با هدف توسعه مخزن که شامل افزایش حجم مخزن با افزایش ارتفاع سد و یا ایجاد مخازن جدید می‌باشد، و علاجبخشی با هدف بهبود بهرهبرداری است که شامل رفع ایرادات و مشکلات سازه‌ای و تجهیزاتی سد بوده و برای بهبود بهرهبرداری و یا تامین اینمی سد انجام می‌گردد. نظیر علاجبخشی و تعمیرات اساسی تجهیزات هیدرومکانیکی، پایدارسازی سد، تکیه‌گاهها و حاشیه مخزن، مسایل زمین‌شناسی و کنترل تراوش و آببندي سد یا مخزن و ...

• برنامه اقدامات اضطراری^۱ (EAP)

دستورالعملی است که ضمن تعریف شرایط اضطراری و ویژگی‌های آن، مجموعه اقداماتی را که برای فراهم نمودن شرایط اینم و یا به حداقل رساندن خسارات در مواجهه با بحران مورد نیاز است، بیان می‌کند. دستورالعمل EAP شامل مجموعه اقدامات آمادگی در برابر بحران، اقدامات حین بحران و اقدامات پس از بحران می‌باشد. این مجموعه می‌تواند به اقدامات لازم‌الاجرا در ارتباط با سازه‌ها و نیز اشخاص ثالث موثر بسط داده شود. استفاده از یک دستورالعمل EAP تهیه شده مطابق با شرایط سد و سایر ویژگی‌های تاثیرگذار و آموزش عوامل مرتبط منجر به کاهش خطرپذیری در شرایط بحرانی و به حداقل رساندن خسارات و تلفات ناشی از آن می‌شود.

• کارکنان بهرهبرداری و نگهداری

عبارة تند از نیروهای متخصص و فنی که مطابق چارت تشکیلاتی بهرهبرداری و نگهداری سد با انجام آموزش‌های مورد نیاز و تبیین و تشریح شرح وظایف مربوطه در امور مختلف بهرهبرداری، نگهداری و تعمیرات، اینمی و مدیریت سد در رده‌های تکنسینی و یا کارشناسی مسؤولیت می‌پذیرند.

• کمیته ایمنی و پایداری سدها

کمیته مشورتی است که با حضور کارشناسان مهندسی و متخصص در تخصص های مختلف از مجموعه کارفرما، مشاوران، پیمانکاران، دانشگاهیان و ...با انتخاب کارفرما در شرکتها تشکیل و بعنوان بازوی فکری و مشورتی کارفرما در امور مرتبط با بهرهبرداری و نگهداری و ایمنی سدها با برنامه از پیش تعیین شده فعالیت مینماید.

• بهرهبرداری جانبی از سد

شامل عملیاتی نظیر گردشگری، آبزی پروری، برنامه های تفریحی و ورزشی آبی، اکوتوریسم، اقدامات تحقیقاتی در دریاچه سد، مانور و یا تمرینات نظامی و ورزشی در دریاچه سد که در قالب چهارچوب و محدودیت های تعیین شده از سوی وزارت نیرو در سدها صورت می گیرد.

• ضابطین ماده ۳۰ قانون توزیع عادلانه آب

کارکنان وزارت نیرو که به موجب ماده ۳۰ قانون توزیع عادلانه آب با حکم وزیر نیرو به عنوان ضابط قضایی از سوی وزارت نیرو برای شناسایی و معرفی متخلوفین به منابع و تاسیسات آبی معرفی می شوند.

متن قانون به شرح ذیل است: «گزارش کارکنان وزارت نیرو و موسسات تابعه و کارکنان وزارت جهاد کشاورزی (بنا به معرفی وزیر جهاد کشاورزی) که به موجب ابلاغ مخصوص وزیر نیرو برای اجرای وظایف مندرج در این قانون انتخاب و به دادسرها معرفی می شوند، ملاک تعقیب متخلوفین است و در حکم گزارش ضابطین دادگستری خواهد بود و تعقیب متخلوفین طبق بند ب از ماده (۵۹) قانون آیین دادرسی کیفری به عمل خواهد آمد.»

• بروندسپاری

عبارتست از واگذاری انجام خدمات تصدی گری به بخش غیردولتی صلاحیت دار از طریق پیمان.

• وظایف تصدی گری

به وظایفی اطلاق می شود که به استناد ماده ۸ قانون مدیریت خدمات کشوری حاکمیتی نبوده و دولت به علل مختلف از جمله ارتقای کیفیت، توسعه اشتغال و ارائه خدمات بهتر و ... به بخش غیردولتی واگذار می کند. در امور بهرهبرداری سدها این اقدامات شامل بهرهبرداری سد، نگهداری و تعمیرات، انجام امور مربوط به فرایند کنترل ایمنی، خدمات عمومی سد، حراست و نگهبانی و ... می باشد.

• وظایف حاکمیتی

آن دسته از اموری است که تحقق آن موجب اقتدار و حاکمیت کشور است و منافع آن بدون محدودیت شامل همه اقشار جامعه گردیده و بهرهمندی از این نوع خدمات موجب محدودیت برای استفاده دیگران نمی شود. در بهرهبرداری سدها، این امور شامل تعیین سیاست های بهرهبرداری، نگهداری و ایمنی و نظارت عالیه بر آن ها، تعیین و اعمال هرگونه

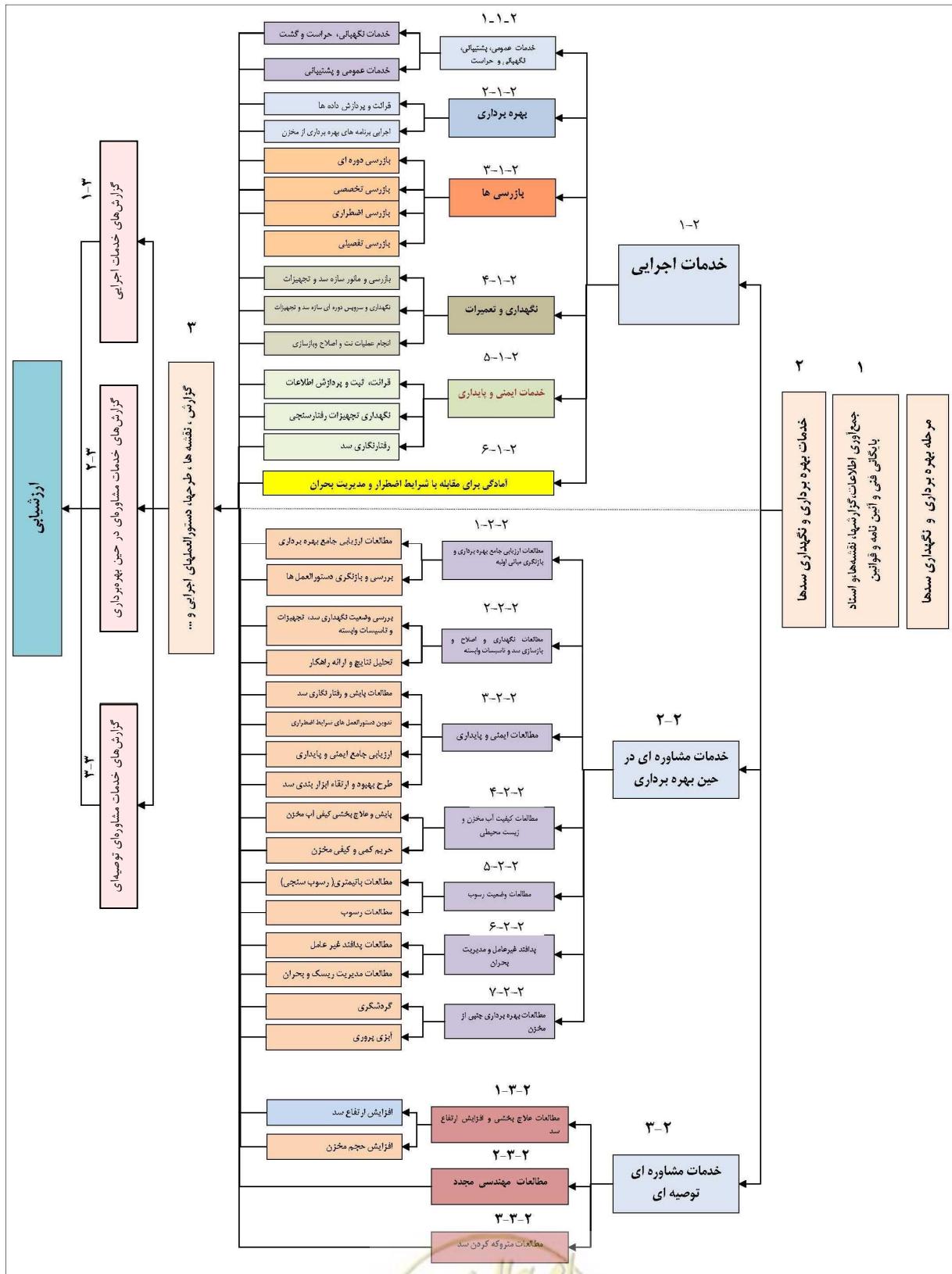

عملیات توسعه منبع آبی و عملیات علاج‌بخشی، برنامه‌ریزی و مدیریت استفاده‌های جانبی از مخزن نظیر آبزی‌پروری و گردشگری، سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی جهت بهره‌برداری بهم پیوسته از تاسیسات در یک حوضه آبریز، تصمیم‌گیری در شرایط بحران و ... می‌باشد.

• بخش غیردولتی

به کلیه موسسات، شرکت‌ها، سازمان‌ها و واحدهای اطلاق می‌گردد که سهام یا سرمایه آنها متعلق به دولت نبوده و مستقل از دولت فعالیت می‌کنند و می‌توانند مسؤولیت اجرای قسمتی از وظایف تصدیگری را بر عهده گیرند، این بخش شامل بخش‌های تعاوی خصوصی می‌باشد.

نمودار ۱- روند نمای خدمات مرحله بهره‌برداری و نگهداری سدها

فصل ۱

**بررسی اطلاعات، گزارش‌ها، نقشه‌ها،
اسناد فنی، آینه‌نامه‌ها و قوانین**

- ۱-۱- هماهنگی با کارفرما و انجام بازدیدهای صحرایی از محل سد و تاسیسات وابسته
- ۱-۲- بررسی عناوین موضوعی کلیه مدارک، گزارش‌های (طراحی، ساخت، بهره‌برداری، و دیگر گزارش‌های فنی) موجود در محل سد و شرکت
- ۱-۳- بررسی عناوین نقشه‌های طراحی، چونساخت و یا هرگونه عملیات اصلاحی و نوسازی و علاج بخشی در محل سد و شرکت
- ۱-۴- بررسی اطلاعات، نقشه‌ها و گزارش‌های مربوط به سد و تاسیسات وابسته
- ۱-۵- بررسی داده‌های موجود مرتبط با بهره‌برداری و نگهداری و ایمنی سد در محل سد و شرکت
- ۱-۶- بررسی عناوین بانک‌ها و سیستم‌های اطلاعاتی موجود در محل سد و شرکت
- ۱-۷- بررسی نحوه نگهداری از مستندات در محل سد و شرکت و یا هر محل تعریف شده
- ۱-۸- گردآوری و بررسی گزارش‌های نهایی مطالعات طرح
- ۱-۹- گردآوری و بررسی گزارش‌های دوره اجرای طرح
- ۱-۱۰- گردآوری و بررسی دستورالعمل‌های بهره‌برداری، نگهداری و ایمنی سد و تاسیسات وابسته
- ۱-۱۱- گردآوری مقررات، ضوابط و آینه‌نامه‌های مرتبط با بهره‌برداری و نگهداری سد
- ۱-۱۲- گردآوری و مطالعه قوانین و استناد مهم در پیوند با بهره‌برداری و حفاظت سد
- ۱-۱۳- گردآوری مشخصات شناسنامه سد و تجهیزات مرتبط^۱
- ۱-۱۴- گردآوری سایر استناد و مدارک مورد نیاز
- ۱-۱۵- تحويل گرفتن مکتوب مستندات و پایگاه‌های اطلاعاتی موجود مطابق با توافقات با کارفرما و تحويل صحیح و سالم آنها در پایان پیمان
- ۱-۱۶- اعلام نیازهای مستنداتی به کارفرما و پیگیری جهت اخذ و اضافه نمودن آنها به مستندات سد
- ۱-۱۷- نگهداری از مدارک، مستندات، گزارش‌ها، نقشه‌ها، و اطلاعات و داده‌های تهیه شده در مدت زمان قرارداد
- ۱-۱۸- تکمیل آرشیو فنی سد

۱- فرم مشخصات شناسنامه‌ای عمومی سدهای بزرگ در پیوست پ.۱-۱ و فرم مشخصات شناسنامه‌ای عمومی سایر سدها در پیوست پ.۲-۱ معرفی شده است.

۲ فصل

خدمات بهره‌برداری و نگهداری سدها

۱-۲- خدمات اجرایی

۱-۱-۲- خدمات عمومی و پشتیبانی، نگهداری و حراست

۱-۱-۱-۱- خدمات نگهداری، حراست و گشتزنی:

۱-۱-۱-۱-۱- نگهداری و حراست کلیه معاشر و فضاهای ورودی به محوطه سد

۱-۱-۱-۱-۱-۱- ثبت کلیه ورود و خروجها

۱-۱-۱-۱-۱-۲- نگهداری و حراست نقاط حساس سد

۱-۱-۱-۱-۱-۳- گشتزنی در محوطه سد

۱-۱-۱-۱-۱-۴- گشتزنی و حراست نقاط حساس از جمله شیرخانه، اطاق کنترل و ...

۱-۱-۱-۱-۱-۵- به کارگیری سیستم‌های کنترلی و حفاظتی نظیر دوربین‌های مدار بسته در گستره سد و دریاچه

۱-۱-۱-۱-۱-۶- گشتزنی پیرامون مخزن و ثبت وقایع و اتفاقات

۱-۱-۱-۱-۱-۷- هماهنگی با واحدهای فنی و عمومی در بازدیدهای عمومی و آموزشی

۱-۱-۱-۱-۱-۸- حراست و نگهداری اموال و دارایی‌های منقول سد

۱-۱-۱-۱-۱-۹- حراست کلیه اسناد و مکاتبات مهم

۱-۱-۱-۲- خدمات عمومی و پشتیبانی:

۱-۱-۱-۲-۱- نگهداری و نظافت محوطه و راههای ارتباطی

۱-۱-۱-۲-۲- نگهداری فضای سبز

۱-۱-۱-۲-۳- نگهداری ساختمان‌های عمومی و پشتیبانی

۱-۱-۱-۲-۴- نگهداری و نظافت ساختمان‌های بهره‌برداری، عمومی، پشتیبانی و مهمان‌سراها

۱-۱-۱-۲-۵- خدمات رفاهی و پذیرایی

۱-۱-۱-۲-۶- تعمیرات جاری جاده‌های ارتباطی و ساختمان‌های اداری و پشتیبانی

۱-۱-۱-۲-۷- نگهداری و تعمیرات سامانه‌های سرمایش و گرمایش کلیه فضاهای مجموعه سد

۱-۱-۱-۲-۸- نگهداری و تعمیرات سامانه‌های آبرسانی و برق‌رسانی عمومی

۱-۱-۱-۲-۹- خرید تدارکات و امکانات عمومی پذیرایی و رفاهی

۱-۱-۱-۲-۱۰- نگهداری سامانه‌های اطلاعاتی و ارتباطی

۲-۱-۲- بهره‌برداری

۱-۱-۲-۱- قرائت و پردازش داده‌ها

۱-۱-۱-۲-۱- مطالعه دستوالعمل‌های بهره‌برداری، فرم‌ها، چک لیست‌ها و ...

- ۲۶-۱-۲-۱-۲- تجزیه و تحلیل اطلاعات ثبت شده (روزانه، ماهانه و سالانه) بهشکلی که بیلان ورودی و خروجی و میزان انرژی تولیدی (در مورد نیروگاههای برق‌آبی) در هر دوره مشخص و ارائه گردد.
- ۲۷-۱-۲-۱-۲- تکمیل و بهروزرسانی مشخصات شناسنامه‌ای سد و تاسیسات وابسته^۱
- ۲۸-۱-۲-۱-۲- نگهداری و بایگانی ایمن داده‌ها در بانک اطلاعاتی
- ۲-۱-۲-۱-۲- اجرای برنامه‌های بهره‌برداری از مخزن
- ۱-۲-۱-۲-۱-۲- تنظیم و مانور دریچه‌ها و تخلیه کننده‌ها براساس دستورالعمل‌های فنی و برنامه‌های ابلاغی ازسوی کارفرما در تامین نیازهای پایین‌دست
- ۱-۲-۱-۲-۲- ارتباط و هماهنگی لازم با محل مصرف در تخلیه آب و مانور دریچه
- ۱-۲-۱-۲-۳- هماهنگی لازم با بازار برق و نیاز پایین‌دست در برنامه‌ریزی و تولید انرژی برق‌آبی و تهیه گزارش‌های مقایسه‌ای لازم
- ۱-۲-۱-۴- بهره‌برداری از مخزن سد منطبق با شرایط و محدودیت‌های بهره‌برداری ایمن اعلام شده توسط مهندسین مشاور طرح و یا مراجع ذی‌صلاح
- ۱-۲-۱-۵- مدیریت مخزن و تخلیه کننده در پیش‌بینی و یا رویداد شرایط سیلابی براساس دستورالعمل‌ها
- ۱-۲-۱-۶- مدیریت رسوب مخزن براساس شرایط پیش‌بینی شده در دستورالعمل‌ها مانند بازگشایی دریچه‌های تحتانی و تخلیه رسوب در شرایط سیلابی
- ۱-۲-۱-۷- تنظیم تغییرات مورد نیاز دریچه‌ها و شیرها
- ۱-۲-۱-۸- کنترل مجاری خروجی سریز بهمنظور پاکسازی و حصول اطمینان
- ۱-۲-۱-۹- هماهنگی با بخش نگهداری جهت انجام بهموقع عملیات تعمیراتی، تعویض قطعات، سامانه روشنایی، برق اضطراری و ... بهمنظور بهره‌برداری مطمئن از تجهیزات سد
- ۱-۲-۱-۱۰- همکاری و اطلاع‌رسانی از موارد تجاوز به حریم مخزن، ورود مواد آلاینده به مخزن، سقوط اجسام و ... به مقامات مرتبط سد و ستاد شرکت
- ۱-۲-۱-۱۱- همکاری با ضابطین ماده ۳۰ قانون توزیع عادلانه آب
- ۱-۲-۱-۱۲- همکاری و هماهنگی با کارفرما در تبادل اطلاعات با ارگان‌های محلی و استانی
- ۱-۲-۱-۱۳- ارسال اطلاعات مورد نیاز به ستاد شرکت (شامل اطلاعات متعارف و جاری و اطلاعات موردي و در شرایط عادي و اضطراری)

۱- فرم‌های مشخصات شناسنامه‌ای عمومی سدها در پیوست‌های پ.۱-۱ و پ.۱-۲ ارایه شده است.

- ۱۴-۲-۲-۱-۲ - ارسال اطلاعات بهموقع مورد نیاز به ستاد آب کشور (شامل اطلاعات متعارف و جاری و اطلاعات موردي و در شرایط اضطراري)
- ۱۵-۲-۲-۱-۲ - بازديد و بررسی وضعیت ادوات اندازه‌گیری جريان آب، ايستگاه‌های هيدرومتری و هواشناسی
- ۱۶-۲-۲-۱-۲ - تشخيص نارسائي‌های احتمالي برنامه بهره‌برداری تدوين شده و برگشت آن به مسؤولين شركت، بهمنظور رفع نواقص و مشكلات
- ۱۷-۲-۲-۱-۲ - پيش‌بياني و تامين ماشين‌آلات و تجهيزات مورد نیاز بهره‌برداری
- ۱۸-۲-۲-۱-۲ - پيش‌بياني و تامين تجهيزات مورد نیاز بهره‌برداری در شرایط غيرعادی، پی‌گيری و بازرسي سامانه‌های اطلاعاتی و ارتباطی و اطمینان از درستی عملکرد آنها
- ۱۹-۲-۲-۱-۲ - بررسی کارکرد و کفايت تجهيزات سنجش جريان و اعلام نیاز تامين و نصب آنها اعم از:
- اعلام کمبودهای تجهيزات اندازه‌گیری جريان آب ايستگاه‌های هيدرومتری
  - اعلام نیازهای ايستگاه هواشناسی سد
  - اعلام نیازهای ادوات سنجش پaramترهای كيفي آب
  - اعلام نیازهای سامانه‌های هشدار سيل
  - اعلام نیاز تجهيز سد به سامانه‌های اندازه‌گيری خودکار
- ۲۰-۲-۲-۱-۲ - بازرسي سد، تاسيسات و تجهيزات وابسته
- ۲۱-۲-۲-۱-۲ - کاربرد دستورالعمل‌های نگهداری تجهيزات اندازه‌گيری جريان آب
- ۲۲-۲-۲-۱-۲ - بررسی عملکرد ادوات و تجهيزات اندازه‌گيری جريان آب
- ۲۳-۲-۲-۱-۲ - بازرسي و انجام آزمایش‌های دوره‌اي از تجهيزات اندازه‌گيری جريان آب در چك ليست‌های مرتبط
- ۲۴-۲-۲-۱-۲ - كنترل و واسنجي تجهيزات اندازه‌گيری جريان آب بهصورت شش ماهه و يا سالانه.
- ۲۵-۲-۲-۱-۲ - انجام سرويس‌های منظم تجهيزات اندازه‌گيری جريان آب
- ۲۶-۲-۲-۱-۲ - ثبت موارد ويژه و اعلام خرابی‌ها و علل آنها، در صورت وجود.
- ۲۷-۲-۲-۱-۲ - اطمینان از درستی عملکرد تابلوهای برقی، تجهيزات اندازه‌گيری جريان آب، سامانه‌های كنترل و قرائت مرکزی، مخزن و ... در تواتر مشخص ماهانه، ۶ ماهه، سالانه و اضطراري، مطابق دستورالعمل‌ها
- ۲۸-۲-۲-۱-۲ - تهيه گزارش‌های دوره‌اي و موردي مختلف

۱-۲-۳-۱- بازرسی‌ها^۱ [۱۷]

۱-۲-۱- بازرسی‌های دوره‌ای:

۱-۲-۱-۱- انجام بازرسی‌های چشمی دوره‌ای مطابق با دستورالعمل‌های موجود

۱-۲-۱-۲- ثبت موارد بازرسی شده در چک لیست‌های مرتبط

۱-۲-۱-۳- ثبت موارد بازرسی دوره‌ای در پایگاه اطلاع رسانی شرکت مدیریت منابع آب ایران

۱-۲-۱-۴- اعلام هرگونه موارد غیرعادی مشاهده شده به کارفرما

۱-۲-۱-۵- مستندسازی و نشانه گذاری وقایع جدید و بازرسی دوره‌ای آنها با تواتر زمانی مناسب

۱-۲-۱-۶- بررسی کارشناسی هر یک از عوارض نیازمند بررسی و ارائه گزارش به کارفرما

۱-۲-۱-۷- معرفی وقایع و رخدادهای نیازمند خدمات مطالعاتی و تهیه گزارش توجیهی

۱-۲-۱-۸- ارائه گزارش از وقایع جدید رخداده

۱-۲-۱-۹- ارائه روش‌های مورد نیاز پایش وقایع و رخدادهای جدید

۱-۲-۱-۱۰- اجرای دستورالعمل‌های ابلاغی کارفرما در خصوص پایش وقایع جدید

۱-۲-۱-۱۱- ثبت تغییرات وقایع جدید در بازرسی دوره‌ای

۱-۲-۱-۱۲- تهیه گزارش بازرسی دوره‌ای

۱-۲-۱-۱۳- ارائه گزارش بازرسی دوره‌ای در کمیته ایمنی و پایداری

۱-۲-۲-۳- بازرسی‌های تخصصی:

۱-۲-۳-۱- انجام بازرسی‌های تخصصی به صورت رسمی و برنامه‌ریزی شده توسط کارشناسان ستادی کارفرما

و یا ستاد امورآب کشور.

۱-۲-۳-۲- انجام بازرسی‌های تخصصی به صورت سرزده جهت کنترل وضعیت بهره‌برداری، نگهداری و پایش

سد، وضعیت کارکنان، آمادگی در برابر شرایط اضطراری و موارد دیگر توسط مسؤولین ذیربطة.

۱-۲-۳-۳- بازرسی و بررسی دقیق‌تر و فنی‌تر مسایل یا مشکلات خاص به وجود آمده در سد توسط گروه متخصصین.

۱-۲-۳-۳- بازرسی اضطراری^۲

۱-۲-۳-۳-۱- اجرای دستورالعمل اقدامات اضطراری

۱-۲-۳-۳-۱-۲- انجام بازرسی اضطراری مطابق با دستورالعمل شرایط اضطرار

۱-۲-۳-۳-۳- اعلام پیام خطر از طریق سامانه‌های اطلاعاتی و ارتباطی شرکت و سد

۱- نمودار تهیه و بررسی گزارش‌های بازرسی مطابق پیوست پ.۳ و گزارش بازرسی و چک لیست بازرسی دوره‌ای سدهای خاکی و بتی مطابق با پیوست‌های پ.۲-۳ و پ.۳-۳ می‌باشد.

۲- گزارش و چک لیست بازرسی پس از زلزله سدهای خاکی و بتی، مطابق با پیوست‌های پ.۱-۴ و پ.۲-۴ می‌باشد.

- ۱-۲-۳-۴-۳-۱-۲- ثبت موارد بازرسی اضطراری در چک لیست‌های مربوط
- ۱-۲-۳-۵-۳-۱-۲- ارائه و اجرای روش‌های مورد نیاز پایش وقایع و رخدادها طی شرایط اضطرار
- ۱-۲-۳-۶-۱-۲- اجرای دستورالعمل‌های ابلاغی کارفرما در خصوص پایش در شرایط اضطرار
- ۱-۲-۳-۷-۱-۲- پیگیری اقدامات بعدی با هماهنگی کارفرما
- ۱-۲-۳-۸-۱-۲- مستندسازی و تهیه گزارش از اقدامات به عمل آمده در شرایط اضطرار
- ۱-۲-۳-۹-۱-۲- تهیه گزارش بازرسی اضطراری
- ۱-۲-۳-۱۰-۱-۲- ارائه گزارش بازرسی اضطراری در کمیته ایمنی و پایداری
- ۱-۲-۳-۴-۱-۲- بازرسی تفصیلی^۱
- ۱-۲-۳-۴-۱-۱-۱-۱-۲- انجام بازرسی تخصصی تفصیلی از سازه سد و سرریز
- ۱-۲-۳-۴-۱-۱-۲- انجام بازرسی تخصصی تفصیلی از سامانه ابزاربندی، شبکه شتابنگاری و لرزه‌نگاری سد و سامانه‌های موجود
- ۱-۲-۳-۴-۱-۱-۲- انجام بازرسی تخصصی تفصیلی از سازه‌های خروجی و آب‌گیر، تخلیه‌کننده‌های تحتانی و تجهیزات مرتبط
- ۱-۲-۳-۴-۱-۱-۲- انجام بازرسی تخصصی تفصیلی از دریاچه و ساحل مخزن
- ۱-۲-۳-۴-۱-۵-۱-۲- انجام بازرسی تخصصی تفصیلی از نواحی پایین دست سد
- ۱-۲-۳-۴-۱-۶-۱-۲- انجام بازرسی تخصصی تفصیلی از تجهیزات هیدرومکانیکی و هیدرولکتریکی و مانور آن‌ها
- ۱-۲-۳-۴-۱-۷-۱-۲- انجام بازرسی‌های تخصصی تفصیلی از تکیه‌گاه‌ها و گالاری‌ها
- ۱-۲-۴-۱-۲- نگهداری و تعمیرات (نت)
- ۱-۲-۴-۱-۱-۱-۲- بازرسی‌ها، مانور و نگهداری تجهیزات براساس دستورالعمل‌ها:
- ۱-۲-۴-۱-۱-۱-۱-۲- تجهیزات هیدرومکانیکی (آشغال‌گیر، استاپ‌لاگ، دریچه، شیر، پمپ، خط انتقال و ...)
- ۱-۲-۴-۱-۲-۱-۲- سامانه نیروی محرکه و بالابر تجهیزات هیدرومکانیکی
- ۱-۲-۴-۱-۳-۱-۲- تجهیزات برقی (سامانه برق اضطراری، تابلوهای برق، سامانه روشنایی و ...)
- ۱-۲-۴-۱-۴-۱-۲- بدنه سد و کنترل موارد غیرعادی (نشت، رویش‌گیاه، لانه حیوانات، ریزش، تخریب و ...) براساس دستورالعمل‌ها
- ۱-۲-۴-۱-۵-۱-۲- سرویس و نگهداری ایستگاه‌های هواشناسی

۱- در کنترل‌های دوره‌ای ایمنی لازم است بازرسی تخصصی و تفصیلی همراه با طراحی چک لیست‌های مناسب، توسط متخصصین و یا مشاورین ذیصلاح صورت گیرد این موارد غیر از بازرسی‌های دوره‌ای سد می‌باشد.

- ۱-۴-۱-۶- جاده‌های دسترسی و ارتباطی
- ۱-۴-۱-۷- گالری‌ها، زهکش‌ها، آسانسورها، پله‌های دسترسی
- ۱-۴-۱-۸- سامانه ابزاربندی سد
- ۱-۴-۱-۹- سرریز، حوضچه آرامش، و ...
- ۱-۴-۱-۱۰- دریاچه و رودخانه
- ۱-۴-۱-۱۱- پایاب سد
- ۱-۴-۱-۱۲- ساختمان‌های بهره‌برداری
- ۱-۴-۱-۱۳- سامانه‌های اندازه‌گیری جریان آب
- ۱-۴-۱-۱۴- جاده‌های دسترسی
- ۱-۴-۱-۱۵- مانور دریچه‌های سرریز
- ۱-۴-۱-۱۶- مانور دریچه‌ها و شیرآلات تخلیه کننده و سرویس، روغن‌کاری و آزمایش سامانه‌های هیدرومکانیکی و برقی
- ۱-۴-۱-۱۷- مانور دریچه و شیرآلات تخلیه کننده تحتانی
- ۱-۴-۱-۱۸- تجهیزات هیدرومکانیکی (آشغال‌گیر، استاپ‌لاغ، دریچه، شیر، پمپ، خط انتقال و ...)
- ۱-۴-۱-۱۹- تهیه برنامه نت براساس اولویت عملیات اجرایی، برنامه زمان‌بندی و محدودیت منابع مالی
- ۱-۴-۲- نگهداری و سرویس دوره‌ای سازه سد و تجهیزات مطابق دستورالعمل‌ها:
- ۱-۴-۲-۱- انجام آزمایش‌های مختلف دوره‌ای بهمنظور حصول اطمینان از عملکرد صحیح تجهیزات نصب شده در سد
- ۱-۴-۲-۲- ثبت موارد ویژه و اعلام خرابی‌ها و علل آن‌ها
- ۱-۴-۲-۳- سرویس و رفع عیوب جزئی تجهیزات رفتارنگاری
- ۱-۴-۲-۴- سرویس و رفع عیوب سامانه‌های روشنایی
- ۱-۴-۲-۵- سرویس و رفع عیوب سامانه‌های سرمایش و گرمایش
- ۱-۴-۲-۶- سرویس و واسنجی تجهیزات اندازه‌گیری سد، ایستگاه‌های هیدرومتری، هواشناسی و ...
- ۱-۴-۲-۷- بهروزرسانی و درج اطلاعات در سامانه مکانیزه نت
- ۱-۴-۲-۸- تکمیل فرم‌های عملیاتی مختلف سد، شرکت آب‌منطقه‌ای و ستاد امور آب
- ۱-۴-۲-۹- هماهنگی با واحدهای بهره‌برداری و ایمنی جهت برنامه‌ریزی، اولویت‌بندی عملیات اجرایی و مطالعاتی نت
- ۱-۴-۲-۱۰- انجام هماهنگی‌ها با گروه بهره‌برداری، ایمنی و پایداری، حراست و ...، جهت شروع عملیات
- ۱-۴-۳- انجام عملیات نت و اصلاح و بازسازی:

- ۱-۳-۴-۱-۲- رعایت دستورالعمل‌های نت در انجام عملیات
- ۲-۳-۴-۱-۲- انجام نت پیش‌گیرانه
- ۱-۲-۳-۴-۱-۲- تجهیزات هیدرومکانیکی
- ۲-۲-۳-۴-۱-۲- تجهیزات برقی
- ۳-۲-۳-۴-۱-۲- تجهیزات کنترل و ابزار دقیق
- ۴-۲-۳-۴-۱-۲- سازه بدنی سد، سرریز، جناحین مخزن، تاج و ...
- ۳-۳-۴-۱-۲- انجام تعمیرات و بازسازی
- ۱-۳-۴-۱-۲- سامانه روشنایی محوطه، تاج، گالری‌ها، اتاق شیرآلات و ...
- ۲-۳-۳-۴-۱-۲- ابزاربندی سد
- ۳-۳-۳-۴-۱-۲- سازه سد
- ۴-۳-۳-۴-۱-۲- تجهیزات هیدرومکانیکی
- ۵-۳-۳-۴-۱-۲- سرریز و حوضچه آرامش
- ۶-۳-۳-۴-۱-۲- تکیه‌گاهها
- ۷-۳-۳-۴-۱-۲- جناحین مخزن
- ۸-۳-۳-۴-۱-۲- محوطه و کمپ سد
- ۹-۳-۳-۴-۱-۲- ساختمان‌های اداری و بهره‌برداری
- ۱۰-۳-۳-۴-۱-۲- کنترل کمی و کیفی انجام عملیات تعمیراتی
- ۱۱-۳-۳-۴-۱-۲- بررسی گزارش‌های میان کار مطالعاتی و اظهارنظر لازم
- ۱۲-۳-۳-۴-۱-۲- بررسی و تدقیق صورت وضعیت‌های عملیات اجرایی و تعمیراتی پیمان کاران
- ۱-۵-۱-۲- خدمات ایمنی و پایداری
- ۱-۵-۱-۲- قرائت، ثبت و پردازش اطلاعات
- ۱-۵-۱-۲- مطالعه دستورالعمل‌های مرتبط با نحوه و دوره قرائت کلیه تجهیزات رفتارنگاری^۱
- ۲-۱-۵-۱-۲- تهیه فرم‌های مناسب جهت ثبت داده‌ها
- ۳-۱-۵-۱-۲- ثبت داده‌ها در فرم‌های مناسب با قيد شرایط ثبت داده
- ۴-۱-۵-۱-۲- قرائت داده‌ها با توجه به برنامه زمانی از پیش تعیین شده در شرایط عادی و غیرعادی
- ۵-۱-۵-۱-۲- بهروز نمودن برنامه قرائت تجهیزات مطابق با دستورالعمل‌های ابلاغی کارفرما در شرایط اضطرار

۱- فهرست کلی تجهیزات رفتارنگاری سدهای خاکی و بتني به ترتیب، مطابق با پیوست‌های پ.۲-۱ و پ.۲-۲ می‌باشد.

- ۱-۱-۵-۶- قرائت تجهیزات ابزار دقیق مطابق با دستور العمل‌های ابلاغی کارفرما در شرایط اضطرار
- ۱-۱-۵-۷- تهیه و بهروز نمودن برنامه قرائت تجهیزات در شرایط اضطرار مطابق با دستورالعمل‌های موجود
- ۱-۱-۵-۸- تهیه گزارش از اقدامات به عمل آمده در شرایط اضطرار
- ۱-۱-۵-۹- ارائه گزارش در خصوص اقدامات به عمل آمده در شرایط اضطرار در کمیته ایمنی و پایداری
- ۱-۱-۵-۱۰- انجام قرائت‌های مجدد در صورت مشاهده قرائت غیرعادی
- ۱-۱-۵-۱۱- انجام قرائت‌های اضافی در صورت بروز شرایط ویژه مانند شرایط پس از زلزله، سیل، مشاهده رفتار غیرعادی و ...
- ۱-۱-۵-۱۲- اندازه‌گیری‌های موردی در هنگام مشاهده پدیده‌های جدید مانند نشت آب از درزها، چشم‌های جدید و ... که از قبل سامانه رفتارنگاری برای آن‌ها تعییه نشده است.
- ۱-۱-۵-۱۳- بررسی دقت داده‌ها و تجهیزات مورد استفاده مطابق با دستورالعمل‌های مربوط
- ۱-۱-۵-۱۴- کنترل چشمی و بررسی اولیه داده‌ها و اطمینان از صحت داده‌های برداشت شده
- ۱-۱-۵-۱۵- قرائت مجدد در صورت مشاهده قرائت غیر عادی و ایجاد اطمینان از صحت داده‌ها
- ۱-۱-۵-۱۶- قرائت تجهیزات جدید نصب شده مطابق دستورالعمل‌های ابلاغی کارفرما
- ۱-۱-۵-۱۷- ثبت شرایط ویژه‌ای که در هنگام قرائت داده‌ها وجود داشته و می‌تواند در تفسیر آن‌ها کمک نماید.
- ۱-۱-۵-۱۸- تبدیل قرائت‌های به دست آمده از ابزاربندی به ارقام معنی‌دار مهندسی، با استفاده از ثابت‌های واسنجی و ضرایب اصلاح
- ۱-۱-۵-۱۹- خلاصه‌سازی داده‌ها به شکل جدول‌ها و نمودارهای مناسب
- ۱-۱-۵-۲۰- ذخیره کلیه اطلاعات در بانک اطلاعاتی به عنوان مرجعی جهت مراجعات آتی
- ۱-۱-۵-۲۱- بررسی داده‌ها با رسم منحنی‌ها و نمودارهای مناسب به منظور شناخت روند تغییرات داده‌ها و نیز یافتن تغییرات ناگهانی و یا جهت‌گیری‌های غیرمعمول
- ۱-۱-۵-۲۲- کنترل درستی قرائت‌ها یا ثبت داده‌ها در صورت مشاهده رفتار غیرمعمول
- ۱-۱-۵-۲۳- انتقال داده‌ها به کامپیوتر و ایجاد بایگانی منظم داده‌ها
- ۱-۱-۵-۲۴- نگهداری ایمن از داده‌های خام و تهیه ماهانه نسخه پشتیبان
- ۱-۱-۵-۲۵- پردازش داده‌ها و انجام اصلاحات لازم براساس دستورالعمل‌های موجود ابزارهای مختلف
- ۱-۱-۵-۲۶- بررسی اولیه داده‌های پردازش شده و اطمینان از عدم وجود شرایط و روندهای غیرعادی
- ۱-۱-۵-۲۷- داده‌برداری و پردازش مجدد داده‌ها در صورت وجود شرایط و روندهای غیرعادی
- ۱-۱-۵-۲۸- بررسی اولیه دلایل شرایط و روندهای غیرعادی
- ۱-۱-۵-۲۹- بهروز نمودن برنامه قرائت تجهیزات با توجه به شرایط و روندهای غیرعادی
- ۱-۱-۵-۳۰- تهیه گزارش از شرایط و روندهای غیرعادی و اعلام به کارفرما

- ۱-۲-۳۱-۱-۵-۱-۲- تهیه گزارش توجیهی برای خدمات مطالعاتی در خصوص شرایط و روندهای غیرعادی
- ۱-۲-۳۲-۱-۵-۱-۲- ارائه گزارش در خصوص شرایط و روندهای غیرعادی در کمیته ایمنی و پایداری
- ۱-۲-۳۳-۱-۵-۱-۲- ذخیره داده‌های پردازش شده، نگهداری ایمن از آنها و تهیه ماهانه نسخه پشتیبان
- ۱-۲-۳۴-۱-۵-۱-۲- هماهنگی به منظور بهره‌برداری از مخزن سد، منطبق با شرایط بهره‌برداری ایمن اعلام شده توسط مهندسین مشاور طرح و یا مراجع ذیصلاح
- ۱-۲-۳۵-۱-۵-۱-۲- هماهنگی در کنترل درستی عملکرد دریچه‌ها و دیگر تجهیزات هیدرومکانیکی و ... مورد استفاده در موقع اضطراری
- ۱-۲-۳۶-۱-۵-۱-۲- گزارش موارد عدول از شرایط ایمن بهره‌برداری به ستاد شرکت آب منطقه‌ای
- ۱-۲-۲-۵-۱-۲- نگهداری تجهیزات رفتارسنجدی
- ۱-۲-۱-۲-۵-۱-۲- کاربرد دستورالعمل‌های نگهداری تجهیزات
- ۱-۲-۲-۵-۱-۲- بازرگانی و آزمایش‌های دوره‌ای از تجهیزات رفتارسنجدی و ثبت در چک لیست‌های مرتبط
- ۱-۲-۳-۲-۵-۱-۲- کنترل واسنجی تجهیزات رفتارسنجدی و دستگاه‌های قراعت‌گر
- ۱-۲-۴-۲-۵-۱-۲- انجام سرویس‌های منظم تجهیزات رفتارسنجدی
- ۱-۲-۵-۲-۵-۱-۲- ثبت موارد ویژه و اعلام خرابی‌ها و علل آنها در صورت وجود از نگاه گروه ایمنی سد
- ۱-۲-۳-۵-۱-۲- تهیه گزارش تحلیلی رفتارنگاری سد^۱
- ۱-۲-۴-۵-۱-۲- تهیه گزارش تحلیلی رفتارنگاری دوره‌ای سد مطابق دستورالعمل‌های موجود
- ۱-۲-۵-۱-۲- تهیه گزارش تحلیلی موردي از شرایط و روندهای غیرعادی
- ۱-۲-۶-۵-۱-۲- تهیه گزارش تحلیلی رفتارنگاری در شرایط اضطرار
- ۱-۲-۶-۱-۲- آمادگی برای مقابله با شرایط اضطرار و مدیریت بحران
- ۱-۲-۱-۶-۱-۲- کسب آمادگی لازم جهت همکاری در مدیریت شرایط بحرانی و شرایط غیرعادی
- ۱-۲-۲-۶-۱-۲- تشخیص و تبیین شرایط اضطرار
- ۱-۲-۳-۶-۱-۲- اجرای دستورالعمل اقدامات اضطراری پس از رویداد شرایط اضطرار (زمین لرزه، سیلاب، خشکسالی، آلودگی، خرابکاری و حمله و ...)
- ۱-۲-۴-۶-۱-۲- اطلاع‌رسانی به موقع و گزارش موارد غیرعادی و خطرآفرین به مراجع بالادست (ستاد شرکت آب منطقه‌ای)

۱- مطالعات رفتارنگاری سدها مطابق فهرست خدمات ارائه شده در پیوست ۵ در صورت حائز شرایط بودن پیمانکار بهره‌برداری و نگهداری به صورت تواما با سایر خدمات سد باید انجام گردد، که این یکپارچگی به جهت انسجام کلیه خدمات و به هم پیوستگی مجموعه عملیات سد و از همه مهم‌تر مسوولیت‌های دستگاه بهره‌بردار در قبال ایمنی سد پیشتر می‌باشد، در غیر این صورت مطابق فهرست خدمات بخش مشاوره‌ای از طریق شرکت‌های حائز شرایط دیگر باید انجام گردد.

- ۱-۱-۲-۵- اعلام خطر فوری در سد و به ستاد شرکت آب منطقه‌ای در صورت مشاهده شرایط غیرعادی
- ۱-۱-۶- هماهنگی و تدارک نیروی انسانی، تجهیزات و امکانات موردنیاز
- ۱-۱-۷- هماهنگی با واحدها و ارگان‌های ذی‌ربط
- ۱-۱-۸- آگاهی‌رسانی و اعلام هشدار در شرایط اضطراری و غیرعادی به جمعیت و اماكن در خطر و مسؤولین براساس دستورالعمل‌های مربوط،
- ۱-۱-۹- اخذ اطلاعات مورد نیاز از سازمان‌های مختلف مانند هواشناسی، محیط‌زیست و ... و استفاده از آن‌ها در مدیریت شرایط اضطراری
- ۱-۱-۱۰- همکاری مستمر و مبادله آمار و اطلاعات با مدیریت تاسیسات و یا سدهایی که به نوعی آب ورودی و خروجی از آن‌ها در بهره‌برداری و یا مدیریت شرایط اضطراری موثر است.
- ۱-۱-۱۱- اعلام آمار و گزارش‌های لحظه‌ای به مسؤولین براساس دستورالعمل‌های مرتبط
- ۱-۱-۱۲- تهیه گزارش‌های موردنیاز در موارد ویژه و درصورت بروز حوادث غیرمنتقبه
- ۱-۱-۱۳- تهیه گزارش از هر نوع عملیات غیرمعمول که نیاز به اطلاع‌رسانی به مراجع بالاتر دارد.
- ۱-۱-۱۴- تهیه لیست کارشناسان، مدیران و مسؤولین با شماره تلفن‌های مربوط و اطلاع‌رسانی بهموقع
- ۱-۱-۱۵- تهیه گزارش‌ها مرتبط

۲-۲- خدمات مشاوره‌ای

- ۱-۱-۲-۲- مطالعات ارزیابی جامع بهره‌برداری و بازنگری مبانی اولیه طرح
- ۱-۱-۱-۲-۲- مطالعات جامع بهره‌برداری
- ۱-۱-۱-۲-۲- هماهنگی، برنامه‌ریزی، بازدید و جمع‌آوری اطلاعات
- ۱-۱-۱-۲-۲- مذاکره و تبادل‌نظر با کارفرما جهت تبیین اهداف و حدود مطالعات و تدقیق شرح خدمات
- ۱-۱-۱-۲-۲- برنامه‌ریزی مطالعات و ارائه روش‌شناسی انجام آن
- ۱-۱-۱-۲-۲- ارائه برنامه زمان‌بندی تفصیلی مطالعات
- ۱-۱-۱-۲-۲- بررسی موقعیت و مشخصات کلی محدوده سد و مخزن
- ۱-۱-۱-۲-۲- بررسی تاسیسات و ابنيه فنی مهم واقع در محدوده مخزن
- ۱-۱-۱-۲-۲- بررسی ایستگاه‌های هیدرومتری و هواشناسی موجود در محدوده حوضه سد
- ۱-۱-۱-۲-۲- بررسی موقعیت مسیل‌ها، محدوده اراضی سیل‌گیر، اراضی باتلاقی، مناطق حفاظت شده و ...
- ۱-۱-۱-۲-۲- شناسایی و بررسی کاربری اراضی
- ۱-۱-۱-۲-۲- گردآوری گزارش‌های مطالعاتی طرح

- ۱۱-۱-۱-۲-۲- گردآوری مدارک مهم و مجوزهای زمان مطالعه
- ۱۲-۱-۱-۲-۲- گردآوری گزارش‌های زمان ساخت و نقشه‌های اجرا شده
- ۱۳-۱-۱-۲-۲- گردآوری مدارک و اطلاعات مهم زمان ساخت
- ۱۴-۱-۱-۲-۲- گردآوری گزارش‌های آبگیری اولیه و رفتارنگاری سد
- ۱۵-۱-۱-۲-۲- گردآوری کلیه دستورالعمل‌های تدوین شده
- ۱۶-۱-۱-۲-۲- گردآوری گزارش‌های مطالعاتی مختلف انجام شده پس از بهرهبرداری سد
- ۱۷-۱-۱-۲-۲- گردآوری آمار هواشناسی و هیدرولوژی حوضه سد
- ۱۸-۱-۱-۲-۲- جمع‌آوری دیگر اطلاعات اولیه موردنیاز
- ۱۹-۱-۱-۲-۲- گردآوری آمار وقایع طبیعی و غیرطبیعی روی داده در محدوده سد و مخزن
- ۱-۱۹-۱-۱-۲-۲- سیلان و مشخصات و خسارت‌های آن
- ۲-۱۹-۱-۱-۲-۲- زلزله و اثرات آن
- ۳-۱۹-۱-۱-۲-۲- زمین لغزش و رانش خاک
- ۴-۱۹-۱-۱-۲-۲- آلودگی آب
- ۲۰-۱-۱-۲-۲- مشکلات سازه‌ای و تجهیزاتی سد
- ۲۱-۱-۱-۲-۲- گردآوری نقشه‌های توپوگرافی، عکس‌های هوایی و تصاویر ماهواره‌ای بر حسب نیاز
- ۲۲-۱-۱-۲-۲- گردآوری اطلاعات مربوط به مصارف مختلف، حقابه‌ها، مسایل حقوقی، اجتماعی و فرهنگی
- ۲۳-۱-۱-۲-۲- گردآوری اطلاعات مربوط به مسایل زیستمحیطی، لیمنولوژیکی و کیفی آب
- ۲۴-۱-۱-۲-۲- گردآوری گزارش‌ها و اطلاعات طرح‌های توسعه مرتبط
- ۲۵-۱-۱-۲-۲- گردآوری سایر اسناد و مدارک
- ۲۶-۱-۱-۲-۲- جمع‌آوری مدارک و اطلاعات زمان مطالعه و ساخت
- ۲۷-۱-۱-۲-۲- جمع‌آوری آمار و اطلاعات دوران بهرهبرداری
- ۲۸-۱-۱-۲-۲- جمع‌آوری آمار و اطلاعات بهنگام حوضه
- ۲۹-۱-۱-۲-۲- بررسی و تحلیل وضعیت بهرهبرداری
- ۳۰-۱-۱-۲-۲- بررسی و تحلیل وضعیت بهرهبرداری سد از آغاز بهرهبرداری
- ۳۱-۱-۱-۲-۲- بررسی و تحلیل اهداف ساخت سد، برنامه تخصیص و مقایسه آن با وضع فعلی بهرهبرداری مخزن
- ۳۲-۱-۱-۲-۲- بررسی وضعیت هیدرولوژیکی حوضه، توسعه بهرهبرداری از منابع حوضه و مقایسه آن با اهداف و سیاست‌های بهرهبرداری حاکم و اثرات آن بر مخزن و آسیب‌شناسی وضع موجود بهرهبرداری از مخزن با توجه به شرایط حاکم و اهداف سد
- ۳۳-۱-۱-۲-۲- اطلاعات شناسنامه‌ای سد، تجهیزات و تاسیسات وابسته

۳۴-۱-۲-۲- بررسی منحنی فرمان سد در شرایط مختلف در مطالعات و پیشنهاد منحنی فرمان جدید با توجه به شرایط فعلی سد و حوضه آبریز و اهداف سد

۳۵-۱-۲-۲- مدل‌های برنامه‌ریزی و شیوه پیش‌بینی آوردها و بهره‌برداری از مخزن در شرایط مختلف اقلیمی

۳۶-۱-۲-۲- برنامه و جداول قرائت آمار و اطلاعات آب (لحظه‌ای، ساعتی، روزانه، ماهانه و ...) شامل: شیوه‌های جمع‌آوری، تولید اطلاعات، فرمتهای مختلف آمارگیری، روش‌های انتقال، پردازش و سنتز آمار و اطلاعات، تدقیق داده‌ها، تهیه گزارش در سطوح مختلف مدیریتی، تحلیل و تفسیر نتایج و داده‌های بهره‌برداری سدها

۳۷-۱-۲-۲- آسیب‌شناسی جامع وضعیت فعلی بهره‌برداری

۳۸-۱-۲-۲- بررسی وضعیت تجهیزات اندازه‌گیری جریان آب

۳۹-۱-۲-۲-۱- ایستگاه‌های هیدرومتری سرشاخه‌ها و پایین دست و مشخصات آن‌ها و پیشنهاد بازنگری، تجهیز و یا ایجاد ایستگاه‌های جدید

۴۰-۱-۲-۲-۱-۲-۲- ایستگاه هواشناسی منطقه سد و مشخصات آن

۴۱-۱-۲-۲-۳- تجهیزات اندازه‌گیری جریان ورودی و جریان آب خروجی از مجاری مختلف

۴۲-۱-۲-۲-۴- تجهیزات اندازه‌گیری و نمونه‌برداری پارامترهای کیفی آب مخزن

۴۳-۱-۲-۲-۵- تجهیزات اندازه‌گیری سطح تراز آب مخزن

۴۴-۱-۲-۲-۶- تجهیزات اندازه‌گیری تحويل آب به مشترکین مختلف به طور مستقیم از مخزن

۴۵-۱-۲-۲-۷- سامانه و تجهیزات هشدار سیل و دستورالعمل‌های مدیریت سیلاب

۴۶-۱-۲-۲-۳- بررسی وضع موجود تجهیزات و ملزمات موردنیاز بهره‌برداری

۴۷-۱-۲-۲-۳-۱- وضعیت انبار یدکی

۴۸-۱-۲-۲-۳-۲- امکانات و تجهیزات یارانه

۴۹-۱-۲-۲-۳-۳- سامانه ارتباطی و اطلاعاتی

۵۰-۱-۲-۲-۴- ساختمان‌ها (ساختمان‌های عمومی، اداری، نگهداری، انبار، بهداشتی و ...)

۵۱-۱-۲-۲-۳-۵- تجهیزات مدیریت بحران و شرایط اضطرار

۵۲-۱-۲-۲-۳-۶- امکانات اداری

۵۳-۱-۲-۲-۷- شرایط و تجهیزات ایمنی و بهداشت محیط کار

۵۴-۱-۲-۲-۸- راه‌های دسترسی و ارتباطی

۵۵-۱-۲-۲-۹- وسائل نقلیه موتوری و غیرموتوری

۵۶-۱-۲-۲-۱۰- قایق و اسکله

۵۷-۱-۲-۲-۱۱- تجهیزات نگهداری

۵۸-۱-۲-۲-۱۲- سایر ملزمات

۴-۱-۲-۲- مسایل حقوقی

- ۱-۴-۱-۲-۲- تعیین وضعیت و علامت‌گذاری حریم کمی و کیفی سد و اراضی مرتبط
- ۲-۴-۱-۲-۲- تعیین وضعیت تابلوهای شنا ممنوع در محدوده‌های خطر
- ۳-۴-۱-۲-۲- حوادث در حین کار برای کارکنان دائمی و موقت
- ۴-۴-۱-۲-۲- تصرفات غیرمجاز در محدوده و حریم مخزن
- ۵-۴-۱-۲-۲- حوادث به‌وقوع پیوسته و دعاوی حقوقی
- ۶-۴-۱-۲-۲- غرق شدن
- ۷-۴-۱-۲-۲- اختلافات حقوقی با پیمان کاران مرتبط با سد
- ۸-۴-۱-۲-۲- تصرف محدوده دریاچه و اراضی مربوط
- ۹-۴-۱-۲-۲- ورود آلاینده‌های غیرمجاز به مخزن
- ۱۰-۴-۱-۲-۲- نحوه تصرف و تملک اراضی واقع در حریم و محدوده دریاچه و سد
- ۱۱-۴-۱-۲-۲- حق‌آبه‌بران و ذی‌نعمان معتبر
- ۱۲-۴-۱-۲-۲- زیرآب رفتن اراضی در شرایط سیلاب و بازشدن ناگهانی تخلیه کننده‌ها
- ۱-۵-۱-۲-۲- ساختار تشکیلاتی و مدیریتی سد
- ۱-۵-۱-۲-۲- تعریف و تفکیک وظایف حاکمیتی و تصدی‌گری مدیریت سد
- ۲-۵-۱-۲-۲- ارائه نمودار سازمانی مدیریت بهره‌برداری، نگهداری و ایمنی سد (شامل بخش قابل بروندسپاری و حاکمیتی)
- ۳-۵-۱-۲-۲- تعریف و شفافسازی شرح وظایف لایه‌های مختلف اقدامات عملیاتی و مدیریتی سد و نیز نحوه ارتباط آن‌ها با ستاد سازمان‌های آب منطقه‌ای و ستاد وزارت نیرو
- ۴-۵-۱-۲-۲- تدوین شرایط احراز پست‌های مختلف مورد نیاز سد
- ۵-۵-۱-۲-۲- مشخص نمودن حداقل آموزش‌های لازم برای کارکنان بهره‌برداری سد
- ۶-۵-۱-۲-۲- تهیه استاد مناقصه جهت واگذاری (برون سپاری) احتمالی عملیات بهره‌برداری، نگهداری و ایمنی سد به بخش خصوصی
- ۷-۵-۱-۲-۲- تعیین مشخصات پیمان کاران بخش خصوصی در ارتباط با واگذاری خدمات فنی، حراستی، خدماتی براساس قوانین و آیین‌نامه‌های جاری وزارت نیرو
- ۸-۵-۱-۲-۲- وضعیت آرشیو فنی سد^۱

۱- نشریه «مستندسازی طرح‌های آب» شماره ۲۰۸ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور - وزارت نیرو ۱۳۷۹، می‌تواند در ساماندهی و مکانیزاسیون آرشیو فنی سدها در محل سد و شرکت مد نظر قرار گیرد.

- ۱-۲-۲- روند مستندسازی اطلاعات
- ۲-۲- نقشه و مدارک موجود
- ۲-۲-۳- دستورالعمل‌ها و گزارش‌ها
- ۲-۲-۴- شیوه مستندسازی و نگهداری اطلاعات و مدارک
- ۲-۲-۵- بانک اطلاعاتی موجود
- ۲-۲-۶- نحوه دسترسی به اطلاعات و مستندات فنی
- ۲-۲-۷- بررسی و بازنگری دستورالعمل‌ها
- ۲-۲-۸- دستورالعمل بهره‌برداری از مخزن و تاسیسات جانبی
- ۲-۲-۹- دستورالعمل بهره‌برداری از سد در شرایط اضطراری (سیل، زلزله، آلودگی و ...)
- ۲-۲-۱۰- دستورالعمل بهره‌برداری و نگهداری از تجهیزات هیدرومکانیکی و هیدروالکتریکی سد
- ۲-۲-۱۱- دستورالعمل رفتارسنگی و رفتارنگاری
- ۲-۲-۱۲- دستورالعمل بازرگانی سد و تهیه چک لیست‌ها
- ۲-۲-۱۳- دستورالعمل قرائت ابزار دقیق، تحلیل پایداری و تهیه گزارش‌های تفصیلی اینمی و پایداری
- ۲-۲-۱۴- تدوین دستورالعمل پایش و رفتارنگاری پارامترهای کیفی و زیستمحیطی منابع آب
- ۲-۲-۱۵- دستورالعمل آب‌گیری سد
- ۲-۲-۱۶- دستورالعمل تخلیه سد
- ۲-۲-۱۷- دستورالعمل استفاده‌های جنبی از مخزن
- ۲-۲-۱۸- جمع‌بندی و ارائه نتایج مطالعات
- ۲-۲-۱۹- ارائه گزارش آسیب‌شناسی وضع موجود
- ۲-۲-۲۰- ارائه گزارش اقتصادی شرایط جدید
- ۲-۲-۲۱- ارائه شرایط جدید آورد رودخانه، نیازها و شرایط بهره‌برداری از مخزن
- ۲-۲-۲۲- ارائه شرایط بهره‌برداری بهینه از سد و منابع و مصارف
- ۲-۲-۲۳- ارائه برنامه و منحنی فرمان جدید مخزن
- ۲-۲-۲۴- ارائه روش‌شناسی و یا نرم‌افزار پیش‌بینی آورد و تنظیم برنامه بهره‌برداری در شرایط مختلف اقلیمی
- ۲-۲-۲۵- ارائه گزارش کامل نیازمندی‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری سد به همراه برآورده حجم ریالی و فیزیکی
- ۲-۲-۲۶- طراحی و پیشنهاد ساختار جدید مدیریتی و بهره‌برداری سد به همراه شرح وظایف، شرایط احراز
- ۲-۲-۲۷- ارائه دستورالعمل‌های جدید بهره‌برداری و نگهداری
- ۲-۲-۲۸- ارائه گزارش‌های مختلف بهنگام شده هیدرولوژی، هیدرولیکی، بهره‌برداری و ...
- ۲-۲-۲۹- گزارش امکان بهره‌برداری جنبی از مخزن.

۲-۲-۲-۲- مطالعات نگهداری، اصلاح و بازسازی و علاجبخشی^۱ سد و تاسیسات وابسته [۱۰]

۱-۲-۲-۲- هماهنگی، برنامه‌ریزی، بازدید و جمع‌آوری اطلاعات:

۱-۱-۲-۲- برگزاری جلسات هماهنگی با کارفرما در جهت تبیین نیازها و خواسته‌ها و اهداف مورد نظر مطالعه.

۲-۱-۲-۲- انجام بازدیدهای میدانی لازم و تهیه لیست مشخصات سازه و تاسیسات، تجهیزات هیدرومکانیک،

برقی و ابزار دقیق

۲-۲-۲-۳- گردآوری گزارش‌ها، نقشه‌ها و اطلاعات موجود مرتبط با موضوع

۴-۱-۲-۲- گردآوری نقشه‌های موقعیت جغرافیایی و جانمایی سد و تاسیسات وابسته به آن و راههای ارتباطی.

۵-۱-۲-۲- گردآوری نقشه‌های توپوگرافی محدوده طرح با مقیاس موردنیاز.

۶-۱-۲-۲- ۶- جمع‌آوری اطلاعات پایه مانند هواشناسی، هیدرولوژی، زمین‌شناسی، برنامه‌ریزی منابع آب و ...

۷-۱-۲-۲- ۷- جمع‌آوری اطلاعات مربوط به پارامترهای بهره‌برداری سد و تاسیسات وابسته

۸-۱-۲-۲- ۸- جمع‌آوری داده‌های ابزار دقیق و گزارش‌های مرتبط

۹-۱-۲-۲- ۹- جمع‌آوری اطلاعات شناسنامه‌ای بخش‌های مختلف و پیشینه تعمیراتی هر بخش

۱۰-۱-۲-۲- ۱۰- ارائه گزارش آغازین

۲-۲-۲- ۲- بررسی وضعیت نگهداری سد، تجهیزات و تاسیسات وابسته

۱-۲-۲-۲- ۱- ساختمان‌های و فضاهای عمومی و پشتیبانی

۱-۲-۲-۲- ۱- جاده‌های دسترسی، مخزن و سواحل آن، ساختمان‌های بهره‌برداری و اداری و مهمان‌سرا

۱-۲-۲-۲- ۲- سامانه‌های سرمایشی، گرمایشی، روشنایی، فضای سبز و ...

۱-۲-۲-۲- ۳- تاسیسات حفاظتی، امنیتی و سامانه‌های اعلام و اطفای حریق

۱-۲-۲-۲- ۴- وضعیت سامانه حراستی و امنیتی سد

۱-۲-۲-۲- ۵- وضعیت جاده‌های دسترسی، ارتباطی، پل‌ها و نیازمندی‌های تعمیراتی

۱-۲-۲-۲- ۶- وضعیت انبار یدکی و تجهیزات ضروری موردنیاز

۱-۲-۲-۲- ۷- وضعیت تجهیز سد به سامانه‌های ایمنی و بهداشتی (اطفای حریق، کمک‌های اولیه و ...)

۲-۲-۲- ۲- بخش‌های اصلی سدها:

۱-۲-۲-۲- ۱- وضعیت پایداری مخزن و تکیه‌ها

۱-۲-۲-۲- ۲- وضعیت صخره‌های ریزشی مشرف به محدوده سد و مخزن

۱-۲-۲- ۳- نگهداری تاسیسات بتنی از قبل سد، سرریز، گالری‌ها و ...

۱- منظور از علاجبخشی در این بخش غیر از افزایش ارتفاع و یا توسعه حجم مخزن سد بوده و شامل اقداماتی در راستای بهبود بهره‌برداری می‌باشد.

-۲-۲-۲-۲-۵- پرسی نشستهای احتمالی، وجود حفره‌ها، لغزش‌ها، فرایانش‌ها و آیینه‌گاه‌ها.

۲-۲-۲-۷-۷-پرسی، تاج سد، ترکهای طولی، و عرضی، تغییر استای محو، تاج، نشست مصالح و ...

سداش آنها.

۲-۲-۲-۹- ب، سے، سر، نیں سد شاما، آستانه سر، نیں، اوچے، شوت سر، نیں، حوضه آرامش،

۲-۲-۲-۳- تجهیزات هیدرومکانیکی

۲-۲-۲-۳-۱- ب، سه، مانو، و آزمایش‌های دو، های تجهیزات و سامانه‌های کنترل

- اشکالات هیدرولیکی از قبیل: ایجاد حیان‌های گردایی، خلاعه‌ایی، استهلاک ناقص، انژویی،

عدم دقیقیت منحنی‌های سنجش و ...

- اشکالات سازه‌ای از قبیا: ابحداد ترک، نشست و حابه‌حابه، خودگیر، فرساش، و ...

- اشکالات هیدرومکانیکی، از قبیا: ارتعاشات، مشکلات مانو، تجهیزات، مشکلات موجود در

سامانه‌های مکانیکی، و برقی، و ...

- ناکافی بودن ظرفیت بجهه داری از تاسیسات و تجهیزات با توجه به وضعیت مصارف

پوشش‌های فلزی، اتصالات و ...

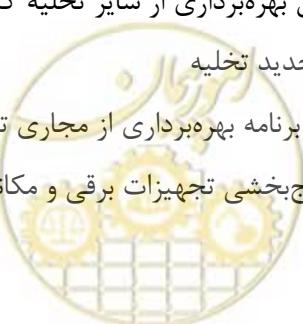
۲-۲-۲-۳-۴- نگهداری سامانه تهویه، جرثقیل، آسانسور،

د، محدوده سد

۲-۲-۲-۲-۳-۷-بررسی، مانور و آزمایش‌های دوره‌ای تجهیزات و سامانه‌های کنترل

۲-۲-۲-۳-۸- بیش بینه امکان بهبود داری، از سایر تخلیه کننده‌ها

۲-۲-۲-۳-۹-۳-۹- توصیه سامانه حدد تخلیه

- تجهیزات برقی و مخابراتی: ۴-۲-۲-۲-۲
- ۱- وضعیت سامانه برق اضطراری ۱-۴-۲-۲-۲-۲
- ۲- نگهداری سامانه‌ها و تجهیزات ارتباطی ۲-۴-۲-۲-۲-۲
- ۳- نگهداری سامانه‌های روشنایی تاج، محوطه، گالری، شیرخانه، اطاق فرمان و ... ۳-۴-۲-۲-۲-۲
- ۴- نگهداری تابلوهای برقی و سامانه اطاق فرمان ۴-۴-۲-۲-۲-۲
- ۵- تابلوها، بالابرها، سامانه قدرت، سامانه کنترل، کابل‌ها و اتصالات برقی، سامانه‌های اعلام خطر و ... ۵-۴-۲-۲-۲-۲
- تجهیزات ابزار دقیق: ۵-۲-۲-۲-۲
- ۱- نگهداری ابزار دقیق و تجهیزات مرتبط ۱-۵-۲-۲-۲-۲
- ۲- وضعیت موجود ابزار دقیق سد ۲-۵-۲-۲-۲-۲
- ۳- دلایل از کارافتادگی ابزار در مقاطع مختلف ۳-۵-۲-۲-۲-۲
- ۴- تحلیل کفایت ابزار سالم در قضاوت اینمی سد ۴-۵-۲-۲-۲-۲
- ۵- لیست ابزار موردنیاز جدید ۵-۵-۲-۲-۲-۲
- ۶- وضعیت راههای دسترسی و ارتباطی به ابزارها بهخصوص در بدنه سد، تکیه‌گاهها و ... ۶-۵-۲-۲-۲-۲
- ۷- وضعیت دستگاههای قرائت گر از نظر دقت و تعداد ۷-۵-۲-۲-۲-۲
- ۸- ارائه طرح بهبود و ارتقای ابزار دقیق سد ۸-۵-۲-۲-۲-۲
- برنامه‌ریزی و تامین لوازم یدکی: ۶-۲-۲-۲-۲
- ۱- تجهیزات هیدرومکانیکی و برقی ۱-۶-۲-۲-۲-۲
- ۲- تجهیزات اندازه‌گیری و قرائت ۲-۶-۲-۲-۲-۲
- ۳- ایستگاههای پمپاژ و تصفیه‌خانه ۳-۶-۲-۲-۲-۲
- ۴- تامین ماشین‌آلات ۴-۶-۲-۲-۲-۲
- ۵- لوازم و تجهیزات موردنیاز نگهداری و تعمیرات ۵-۶-۲-۲-۲-۲
- تهیه برنامه‌های نگهداری، تعمیرات، اصلاح و بازسازی: ۷-۲-۲-۲-۲-۲
- ۱- مطالعه، طراحی و پیاده‌سازی سامانه‌نت ۱-۷-۲-۲-۲-۲
- ۲- تهیه برنامه‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت عملیات نگهداری و تعمیرات سد، تاسیسات و تجهیزات وابسته شامل:
- عملیات نت سامانه‌های هیدرومکانیکی
  - عملیات نت سامانه‌های برقی و ارتباطی
  - عملیات نت و بهبود تجهیزات اندازه‌گیری و رفتارنگاری سد
  - عملیات نت سازه سد و حاشیه مخزن

- عملیات نت جاده‌های دسترسی و ارتباطی
  - عملیات نت محوطه و فضاهای عمومی و پشتیبانی
  - عملیات نت تاسیسات جانبی
  - عملیات نت ساختمان‌های اداری و بهره‌برداری

۲-۲-۲-۲-۷-۳- تفکیک عملیات به سرفصل‌های نگهداری و تعمیرات،

۲-۲-۲-۷-۴- انجام برآوردهای فیزیکی و ریالی از احجام عملیات

۲-۲-۷-۵- اولویت‌بندی و تهییه برنامه زمان‌بندی انجام عملیات

۲-۲-۸- دستور العمل‌ها:

۲-۲-۹- تحلیل نتایج و ارائه راهکار:

۱-۹-۲-۲-۲-۲-۱- بررسی دلایل آسیب‌پذیری و پتانسیل‌های خرابی و ارائه راهکار بهبود و بازنگری

۲-۲-۲-۲-۲-۲-۱- ارزیابی عملکرد سد و کلیه تاسیسات و تجهیزات در مقایسه با فرض‌ها و محدودیت‌های پیش‌بینی شده در طراحی

۲-۲-۲-۹-۴- تهیه و ارائه گزارش تحلیلی از اقدامات مورد نیاز عملیات اجرایی به همراه محاسبات و مستندات مورد نیاز

۵-۲-۲-۲-۹-۶-۵- تهیه طرح و روش اجرای عملیات تعمیر، بازسازی و یا نوسازی

۲-۲-۲-۶-۹-۶- اولویت‌بندی اقدامات و ارائه برنامه زمان‌بندی اجرا به همراه برآورد فیزیکی و ریالی

-۲-۲-۹-۸- ارائه برنامه نگه‌داری بلندمدت و یا سالانه سد و تاسیسات وابسته

۱۱-۹-۲-۲-۲-۲- مطالعه و ارائه سامانه مدیریت نت

۱۰-۲-۲-۲-۲-۲- تهیه اسناد مناقصه:

۱-۱۰-۲-۲-۲-۲-۲-۱- تهیه نقشه‌های اجرایی بر مبنای محاسبات طراحی مولفه‌های سازه‌ای و تجهیزات

هیدرومکانیکی، برقی و ابزار دقیق

۲-۲-۲-۱۰-۲-۱-ارائه برنامه زمانبندی کلی انجام عملیات اجرایی،

۱۰-۲-۲-۲-۲-۳- تهیه روش کار مناسب پیشنهادی برای اقدامات اجرایی خاص و پیچیده
 ۱۰-۲-۲-۲-۴- تعیین مشخصات فنی عمومی مولفه‌های اجرایی طرح
 ۱۰-۲-۲-۲-۵- تعیین مشخصات فنی خصوصی مولفه‌های اجرایی طرح، در صورت لزوم و در حد موردنیاز
 ۱۰-۲-۲-۲-۶- متره احجام عملیات مناسب با نقشه‌های اجرایی و برآورد ریالی فعالیت‌های مندرج در طرح به تفکیک بخش‌های مختلف

۳-۲-۲- مطالعات ایمنی و پایداری

۱-۳-۲-۲- مطالعات پایش و رفتارنگاری
 ۱-۱-۳-۲-۲- مطالعات پایش و رفتارنگاری سدهای خاکی^۱
 ۲-۱-۳-۲-۲- مطالعات پایش و رفتارنگاری سدهای بتني^۲
 ۲-۳-۲-۲- تدوین دستورالعمل‌های برنامه اقدامات اضطراری (EAP)
 ۱-۲-۳-۲-۲- تدوین دستورالعمل‌های برنامه اقدامات اضطراری^۳
 ۳-۳-۲-۲- ارزیابی جامع ایمنی سد
 ۱-۳-۳-۲-۲- بازرگانی تفصیلی^۴
 ۲-۳-۳-۲-۲- ارزیابی تفصیلی فرایندهای طراحی، ساخت و کنترل جامع پایداری
 ۱-۲-۳-۲-۲- بررسی اطلاعات موجود
 ۲-۳-۲-۳-۲-۲- بررسی روند طراحی، معیارهای به کار گرفته شده، فرضیات و دیگر مطالعات مرتبط انجام شده در زمان طراحی
 ۲-۳-۲-۳-۲-۲- بررسی مستندات دوران ساخت و چگونگی انطباق آن با فرضیات طراحی
 ۲-۳-۲-۴- بررسی شرح وقایع حادث شده در دوران ساخت و بهره‌برداری تاثیرگذار بر ایمنی سد.
 ۲-۳-۲-۵- بررسی مطالعات انجام شده قبلی شامل مطالعات پایداری، علاج‌بخشی، میکروژئودزی، هیدروگرافی و دیگر موارد مرتبط با ایمنی سد.
 ۲-۳-۲-۶- ارزیابی پایداری و کفایت سازه‌ای سد و تکیه‌گاه
 ۲-۳-۷-۲-۲- بررسی و ارزیابی شرایط فوق العاده مانند کفایت مقدار سیل طراحی و یا شدت زلزله طراحی با توجه به معیارهای کنونی

۱- فهرست خدمات تیپ مطالعات رفتارنگاری (پایش ایمنی) سدهای خاکی در پیوست پ.۵-۱ ارائه شده است.

۲- فهرست خدمات تیپ مطالعات رفتارنگاری (پایش ایمنی) سدهای بتني در پیوست پ.۵-۲ ارائه شده است.

۳- فهرست خدمات تهیه برنامه اقدامات اضطراری سدها در پیوست ۶ ارائه شده است.

۴- مطابق موارد قید شده در بخش بازرگانی

۸-۲-۳-۲-۲-۲- تحلیل جامع استاتیکی و دینامیکی سد با استفاده از مدل‌های عددی مناسب و واسنجی

آن‌ها، با توجه به داده‌های بهره‌برداری و ابزاربندی

۲-۲-۳-۲-۹- ارزیابی جامع پایداری سد و تکیه‌گاه، تعیین ضرایب اطمینان با توجه به نتایج مدل عددی

۱۰-۲-۳-۲-۲- انجام تحلیل‌ها و ارزیابی‌های لازم برای ارائه راهکار در شرایط اضطراری

۱۱-۲-۳-۲-۲- ارائه شرایط و محدودیت‌های بهره‌برداری ایمن از سد با توجه به شرایط سد (در صورت نیاز)

۱۲-۲-۳-۲-۲- بررسی ظرفیت کلیه مجرای‌ها برای تخلیه ایمن جریان‌های طراحی و کفایت آن‌ها برای عبور

سیل طراحی و یا کاهش ترازآب دریاچه در موقع اضطراری

۱۳-۲-۳-۲-۲- بررسی طراحی کلیه دریچه‌ها، شیرها، سازه‌های انسداد جریان و جرثقیل‌ها، تجهیزات

کنترلی و منابع تامین انرژی مرتبط جهت اطمینان از عملکرد ایمن و قابل اعتماد در موقع موردنیاز

۱۴-۲-۳-۲-۲- بررسی کفایت سازه‌ها و تجهیزات اجرایی مانند تجهیزات مرتبط با شرایط یخ‌بندان،

جلوگیری از فرسایش و ...

۱۵-۲-۳-۲-۲- بررسی اثر کهولت سد و یا پدیده‌های ویژه مانند واکنش قلیایی و ...، بررسی‌های صحرایی

جهت تعیین خصوصیات جدید و تاثیر آن بر رفتار و ایمنی سد و درنظر گرفتن اثرات آن در مدل عددی،

۱۶-۲-۳-۲-۲- مقایسه فرایند ایمنی سد با سطح مورد انتظار،

۱۷-۲-۳-۲-۲- تهیه گزارش

^۱- مطالعات بهره‌برداری و نگهداری^۱

۱-۴-۳-۲-۲- تهیه گزارش ارزیابی جامع ایمنی

۲-۴-۳-۲-۲- گزارش تفصیلی هریک از فعالیت‌های یاد شده در بالا همراه با مستندات تهیه شده مرتبط

۳-۴-۳-۲-۲- بیان شفاف وضعیت ایمنی سد و سازه‌های وابسته

۴-۴-۳-۲-۲- تعیین و اولویت‌بندی عملیات اصلاحی موردنیاز با توجه به خطرپذیری و هزینه عملیات اصلاحی

۵-۴-۳-۲-۲- تعیین و اولویت‌بندی عملیات لازم جهت بهبود روند بهره‌برداری و نگهداری ایمن

۲-۵-۳-۲-۲- طرح بهبود و ارتقای ابزاربندی سد

۱-۵-۳-۲-۲- بررسی و ارائه وضعیت موجود ابزار دقیق سد

۲-۵-۳-۲-۲- دلایل از کارافتادگی ابزار در مقاطع مختلف

۳-۵-۳-۲-۲- تحلیل کفایت ابزار سالم در قضاوت ایمنی سد

۴-۵-۳-۲-۲- لیست ابزار موردنیاز جدید

۵-۵-۳-۲-۲- طرح تعویض و جاگذاری ابزار جدید

۱- این مطالعات مطابق چکیده سرفصل‌های تشریح شده در زیربخش‌های ۲-۲-۲ می‌باشد.

۶-۵-۳-۲-۲- وضعیت دستگاه‌های قراتعتر گر و دقت و کارایی آنها

۷-۵-۳-۲-۲- ارائه روش‌های اجرایی و گزینه‌های مختلف طرح ابزاربندی مجدد سد

۸-۵-۳-۲-۲- برآورد ریالی گرینه های مختلف طرح ابزاربندی مجدد سد

۹-۵-۳-۲-۲- تهیه اسناد مناقصه طرح ابزاربندی مجدد سد

۴-۲-۲- مطالعات کیفیت آب مخزن و زیست محیطی^۱ [۴ و ۵]

۱-۴-۲-۲- پایش و علاج بخشی کیفی آب مخزن

۱-۱-۴-۲-۲- مطالعات حفاظت و پایش کیفیت منابع آب دریاچه و حوضه آبریز سد^۲

۲-۱-۴-۲-۲- به روزسانی دستورالعمل اندازه‌گیری پارامترهای کیفی، زمانبندی نمونه‌برداری و سنجش و پایش

۳-۱-۴-۲-۲- روش مدیریت، کنترل و ارتقاء کیفیت

۴-۱-۴-۲-۲- مطالعات علاج بخشی کیفی آب

۲-۴-۲-۲- حریم کمی و کیفی

۱-۲-۴-۲-۲- شناسایی منابع آلینده کشاورزی، خانگی و صنعتی

۲-۲-۴-۲-۲- بررسی اثرات آلینده‌ها بر اکوسامانه و حیات آبزیان دریاچه

۳-۲-۴-۲-۲- روش‌های پیش‌گیری از اثرات مضر آلینده‌ها بر حیات آبزیان دریاچه

۴-۲-۴-۲-۲- بررسی استقرار کاربری‌های مختلف در حریم کیفی آب

۵-۲-۴-۲-۲- کاربری‌های مجاز و غیرمجاز در محدوده حریم کمی و کیفی آب

۶-۲-۴-۲-۲- بررسی اثرات و پیامدها بر کیفیت منبع آبی و مصارف آب

۷-۲-۴-۲-۲- بررسی قوانین، دستورالعمل‌ها و مصوبات مرتبط با حریم صنایع و تاسیسات آبی

۵-۲-۲- مطالعات وضعیت رسوب

۱-۵-۲-۲- مطالعات رسوب‌سنگی

۱-۱-۵-۲-۲- تعیین روش محاسبه حجم رسوب نهشته شده در مخزن

۱-۱-۵-۲-۲- مطالعات باتیمتری (هیدروگرافی مخزن)^۳

۱-۱-۵-۲-۲- روش‌های مبتنی بر محاسبه سطح محصور بین خطوط تراز

۱-۱-۵-۲-۲- روش‌های مبتنی بر سطح مقاطع عرضی مخزن

۱- رعایت راهنمای مطالعات کیفیت آب مخازن سدهای بزرگ، نشریه شماره ۵۵۰ معاونت بنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور الزامی می‌باشد.

۲- فهرست خدمات مطالعات حفاظت و پایش کیفی آب حوضه آبریز و مخزن سد در پیوست ۷ ارائه گشته است.

۳- این مطالعات در چهارچوب راهنمای عمقلایی مخازن نشریه شماره ۳۶۱-الف، طرح تهیه ضوابط و معیارهای فنی صنعت آب کشور می‌باشد.

۴-۱-۱-۵-۲-۲ - کاربرد GIS

۵-۱-۱-۵-۲-۲ - روش ردیابی عنصر سزیوم

۶-۱-۱-۵-۲-۲ - نصب صفحات فلزی مسطح

۷-۱-۱-۵-۲-۲ - سایر

۲-۱-۵-۲-۲ - تعیین دقیق منحنی سطح، حجم و ارتفاع جدید

۳-۱-۵-۲-۲ - برآورد احجام جدید مخزن

۴-۱-۵-۲-۲ - محاسبه میزان آورد رسوب سالانه

۵-۱-۵-۲-۲ - وضعیت رسوبات نهشته شده در مخزن

۲-۵-۲-۲ - مطالعات رسوب^۱

۲-۱-۵-۲-۲ - اثرات رسوب بر وضعیت بهره‌برداری حال و آینده

۲-۲-۵-۲-۲ - اثرات رسوب بر وضعیت کیفیت آب مخزن و تامین کمی و کیفی مصارف مختلف

۲-۳-۵-۲-۲ - بررسی وضعیت حوضه آبریز از میزان فرسایش و آورد رسوب

۲-۴-۵-۲-۲ - طرح‌های آبخیزداری و کنترل فرسایش حوضه آبریز سد

۲-۵-۲-۲ - راهکارهای پیشنهادی برای پایش و مدیریت رسوب

۲-۶-۵-۲-۲ - راهکارهای کنترل رسوب اعم از اقدامات آبخیزداری، حفاظت حریم و بستر

۲-۷-۵-۲-۲ - راهکارهای رسوب‌زدایی مخزن

۲-۸-۵-۲-۲ - روش‌های کنترل رسوب‌خیزی

۲-۹-۵-۲-۲ - عملیات ردیابی جریان غلیظ در مخازن سدها.

۲-۱۰-۵-۲-۲ - منشایابی رسوبات ورودی به مخازن و تعیین بازه‌های رسوب خیز حوضه آبخیز.

۲-۱۱-۵-۲-۲ - پیش‌بینی چگونگی توزیع رسوب و الگوی رسوب‌گذاری در مخازن و پیش‌بینی عمر مفید سدها.

۲-۱۲-۵-۲-۲ - تعیین روش‌های بهینه در برآورد حجم رسوبات ورودی به مخزن سد.

۲-۱۳-۵-۲-۲ - بررسی بیلان رسوب رودخانه‌ها در پائین دست سدها.

۲-۱۴-۵-۲-۲ - دستورالعمل مدیریت و تخلیه رسوبات ورودی به مخزن خصوصاً جریان غلیظ (زمان رهاسازی و

مدت زمان آن، شرایط زیستی آبزیان، شرایط بهره‌برداری و تولید برق، غلظت مجاز و نحوه رهاسازی و ...)

۱- رعایت نشریه شماره ۵۸۹ معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور با عنوان «راهنمای مطالعات رسوب‌گذاری و رسوب‌زدایی مخازن سدها» و نشریه شماره ۲۲۱ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور با عنوان «تعیین حجم رسوبات و توزیع آن در مخازن سدها» الزامی می‌باشد.

۱۵-۲-۵-۲-۲- استفاده از تجهیزات پیشرفته اندازه‌گیری جریان و رسوب و کاربرد اطلاعات این تجهیزات در مطالعات جریان رسوب

۱۶-۲-۵-۲-۲- پیش‌بینی چگونگی توزیع رسوب و الگوی رسوب‌گذاری در مخازن و پیش‌بینی عمر مفید سدها
۱۷-۲-۵-۲-۲- مطالعه و مدیریت جریان غلیظ در مخازن سدها

۱۸-۲-۵-۲-۲- روش‌های اندازه‌گیری و ردیابی جریان غلیظ و تحلیل داده‌های آن
۱۹-۲-۵-۲-۲- سایر عوامل موثر بر الگوی رسوب‌گذاری

۲۰-۲-۵-۲-۲- مقایسه روند ورود رسوبات و کاهش حجم مخزن با مطالعات و فرض‌های اولیه
۲۱-۲-۵-۲-۲- محاسبه راندمان تله‌اندازی

۲۲-۲-۵-۲-۲- نمونه‌برداری، بررسی، دانه‌بندی و وزن مخصوص رسوبات مخزن
۲۳-۲-۵-۲-۲- برآورد عمر مفید سد

۱-۶-۲-۲- پدافند غیرعامل و مدیریت بحران^۱

۱-۶-۲-۲- مطالعات پدافند غیرعامل [۳]

۱-۶-۲-۲- جمع‌آوری اطلاعات و شناخت مفاهیم پایه پدافند غیرعامل
۲-۱-۶-۲-۲- شناسایی تهدیدات و خطرات

۲-۱-۶-۲-۲- توصیف کلی شیوه مقابله با تهدیدات و روش‌های عمومی پدافند غیرعامل
۴-۱-۶-۲-۲- ارائه طرح مفهومی و تهییه گزارش‌ها

۲-۶-۲-۲- مطالعات مدیریت ریسک و بحران [۹]

۱-۲-۶-۲-۲- تدوین روش‌شناسی برای حرکت از مدیریت بحران به ریسک سامانه آب برای مواجهه با بحران‌ها
۲-۲-۶-۲-۲- مبادله بهنگام و مطمئن داده‌های اطلاعاتی سدها (اطلاعات بهره‌برداری، سیل، پایداری و ...)

جهت مدیریت بحران

۲-۲-۶-۲-۲- مدیریت حوادث غیرمتربقه از جمله سیل، زلزله، زمین لغزش، آلودگی، جنگ و ... از طریق ستاد شرکت‌های آب منطقه‌ای و ستاد امور آب

۲-۲-۶-۴-۲- راهاندازی سامانه‌های اطلاعاتی و ارتباطی مدیریت بحران و تجهیز اطاق بحران ستاد امور آب به سامانه اطلاعاتی موردنیاز

۲-۲-۵-۲- شناسایی عوامل خطرساز برای سامانه آب

۱- فهرست خدمات مطالعات پدافند غیرعامل در تاسیسات آبی در حال بهره‌برداری، در پیوست ۸ و فهرست خدمات مطالعات مدیریت ریسک و بحران در سدها، در پیوست ۹ ارائه شده است.

۲-۶-۷- نحوه تعامل با سازمان‌ها، شرکت، ارگان‌ها و نهادهای مرتبط

۲-۶-۸- طاحم ساختار مدببت بحاج شکت و تمهیه و تدوین وظایف و مسؤولیت‌ها

^{۲-۷}- مطالعات به داری، حنیه، از مخزن (گ دشگی، آبزی، بروزی، و ...)

۲-۷-۱- گردشگری

۱-۲-۳-۷-۱-۲-۳، سه وضعیت ممکن برای تغیرات و بامدادهای آن،

۲-۱-۳-۴-سی کلی یتائیل گ دشگری و تفريح و توریستی محدوده سد، مخزن، حریم و خارج حریم

سد و محدودیت‌های کیفی و زیست محیطی

۲-۱-۷-۴-۴- ارائه پیانسیل‌های گردشگری و شرایط و محدودیت‌ها در پیرامون منابع و تاسیسات آبی.

۲-۷-۲-۲-۰۹۵۱-آیین

۲-۷-۱-۲-۷-۲-۱- هماهنگی و پر نامه ریزی انجام مطالعات

۲-۷-۲-۷-۲-۲-۲- بازدیدها و پرسهای محلی

۲-۷-۲-۳- جمع‌آوری آمار، اطلاعات و نقشه‌های مورد نیاز

۲-۷-۲-۴- مطالعات هیدرولوژی و منابع آب

۲-۷-۵-۲-۷-۲-۵- برسی تاثیر الزامات بهره‌داری و نگهداری از تاسیسات

۲-۲-۷-۶-بررسی لیمنولوژیک منبع آبی

۲-۷-۷-۲-۲-آلایندهها

۲-۷-۸-۲-۷-۲-بررسی وضعیت صید و صیادی

۲-۷-۲-۹- بررسی وضعیت تاسیسات و تجهیزات صید و صیادی و صنایع شیلاتی

۱۰-۲-۷-۲-۲ - شناخت ظرفیت‌ها، محدودیت‌ها و نیازها

۱۱-۲-۷-۲-۲-بررسی اثرات زیستمحیطی آبزی دار نمودن بر منابع آبی

۱۲-۲-۷-۲-۲ - ارائه گزارش‌ها و دستورالعمل‌ها

۱- اقدامات گردشگری در چهارچوب ضوابط و آیین نامه استقرار طرح های گردشگری در پیرامون منابع و تاسیسات آبی وزارت نیرو صورت می گیرد.

۲- اقدامات آبزی پروری در چهار چوب ضوابط و آیین نامه آبزی پروری در منابع و تاسیسات آبی وزارت نیرو صورت می گیرد و فهرست خدمات مطالعات آبزی پروری در مخازن سدها با هدف غیر شرب در پیوست ۱۰ آرائه شده است.

۳-۲- خدمات مشاوره‌ای توصیه‌ای

۱-۳-۲- مطالعات افزایش ارتفاع سد

۱-۱-۳-۲- افزایش ارتفاع سد

۱-۱-۱-۳-۲- افزایش ارتفاع سازه سد

۲-۱-۱-۳-۲- افزایش ارتفاع سرریز

۲-۱-۳-۲- افزایش حجم مخزن

۱-۲-۱-۳-۲- رسوب‌برداری

۲-۱-۳-۲- ایجاد مخازن جانبی جدید

۲-۳-۲- مطالعات مهندسی دوباره

راهنمای این موضوع در طرح تهیه ضوابط و معیارهای فنی صنعت آب کشور وزارت نیرو در دست تدوین است.

۳-۳-۲- مطالعات متروکه کردن سد

۱-۳-۳-۲- مطالعه هیدرولوژیکی

۲-۳-۳-۲- مطالعه وضعیت رسوب

۳-۳-۳-۲- مطالعه وضعیت ایمنی سد

۴-۳-۳-۲- مطالعه نیازهای وابسته به سد (نقش سد در منطقه)

۵-۳-۳-۲- مطالعه وضع موجود نگهداری و تعمیرات سد و تاسیسات وابسته

۶-۳-۳-۲- مطالعه مسایل اجتماعی در برچیدن سد

۷-۳-۳-۲- مطالعه وضعیت زیست‌محیطی و کیفی آب مخزن

۸-۳-۳-۲- اثرات برچیدن سد در منابع آب منطقه

۹-۳-۳-۲- مطالعات تحلیل اقتصادی هزینه‌های نگهداری و بهره‌برداری سد در مقایسه با درآمدها

۱۰-۳-۳-۲- بررسی امکان و یا نیاز به جایگزینی سد

۱۱-۳-۳-۲- ارائه راهکارهای جبران وظایف سد در صورت برچیدن

۱۲-۳-۳-۲- امکان‌سنجی جایگزینی سد

۱۳-۳-۳-۲- شرایط برچیدن سد و برآورد هزینه‌ها و ارائه راهکارهای عملیاتی

فصل ۳

ارائه گزارش‌ها، نقشه‌ها، طرح‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی

۱-۳- گزارش‌های خدمات اجرایی

۱-۱-۳- آمار و اطلاعات

۱-۱-۱-۱- داده‌های بهره‌برداری مخزن و هواشناسی

۱-۱-۱-۲- داده‌های تجهیزات رفتارسنجدی

۱-۱-۱-۳- داده‌های نیروگاهی

۱-۱-۱-۴- داده‌های هیدرولوژیکی بلندمدت حوضه، رودخانه و سرشاخه‌های آن

۱-۱-۱-۵- داده‌های کیفی مخزن و حوضه آبریز

۱-۱-۱-۶- داده‌های رسوب، سیلاب و ...

۲- گزارش‌ها

۱-۱-۲-۱- کلیه گزارش‌های مرحله مطالعه و اجرای سد

۱-۲-۱-۲- گزارش‌های مطالعاتی مختلف دوره‌ای بهره‌برداری سد شامل:

۱-۱-۲-۲- گزارش‌های برنامه‌ریزی منابع آب، هواشناسی و هیدرولوژیکی، مطالعات رسوب و رسوب‌سنجدی

۱-۱-۲-۳- گزارش‌های مربوط به مطالعات اکوتوریسم، آبزی پروری، مطالعات کیفی

۱-۱-۲-۳- گزارش‌های دوره‌ای (روزانه، هفتگی، ماهانه و سالانه) بهره‌برداری سد (هواشناسی، وضعیت مخزن، مصارف، خروجی‌ها، تولید انرژی، پارامترهای کیفی آب، حوادث و ...)

۱-۱-۳- گزارش تحلیلی سالانه وضعیت بهره‌برداری و مقایسه آن با برنامه پیش‌بینی شده،

۱-۱-۴- گزارش سیلاب، خشکسالی و آبودگی آب،

۱-۱-۵- گزارش‌های دوره‌ای از روند اجرای عملیات تعمیراتی و عملیات مطالعاتی مرتب

۱-۱-۶- گزارش‌های تحلیلی سالانه از روند اجرای عملیات و هزینه‌ها انجام عملیات

۱-۱-۷- گزارش پیشینه تعمیرات، تعویض قطعات، نقشه‌های نصب، حوادث و خرابی تجهیزات و تاسیسات

۱-۱-۸- گزارش داده‌های خام و پردازش شده ابزار دقیق

۱-۱-۹- گزارش انواع بازرگانی‌ها

۱-۱-۱۰- گزارش بازدیدها و ارزیابی‌های ایمنی

۱-۱-۱۱- گزارش‌های رفتارنگاری

۱-۱-۱۲- گزارش‌های بازدیدهای کارشناسی

۳-۱-۳- مستندات فنی و دستورالعمل‌ها

۱-۳-۱-۳- منحنی‌های مختلف سطح، حجم و ارتفاع

۲-۳-۱-۳- منحنی‌های مختلف بدء اشل

۳-۳-۱-۳- منحنی فرمان سد

۴-۳-۱-۳- جداول و یا منحنی‌های واسنجی تجهیزات اندازه‌گیری

۵-۳-۱-۳- دستورالعمل‌های بهرهبرداری، نگهداری و ایمنی سد

۶-۳-۱-۳- آیین‌نامه، فهرست خدمات، دستورالعمل، استاندارد و ... عمومی مرتبط با سد

۴-۱-۳- نقشه‌ها و عکس‌های هوایی

۱-۴-۱-۳- نقشه‌های چون ساخت

۲-۴-۱-۳- نقشه توپوگرافی مخزن

۳-۴-۱-۳- نقشه حریم سد و مخزن

۴-۴-۱-۳- لایه‌های اطلاعاتی GIS

۵-۴-۱-۳- عکس‌های هوایی و ماهواره‌ای

۶-۴-۱-۳- نقشه‌های تجهیزات و تاسیسات

۷-۴-۱-۳- نقشه‌های اجرایی و مطالعاتی سد و تاسیسات وابسته

۸-۴-۱-۳- نقشه‌های زمین شناسی ساختگاه سد و مخزن و تجهیزات وابسته

۹-۴-۱-۳- سایر

۵-۱-۳- عکس و فیلم

۱-۵-۱-۳- عکس و فیلم‌های مختلف دوره اجرا

۲-۵-۱-۳- عکس‌های مراحل مختلف تعمیرات

۳-۵-۱-۳- فیلم کارگاه‌ها و پانل‌های تخصصی مرتبط با سد

۴-۵-۱-۳- فیلم و عکس حوادث مختلف

۵-۵-۱-۳- فیلم و عکس بازدید مقامات از سد

۶-۵-۱-۳- سایر

۶-۱-۳- اسناد مالی و حقوقی

۱-۶-۱-۳- قراردادها

۱-۳-۶-۲- استناد مالی پرداخت به پیمان‌کاران و سایر

۱-۳-۳- استناد و مدارک مربوط به تملک اراضی مخزن و یا حریم آن،

۱-۳-۴- مستندات موارد حقوقی

۱-۳-۵- استناد و مدارک مربوط به حقابه بران، تخصیص آب و ...

۱-۳-۶- مستندات مربوط به ضمانت‌نامه تجهیزات و ...

۱-۳-۷- صورت جلسات مهم و تعهدآور

۱-۳-۸- مکاتبات و ابلاغیه‌های مهم

۱-۳-۹- بخش‌نامه و قوانین مهم

۷-۱-۳- حوادث

۱-۳-۱-۷- استناد و گزارش‌های مربوط به حوادث (مانند سقوط اشیا به مخزن، غرق شدن و ...)

۱-۳-۲- گزارش از هر نوع عملیات غیرمعمول که نیاز به اطلاع‌رسانی به مراجع بالاتر دارد

۱-۳-۳- گزارش‌های حوادث غیرمتربقه

۱-۳-۴- گزارش موارد ویژه در صورت بروز حوادث غیرمتربقه و یا مشاهده رفتار غیرعادی

۸-۱-۳- مستندسازی^۱

۱-۳-۱-۸- نگهداری مطمئن اطلاعات و مستندات فنی و گزارش‌های سد

۱-۳-۲- طبقه‌بندی اطلاعات به منظور دسترسی سریع و آسان به آن‌ها

۱-۳-۳- ایجاد بانک اطلاعاتی جهت بایگانی و نگهداری مکانیزه اطلاعات و ایجاد و تکمیل آرشیو فنی

۱-۳-۴- درج کلیه آمار، اطلاعات و گزارش‌ها در سامانه‌های اطلاعاتی مختلف شرکت و ستاد آب کشور.

۲-۳- گزارش‌های خدمات مشاوره‌ای در حین بهره‌برداری

گزارش‌ها و مدارک بر پایه مفاد قراردادهای بسته شده بر حسب مورد، با مهندسین مشاور ذی‌ربط تهیه و ارائه می‌گردد.

۳-۳- گزارش‌های خدمات مشاوره‌ای توصیه‌ای

گزارش‌ها و مدارک بر پایه مفاد قراردادهای بسته شده، حسب مورد، با مهندسین مشاور ذی‌ربط تهیه و ارائه می‌گردد.

۱- رعایت نشریه «مستندسازی طرح‌های آب» شماره ۲۰۸ دفتر امور فنی و تدوین معیارها سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی وقت کشور الزامی است.

پیوست ۱

فرمت مشخصات شناسنامه‌ای سدها

(پیوست اصلی)

اطلاعات شناسنامه‌ای سدهای مخزنی بزرگ (ظرجای ملی)

پ.۱-۲- فرم مشخصات شناسنامه‌ای عمومی سایر سدها

اطلاعات شناسنامه ای سدهای مخزنی بزرگ(طرحهای استانی)

نام سد	موقعیت سد
استان	سازمان آب منطقه ای
نوع سد(سازه ای)	نوع سد (گاربری)
طول جاده آسفالت	طول چهارراهی
طول جاده شوسه	فاصله از آن (کیلومتر)
طول جاده حاکمی	فاصله از آن(کیلومتر)

مشخصات کلی سد (متر) ارتفاع آبستر رودخانه طول تاج عرض در پست رودخانه عرض تاج عرض در بستر رودخانه

ظرفیت‌های کاربردی بر اساس طرح (م.ب.م.)

تراظهای اصلی سد (متر) رقوم بستر روختانه رقوم تاج سد رقوم نرمال بهره برداری

مشخصات حوزه آبریز فرعی / اصلی	نام رودخانه:	نام حوزه آبریز فرضی:	کد حوزه آبریز فرعی:
km ²	و سمعت حوزه آبریز فرعی	متضiste آورده سالانه مم.م	نام حوزه آبریز اصلی:

مشخصات سربریز	موقعیت سربریز	نوع سربریز	ظرفیت سربریز (cms)
تراز کف سربریز(متر)	نوع دریچه	تعداد دریچه ها	تراز سربریز
۰	کلیدی	۱۲	۵۰

آهداف کاربری سد	مطح اراضی کشاورزی بهبود (هکتار)
تامین آب سالانه (م.م) سایر	آب شرب سالانه م.م
م.م	شهرهای تامین آب

مشخصات خروجیها						
نام خروجی	نوع خروجی	تعداد	تراز سکف	صرفت تخلیه اولتیموم	عرض	شعاع
*	*	*	*	*	*	تحتانی

نام دستگاه اجرایی	سازمان پهله بردار	محل تأمین منابع مالی	سوابق طرح
زمان شروع مطالبات		زمان خاتمه مطالبات	
زمان شروع اجرا		زمان خاتمه اجرا	
نام مهندسین مثاول		پیمانکار عملیات ساخته‌مانی	
پیمانکار تجهیزات هیدرو مکانیکال:		هزینه کل اجرا-میلیون ریال	

پیوست ۲

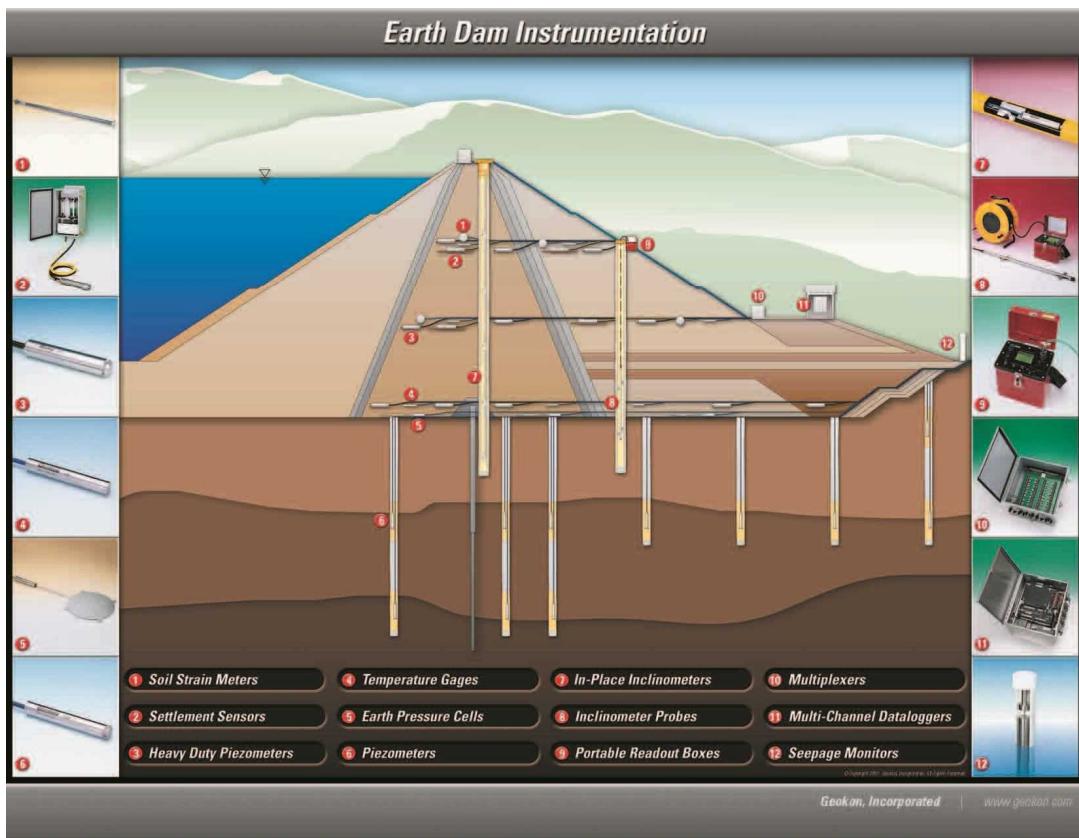

فهرست کلی تجهیزات رفتار نگاری (پیوست اصلی)

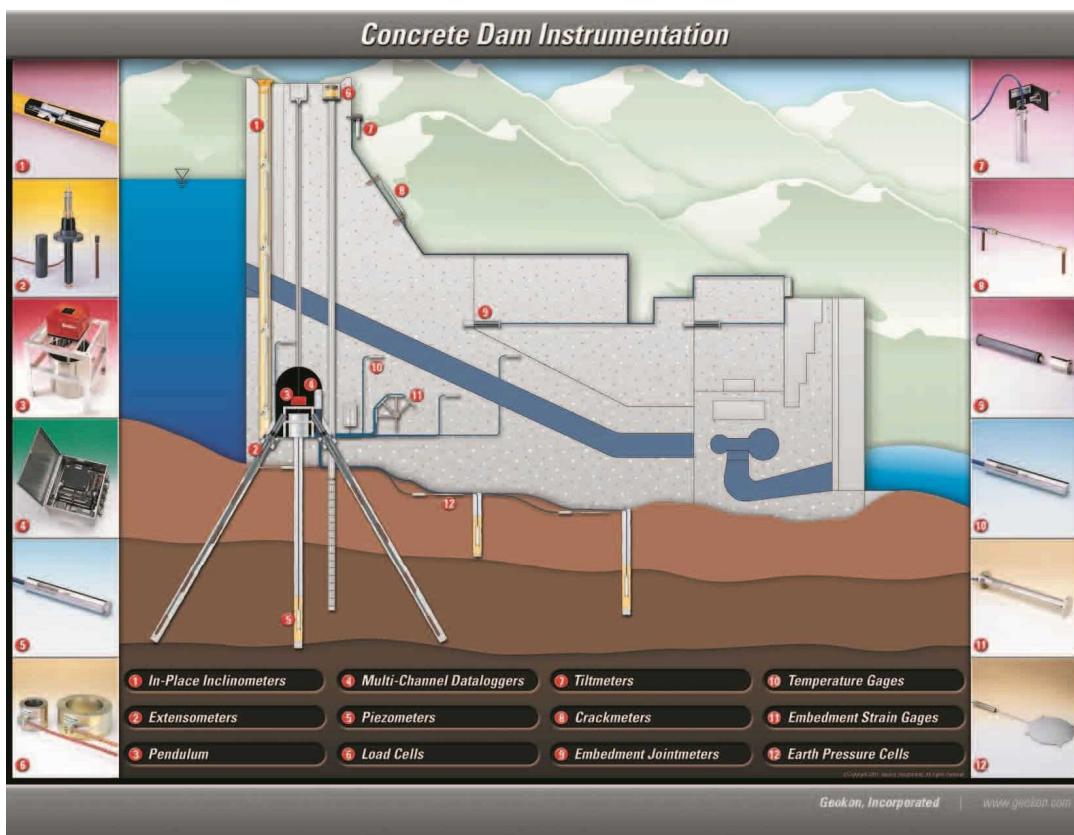
پ.۲-۱- فهرست کلی تجهیزات رفتارنگاری سدهای خاکی

۹- اندازه‌گیری جریان (سرربیز، پارشال فلوم)	۱- نشست‌سنج
۱۰- ترازیاب دیجیتالی یا مکانیکی	۲- سلوول فشارکل
۱۱- نقاط نقشه‌برداری	۳- انحراف‌سنج
۱۲- ایستگاه هواشناسی	۴- پیزومتر قائم
۱۳- ایستگاه کیفیت‌سنجی آب	۵- پیزومتر مدفون (الکتریکی، گازی، ارتعاشی)
۱۴- شتابنگار	۶- مانومتر
۱۵- زلزله‌نگار	۷- گمانه‌های زهکشی
	۸- چاه مشاهده‌ای یا فشارشکن

پ.۲-۲- فهرست کلی تجهیزات رفتارنگاری سدهای بتنی

۱- پاندول مستقیم و معکوس	۱۱- گمانه‌های زهکشی
۲- شیب‌سنج	۱۲- چاه مشاهده‌ای یا فشارشکن
۳- درزه‌سنج	۱۳- اندازه‌گیری جریان (سرریز، پارشال فلوم)
۴- کشیدگی‌سنج	۱۴- ترازیاب دیجیتالی یا مکانیکی
۵- تنش‌سنج	۱۵- نقاط نقشه‌برداری
۶- کرنش‌سنج	۱۶- ایستگاه هواشناسی
۷- دما‌سنج مدفون	۱۷- ایستگاه کیفیت‌سنجی آب
۸- پیزومتر قائم	۱۸- شتاب‌نگار
۹- پیزومتر مدفون (الکتریکی، گازی، ارتعاشی)	۱۹- زلزله‌نگار
۱۰- مانومتر	

پیوست ۳

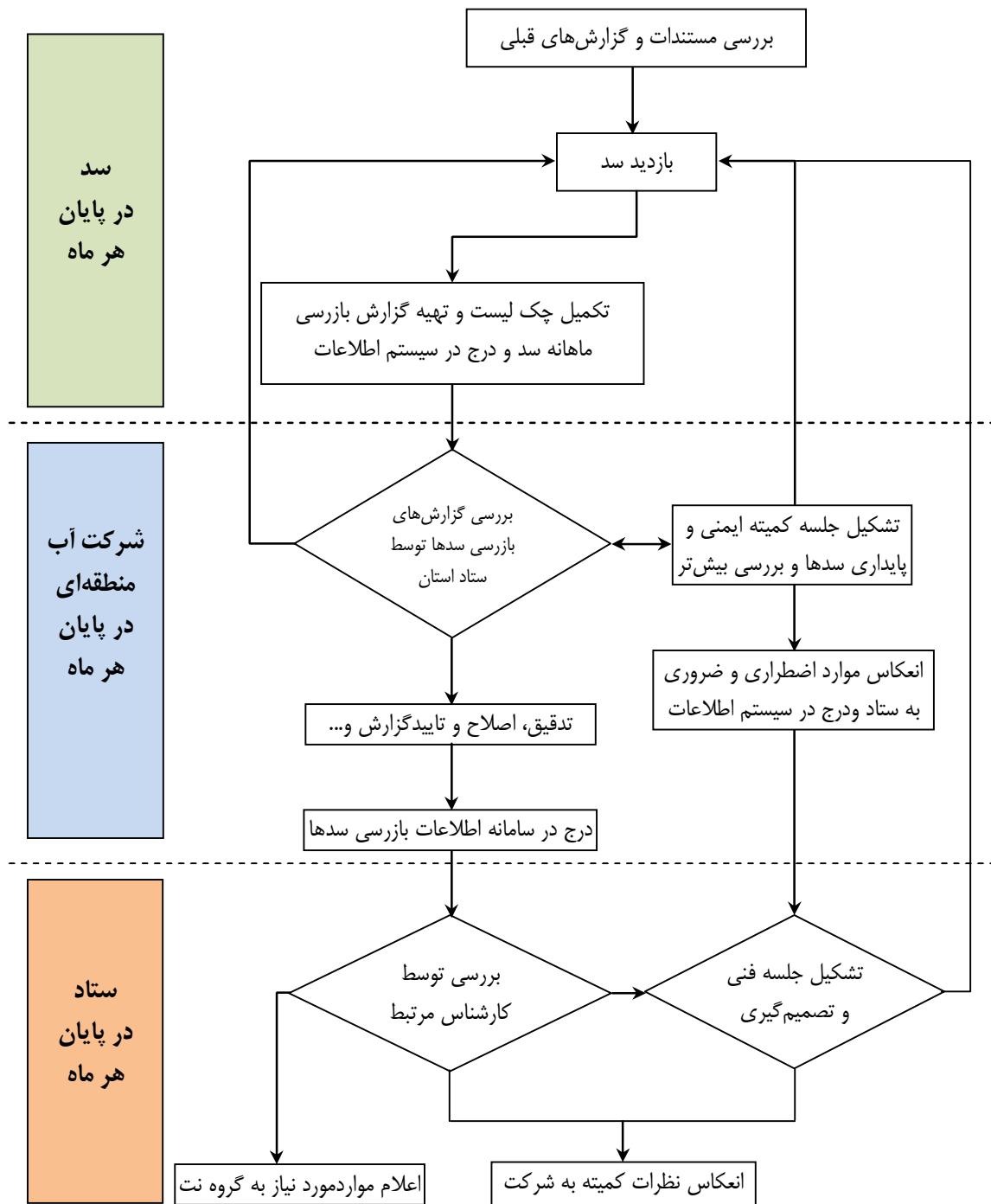
فرآیند و چکلیست بازرگانی دوره‌ای

سدها [۱۵] (پیوست اصلی)

پ.۳-۱- نمودار تهیه و بررسی گزارش‌های دوره‌ای بازرسی سدها

پ.۳-۲- گزارش بازرسی و چک لیست بازرسی دوره‌ای سدهای خاکی

الف- گزارش بازرسی سد:

- ..... زمان بازرسی
- ..... نام سد
- ..... موقعیت سد
- ..... شرایط آب و هوایی در هنگام بازرسی
- ..... نام شخص بازرسی کننده
- ..... شماره تماس شخص بازرسی کننده
- ..... شرح کلی مشکل (در صورت وجود)
- ..... موقعیت ناحیه دارای مشکل (در صورت وجود)
- ..... گسترده‌گی ناحیه دارای مشکل (در صورت وجود)
- ..... رنگ و مقدار جریان آب مشاهده شده (در صورت وجود)
- ..... آیا وضعیت مشکل مشاهده شده روبه و خامت است؟
- ..... وضعیت سد (عادی، غیرعادی، بحرانی)
- ..... توضیحات اضافی

ب- چکلیست بازرگانی دوره‌ای سدهای خاکی

شرکت آب منطقه‌ای .....نام سد.....تاریخ بازرگانی.....					
اصلاح و تعمیر	بررسی و کنترل	موردنی مشاهده نشد	مشاهدات و موقعیت	شرايط	شماره گزینه بازرگانی
				وضعیت ترک‌های سطحی	۱
				وجود حفره‌های ناشی از فعالیت حیوانات	۲
				وجود نواحی فرورفتگ روی تاج	۳
				وضعیت راستای افقی	۴
				وجود پوشش گیاهی	۵
				وضعیت راه دسترسی تاج و آبراهه‌های آن	۶
				سایر موارد	۷
				وجود نواحی مرطوب	۸
				ترواش	۹
				وضعیت لغزش، لایه لایه شدن و شیب‌بندی	۱۰
				وضعیت سطح تماس خاکریز و تکیه‌گاه	۱۱
				وجود حفره‌های ناشی از فعالیت حیوانات	۱۲
				فرسایش	۱۳
				وجود جایه‌جایی یا حرکت غیرعادی	۱۴
				وجود پوشش گیاهی	۱۵
				سایر موارد	۱۶
				وضعیت پیزومترها و چاههای مشاهده‌ای	۱۷
				وضعیت تجهیزات اندازه‌گیری و ثبت کننده	۱۸
				وضعیت سرریزهای اندازه‌گیری جریان	۱۹
				وضعیت شاخص‌های نقشه‌برداری	۲۰
				وضعیت زهکش‌ها	۲۱
				مناسب بودن توازن قرات‌ها	۲۲
				وضعیت کیفی بایگانی داده‌ها	۲۳
				سایر موارد	۲۴
				نشت از تکیه‌گاه	۲۵
				ترواش از بی	۲۶
				وضعیت لغزش، لایه لایه شدن و شیب‌بندی	۲۷
				وضعیت سامانه زهکشی	۲۸
				وضعیت دستورالعمل اقدامات اضطراری	۲۹
				سایر موارد	۳۰
				وضعیت شیروانی‌های ساحل دریاچه	۳۱
				وضعیت راههای دسترسی	۳۲
				وضعیت دستگاه‌ها و تجهیزات امنیتی	۳۳
				سایر موارد	۳۴

ادامه ب- چک لیست بازرسی دوره‌ای سدهای خاکی

.....شرکت آب منطقه‌ای.....نام سد.....تاریخ بازرسی.....						محدوده بازرسی
با (**) مشخص شود			بدنه سد خاکی			
اصلاح و تعوییر	بررسی و کنترل	موردنی مشاهده نشد	مشاهدات و موقعیت	شرایط	شماره گزینه بازرسی	کاژوالهای فرسایش پذیر
				وضعیت لغزش، لایه لایه شدن و شیب‌بندی	۳۵	
				فرسایش	۳۶	
				وجود پوشش گیاهی	۳۷	
				وجود آشغال	۳۸	
				سایر موارد	۳۹	
				وضعیت دیواره‌های جانی	۴۰	
				وضعیت کف کانال	۴۱	
				وجود جابه‌جایی یا حرکت غیرعادی	۴۲	
				وضعیت سطوح تقرب	۴۳	
				وضعیت سرربز اندازه‌گیر و کنترل	۴۴	
				وضعیت محدوده تخلیه	۴۵	
				سایر موارد	۴۶	
				وضعیت سازه آب‌گیر	۴۷	کاژوالهای ریزیق قابل فرسایش
				وضعیت آشغال‌گیرها	۴۸	
				وضعیت حوضچه آرامش	۴۹	
				سایر موارد	۵۰	
				وضعیت سازه آب‌گیر	۵۱	
				وضعیت آشغال‌گیرها	۵۲	
				وضعیت حوضچه آرامش	۵۳	
				وضعیت سامانه کنترل جریان اولیه	۵۴	
				وضعیت سامانه کنترل جریان ثانویه	۵۵	
				وضعیت مکانیسم کنترل و تجهیزات مرتبط	۵۶	
				وضعیت لوله‌های خروجی	۵۷	کاژوالهای ریزیق نهاده زبان
				وضعیت برج آب‌گیر	۵۸	
				وجود فرسایش در طول پنجه سد	۵۹	
				تراوش	۶۰	
				وجود جابه‌جایی و حرکت غیرعادی	۶۱	
				سایر موارد	۶۲	

توضیحات اضافی با ذکر شماره:

پ.۳- ۳- گزارش بازرگانی و چک لیست بازرگانی دوره‌ای سدهای بتنه

الف- گزارش بازرگانی سد:

- .....تاریخ بازرگانی.....زمان بازرگانی
- .....نام سد.....نام رودخانه
- .....موقعیت سد.....تراز آب دریاچه در هنگام بازرگانی
- .....شرایط آب و هوایی در هنگام بازرگانی
- .....نام شخص بازرگانی کننده.....شماره تماس شخص بازرگانی کننده
- .....شرح کلی مشکل (در صورت وجود)
- .....موقعیت ناحیه دارای مشکل (در صورت وجود)
- .....گستردگی ناحیه دارای مشکل (در صورت وجود)
- .....رنگ و مقدار جریان آب مشاهده شده (در صورت وجود)
- .....آیا وضعیت مشکل مشاهده شده روبه و خامت است؟
- .....وضعیت سد (عادی، غیرعادی، بحرانی)
- .....توضیحات اضافی

ب- چک‌لیست بازرگانی دوره‌ای سدهای بتني

.....نام سد.....تاریخ بازرگانی.....شرکت آب منطقه‌ای.....						محدوده بازرگانی
اصلاح و تعمیر	بررسی و کنترل	با (*) مشخص شود مشاهده نشده	موردی مشاهدات و موقعیت	سد بتني	شماره گزینه بازرگانی	
				وضعیت سازه آب گیر	۱	جهت افزایش قدرت سدها
				وضعیت آشغال گیرها	۲	
				وضعیت حوضچه آرامش	۳	
				سایر موارد	۴	
				شرايط سطحي	۵	
				وضعیت راستای افقی	۶	
				وضعیت راستای عمودی	۷	
				وضعیت درزها	۸	
				وجود جابه‌جایی و حرکت غیرعادی	۹	
				سایر موارد	۱۰	
				وضعیت سازه آب گیر	۱۱	جهت افزایش قدرت سدها
				وضعیت آشغال گیرها	۱۲	
				وضعیت حوضچه آرامش	۱۳	
				وضعیت سامانه کنترل جریان اولیه	۱۴	
				وضعیت سامانه کنترل جریان ثانویه	۱۵	
				وضعیت مکانیسم کنترل و تجهیزات مرتبط	۱۶	
				وضعیت لوله‌های خروجی	۱۷	
				وضعیت برج آب گیر	۱۸	
				وجود فرسایش در طول پنجه سد	۱۹	
				تراوش	۲۰	
				وجود جابه‌جایی و حرکت غیرعادی	۲۱	جهت افزایش قدرت سدها
				سایر موارد	۲۲	
				شرايط سطحي	۲۳	
				وضعیت درزها	۲۴	
				وجود جابه‌جایی و حرکت غیرعادی	۲۵	
				وضعیت سطوح تماس سد و تکيه‌گاه	۲۶	
				سایر موارد	۲۷	
				شرايط سطحي	۲۸	
				وضعیت درزها	۲۹	
				وجود جابه‌جایی و حرکت غیرعادی	۳۰	
				وضعیت سطوح تماس سد و تکيه‌گاه	۳۱	
				وضعیت زهکشها	۳۲	جهت افزایش قدرت سدها
				وجود نشت	۳۳	
				سایر موارد	۳۴	
				وضعیت پیزومترها و چاههای مشاهده‌ای	۳۵	
				وضعیت تجهیزات اندازه‌گیری و ثبت کنندۀ	۳۶	
				وضعیت سرریزهای اندازه‌گیری جریان	۳۷	
				وضعیت شاخص‌های نقشه‌برداری	۳۸	
				وضعیت زهکشها	۳۹	
				مناسب بودن تواتر فرائت‌ها	۴۰	
				وضعیت کیفی بایگانی داده‌ها	۴۱	
				سایر موارد	۴۲	

ادامه ب - چکلیست بازرسی دوره‌ای سدهای بتني

شرکت آب منطقه‌ای .....نام سد.....تاریخ بازرسی.....					
اصلاح و تعمیر	بررسی و کنترل	موردنی مشاهده نشد	مشاهدات و موقعیت	سد بتني	محدوده بازرسی
شماره گزینه					
			وضعیت دیوارهای جانبی	۴۳	کانال‌های غیر قابل فرسایش
			وضعیت کف کanal	۴۴	
			وجود جابه‌جایی یا حرکت غیرعادی	۴۵	
			وضعیت سطوح تقرب	۴۶	
			وضعیت سریز اندازه‌گیر و کنترل	۴۷	
			وضعیت محدوده تخلیه	۴۸	
			سایر موارد	۴۹	
			وضعیت لغزش، لایه لایه شدن و شیب‌بندی	۵۰	
			فریباش	۵۱	فریباش پذیر
			وجود پوشش گیاهی	۵۲	
			وجود آشغال	۵۳	
			سایر موارد	۵۴	
			نشت از تکیه‌گاه	۵۵	محدوده پذیر دست سد
			ترواوش از پی	۵۶	
			وضعیت لغزش، لایه لایه شدن و شیب‌بندی	۵۷	
			وضعیت سامانه زهکشی	۵۸	
			وضعیت دستورالعمل اقدامات اضطراری	۵۹	
			سایر موارد	۶۰	
			وضعیت شیروانی‌های ساحل دریاچه	۶۱	سایر
			وضعیت راههای دسترسی	۶۲	
			وضعیت دستگاهها و تجهیزات امنیتی	۶۳	
			سایر موارد	۶۴	
توضیحات اضافی با ذکر شماره:					

پیوست ۴

چک لیست بازرگانی اضطراری

سد ها [۱۵] (پیوست اصلی)

پ.۴- گزارش و چک لیست بازرسی پس از زلزله سدهای خاکی

الف- گزارش بازرسی سد:

نام سد.....تاریخ بازرسی.....زمان بازرسی.....

وضعیت بهره‌برداری هنگام بازرسی

ارتفاع آب دریاچه.....مقدار خروجی از سد.....شرایط جوی.....
نام افراد بازرسی کننده، مسؤولیت و شماره تماس هریک.

شرایط کلی هنگام وقوع زلزله

توصیف چگونگی احساس زلزله در محل سد و تعیین مقیاس آن بر حسب مرکالی.....
شرایط جوی محل هنگام زلزله.....
ارتفاع آب دریاچه هنگام زلزله.....
شرح کلی مشکل (در صورت وجود).....
موقعیت ناحیه دارای مشکل (در صورت وجود).....
گستردگی ناحیه دارای مشکل (در صورت وجود).....
آیا وضعیت مشکل مشاهده شده رو به خامت است؟.....
ارزیابی کلی وضعیت سد (عادی، غیرعادی، بحرانی).....
.....
توضیحات اضافی.

ب - چک‌لیست بازرسی پس از زلزله سدهای خاکی

توضیحات	مورد بازرسی	
جابه‌جایی‌های لغزشی	رویه بالادست	
حفاظت شیب (ریپرپ، رویه بتی و ...)		
فرساش		
ترک‌ها		
حفره‌ها (Sinkholes)		
نشست		
جابه‌جایی		
سایر موارد		
جابه‌جایی‌های لغزشی		
نشانه‌ای از وجود حرکت و جابه‌جایی		
ترک‌ها	رویه پایین‌دست	
ترواش یا نواحی مربوط		
سایر موارد		
ترواش		
ترک، درزهای سطوح تماش و لایه‌بندی		
لغزش‌ها	تکیه‌گاه	
نشانه‌ای از وجود حرکت و جابه‌جایی		
سایر موارد		
ترک‌های سطحی		
نشست		
جابه‌جایی و حرکت جانی (راستای سد)	تاج	
سایر موارد		
موقعیت (ها)		
برآورد تخمینی جریان		
رنگ و حالت	آبهای نشتی	
زهکش پنجه و چاههای کاوش فشار		
گالری‌ها و راههای دسترسی		
روش اندازه‌گیری		
میزان جریان		
تغییرات رنگ، رسوبات و ذرات ریز جریان	اندازه‌گیری جریان از یک منبع تراوش و بیژه	
شرایط تجهیزات اندازه‌گیری		
سایر موارد		
پیزومترها		
نقاط اندازه‌گیری نشست سطحی		
تجهیزات اندازه‌گیری جابه‌جایی داخلی	عملکرد تجهیزات ابزاربندی	
انحراف سنج ها		
دستگاه اندازه‌گیری تراز آب		
شتاب نگارها و لرزه نگارها		
سایر موارد		
آشغال گرفتگی	کanal تقرب سرریز	
لغزش‌های بالای کanal		
پایداری شبیه‌های جانی کanal		
تجهیزات جمع‌آوری چوب و تنه درختان		
حافظت شیب		
سایر موارد		

ادامه ب - چک لیست بازرسی پس از زلزله سدهای خاکی

توضیحات	مورد بازرسی	ناج سازه‌های کنترلی سرریز
	ترک‌ها یا نواحی پرتنش	
	نشانه‌ای از وجود حرکت و جابه‌جایی	
	جابه‌جایی و حرکت	
	ترک‌ها و نواحی پرتنش	
	نشست	دیوارهای سازه‌های کنترلی سرریز
	درزها	
	زهکش‌ها	
	خاک‌ریز پرکننده پشت دیوارهای (Backfill)	
	جابه‌جایی و حرکت	کفسازه کنترلی سرریز
	نشست	
	درزها	
	ترک‌ها	
	شرایط ستون‌ها	پل‌سازه کنترلی سرریز
	شرایط سازه‌ای دال و تیرها	
	نشیمن‌گاه تیر پل روی پایه‌ها	
	آشغال گرفتگی	مجرای شوت سرریز
	جابه‌جایی و حرکت	
	نشست	
	درزها	دیوارهای شوت سرریز
	ترک‌ها یا نواحی پرتنش	
	شرایط خاک‌ریز پرکننده پشت دیوارهای (Backfill)	
	جابه‌جایی و حرکت	کفسوت سرریز
	نشست	
	درزها	
	زهکش‌ها	
	ترک‌ها	
	جابه‌جایی و حرکت (تفصیر راستا)	گالری‌های زهکشی شوت سرریز
	ترک‌ها	
	سایر موارد	
	مقدار جریان زهکش‌ها	
	موقعیت زهکش‌های تراوش کرده	موارد ویژه در شوت سرریز
	هوادهی	
	سایر موارد	
	آشغال گرفتگی در حوضچه	
	جابه‌جایی دیوارهای	
	نشست دیوارهای	
	درزهای دیوارهای	
	ترک‌ها یا نواحی پرتنش در دیوارهای	حوضچه آرامش سرریز
	شرایط خاک‌ریز پرکننده پشت دیوارهای (Backfill)	
	ترک‌ها یا نواحی پرتنش در کف	
	جابه‌جایی کف	
	درزهای کف	
	فرسایش کف	
	حفظات شبیب	
	پایداری شبیب‌های جانسی	کanal خروجی حوضچه آرامش
	پوشش گیاهی یا موائع دیگر	
	وجود آشغال در آب خروجی	

ادامه ب - چک لیست بازرگانی پس از زلزله سدهای خاکی

توضیحات	مورد بازرگانی	
	شرایط آشغال‌گیر	دهانه آب‌گیر تاسیسات خروجی
	شرایط بتن	
	شرایط تجهیزات فلزی	
	شرایط پنستاک	
	محفظه کنترل دریچه	تجهیزات کنترل TASISAT خروجی
	جرثقیل	
	سامانه دریچه و تجهیزات کنترل آن	
	مانور در زمان بازرگانی	
	سامانه کنترل تجهیزات مکانیکی	هواهی TASISAT خروجی
	هواهی	
	وضعیت آب‌بندی	
	سایر موارد	
	آشغال گرفتگی	شوت TASISAT خروجی
	جا به جایی دیوارهای دیوارهای	
	نشست دیوارهای دیوارهای	
	درزهای دیوارهای دیوارهای	
	ترک‌ها یا نواحی پر تنفس در دیوارهای دیوارهای	آشغال گرفتگی در حوضچه TASISAT خروجی
	شرایط خاک‌ریز پر کننده پشت دیوارهای (Backfill)	
	جا به جایی و حرکت کف	
	نشست کف	
	درزهای کف	حوضچه آرامش TASISAT خروجی
	ترک‌های کف	
	مقدار جریان در زهکش‌های کف	
	موقعیت زهکش‌های تراوش شده کف	
	آشغال گرفتگی در حوضچه	آشغال خروجی حوضچه آرامش TASISAT خروجی
	جا به جایی دیوارهای دیوارهای	
	نشست دیوارهای دیوارهای	
	درزهای دیوارهای دیوارهای	
	ترک‌ها یا نواحی پر تنفس در دیوارهای دیوارهای	آشغال خروجی حوضچه آرامش TASISAT خروجی
	ترک‌ها یا نواحی پر تنفس در کف	
	جا به جایی کف	
	درزهای کف	
	فرسایش کف	آشغال خروجی حوضچه آرامش TASISAT خروجی
	حفظاظت شیب	
	پایداری شیب‌های جانبی	
	پوشش گیاهی یا موائع دیگر	آشغال خروجی حوضچه آرامش TASISAT خروجی
		توضیحات اضافی

پ.۴-۲- گزارش و چک لیست بازرسی پس از زلزله سدهای بتني

الف- گزارش بازرسی سد

نام سد.....تاریخ بازرسی.....زمان بازرسی.....

وضعیت بهره‌برداری هنگام بازرسی

ارتفاع آب دریاچه.....مقدار خروجی از سد.....شرایط جوی.....
نام افراد بازرسی کننده، مسؤولیت و شماره تماس هریک.

شرایط کلی هنگام وقوع زلزله

توصیف چگونگی احساس زلزله در محل سد و تعیین مقیاس آن بر حسب مرکالی.....
شرایط جوی محل هنگام زلزله.....
ارتفاع آب دریاچه هنگام زلزله.....
شرح کلی مشکل (در صورت وجود).....
موقعیت ناحیه دارای مشکل (در صورت وجود).....
گستردگی ناحیه دارای مشکل (در صورت وجود).....
آیا وضعیت مشکل مشاهده شده رو به و خامت است؟.....
ارزیابی کلی وضعیت سد (عادی، غیرعادی، بحرانی).....
.....
توضیحات اضافی.

ب- چک‌لیست بازرسی پس از زلزله سدهای بتني

توضیحات	مورد بازرسی	
ترکها	رویه بالادست	
جابه‌جایی درزها		
ترکها	رویه پایین‌دست	
جابه‌جایی درزها		
تراوش در رویه پایین‌دست		
ترکها	پنجه پایین‌دست سد	
حفرشدگی زیر پنجه ناشی از فرسایش		
جاده دسترسی		
پیاده‌رو	تاج	
دیوار جان‌بناه		
سایر موارد		
شرایط بتن		
تجهیزات الکتریکی		
هوادهی	گالری‌ها	
کیفیت و کمیت تراوش (زنگ، رسوبات و ...)		
وضعیت سامانه زهکشی (گرفتگی و ...)		
شرایط عمومی تونل‌های پی (ریزش و ...)		
موقعیت تراوش اطراف سد	پی در پنجه	
مقدار تراوش اطراف سد	پایین‌دست سد	
روش‌های اندازه‌گیری تراوش اطراف سد		
سازه ای		
تراوش		
شتانگارها و لرزه‌نگارها	تجهیزات ابزاربندی	
دستگاه اندازه‌گیری تراز آب		
سایر موارد		
شرایط تاج		
Orifices	سازه‌های کنترل سرریز	
انواع دریچه		
شرایط عمومی		
مانور دریچه‌ها در زمان بازرسی		
بالابرها	دریچه‌های سرریز و سامانه‌های کنترل آن	
کابل‌ها		
منبع تامین انرژی		
منبع تامین انرژی ذخیره		
دیواره‌ها		
کف		
سرریز	حوضچه آرامش سرریز	
سایر موارد		
آشغال‌گیر ورودی آب‌گیر		
شرایط بتن ورودی آب‌گیر		
تجهیزات فلزی مجرای خروجی		
محفظه کنترل دریچه		
جرثقیل	تاسیسات خروجی	
دربیچه‌ها و سامانه‌های کنترل آن		
مانور در زمان بازرسی		
سامانه‌های کنترل مکانیکی		
وضعیت آب‌بندی دریچه‌ها		
سایر موارد		

ادامه ب - چک لیست بازرسی پس از زلزله سدهای بتنه

توضیحات	مورد بازرسی	
تجهیزات جمع‌آوری آشغال‌های دریاچه	مخزن	
لغزش‌ها		
سایر موارد		
شرایط روکش جاده دسترسی	جاده دسترسی	
موانع جاده دسترسی		
شرایط عمومی پل		
پی پل		
پایه‌های پل		
نشیمن‌گاه کف‌پل بر پایه‌ها		
بخش‌های متحرک پل		
شرایط عمومی دال کف پل		
ظرفیت پل برای عبور حداکثر بار		توضیحات اضافی
سایر موارد		

پیوست ۵

فهرست خدمات مطالعات رفتارنگاری

سدها [۷ و ۸] (پیوست توصیه‌ای)

پ.۵-۱- فهرست خدمات مطالعات رفتارنگاری (پایش ایمنی) سدهای خاکی

پ.۵-۱-۱- برنامه‌ریزی اجرای کار

- پ.۵-۱-۱-۱- تعیین اجزای کار و تقسیم‌بندی نوع فعالیت‌ها و مطالعات مورد نیاز
- پ.۵-۱-۱-۲- تعیین دامنه فعالیت‌ها و مطالعات (در محل سد و دفتر)
- پ.۵-۱-۱-۳- تعیین نیازهای تخصصی و پرسنلی برای انجام دادن مطالعات برای هر سد
- پ.۵-۱-۱-۴- بررسی محدودیت‌های اجرای طرح و تعیین وسایل و امکانات موردنیاز
- پ.۵-۱-۱-۵- تنظیم برنامه زمان‌بندی مطالعات و تعیین اولویت‌ها برای هر سد
- پ.۵-۱-۱-۶- ارتباط با کارفرما برای هماهنگی اجرای طرح در زمان پیش‌بینی شده
- پ.۵-۱-۱-۷- جمع‌آوری داده‌های خام ابزار دقیق به صورت فایل کامپیوترب
- پ.۵-۱-۱-۸- بررسی و کنترل اولیه داده‌های خام دریافتی از کارفرما و اعلام نواقص و اطلاعات تکمیلی موردنیاز
- حداکثر ۱۰ روز پس از دریافت فایل داده‌ها
- پ.۵-۱-۱-۹- درستی‌سنجی و تدقیق داده‌های خام
- پ.۵-۱-۱-۱۰- ترسیم نمودارها براساس داده‌های ابزار دقیق برای دوره یک ساله با مقایسه پنج سال گذشته یا مقایسه با زمان‌های پیش‌تر

پ.۵-۲- بازدیدهای مقدماتی از هر سد

- پ.۵-۱-۲-۱- برنامه‌ریزی بازدیدهای مقدماتی
- پ.۵-۱-۲-۲- مذاکره و تبادل نظر با مسوولان برای کسب اطلاعات موردنیاز
- پ.۵-۱-۲-۳- شناسایی مقدماتی محدوده مورد مطالعه
- پ.۵-۱-۲-۴- بازدید و بازرگانی از سد و سازه‌های وابسته

پ.۵-۳- جمع‌آوری گزارش‌ها، نقشه‌ها، اطلاعات فنی پایه و داده‌های ابزار دقیق:

- پ.۵-۱-۳-۱- جمع‌آوری و پردازش اطلاعات پایه هواشناسی
- پ.۵-۱-۳-۲- دمای هوا (حداقل- حداکثر - متوسط)
- پ.۵-۱-۳-۳- تبخیر از سطح مخزن
- پ.۵-۱-۳-۴- میزان بارندگی سالانه
- پ.۵-۱-۳-۵- جمع‌آوری اطلاعات مرتبط با ابزار بندی سد و داده‌های ابزار دقیق
- پ.۵-۱-۳-۶- جمع‌آوری نقشه‌ها، صور تجلیسه‌ها و سایر مستندات مربوط به مشخصات ابزار دقیق و نصب آنها

پ.۵-۱-۳-۷- جمع‌آوری سایر اطلاعات و نقشه‌های مورد نیاز

پ.۵-۱-۴- جمع‌آوری و پردازش اطلاعات پایه هیدرولوژی

پ.۵-۱-۴-۱- تغییرات تراز دریاچه

پ.۵-۱-۴-۲- تغییرات تراز آب پایاب

پ.۵-۱-۴-۳- میزان ورودی به مخزن

پ.۵-۱-۴-۴- میزان خروجی از مخزن

پ.۵-۱-۵- جمع‌آوری و پردازش اطلاعات ثبت شده مربوط به داده‌های زمین لرزه

پ.۵-۱-۵-۱- شتابنگارهای نصب شده

پ.۵-۱-۵-۲- لرزه‌نگارهای نصب شده

پ.۵-۱-۶- جمع‌آوری داده‌های ابزار دقیق و پردازش آن‌ها

پ.۵-۱-۶-۱- بررسی و تحلیل نتایج بدء زهکش‌های گالری‌ها و نشتی‌های سد و سازه‌های وابسته و کیفیت آب آنها

پ.۵-۱-۶-۲- بررسی و تحلیل نتایج فشار برکنش از پیزومترها

پ.۵-۱-۶-۳- بررسی و تحلیل نتایج فشار کل سنج‌های نصب شده در بدن سدهای خاکی و بازوهای خاکی آن‌ها

پ.۵-۱-۶-۴- بررسی و تحلیل نتایج نشست سنج‌های بدن سدها و سازه‌های وابسته (محاسبه جابه‌جاوی‌های قائم بدن)

پ.۵-۱-۶-۵- بررسی و تحلیل نتایج انحراف سنج‌های بدن سدها و سازه‌های وابسته (محاسبه جابه‌جاوی‌ها در راستای بالادست - پایین‌دست و چپ - راست)

پ.۵-۱-۶-۶- بررسی و تحلیل نتایج درزسنج‌ها و ترکسنج‌ها

پ.۵-۱-۶-۷- بررسی و تحلیل نتایج کرنش سنج‌های نصب شده

پ.۵-۱-۶-۸- بررسی و تحلیل نتایج فشار آب در پی، تکیه‌گاه و بدن (نتایج پیزومترهای الکترونیکی، سنگ و لوله ایستا)

پ.۵-۱-۶-۹- بررسی و تحلیل نتایج ترازآب زیرزمینی (چاههای مشاهده‌ای)

پ.۵-۱-۶-۱۰- بررسی و تحلیل قرائت‌های سایر ابزار کار گذاشته شده در بدن سدها و سازه‌های وابسته

پ.۵-۱-۶-۱۱- جمع‌آوری اطلاعات مربوط به بهره‌برداری از نیروگاه، سرربیز و تونل تخلیه تحتانی (کارهای انجام شده

توسط گروه کنترل ایمنی هر سد)

پ.۵-۱-۶-۱۲- مقایسه و پردازش پارامترهای جمع‌آوری شده و راستی آزمایی آن

پ.۵-۱-۷- نقشه‌برداری ژئودئیک

پ.۵-۱-۷-۱- بررسی و تحلیل نتایج مختصات نقاط اندازه‌گیری نقشه‌برداری میکروژئودزی و ...

پ.۵-۱-۷-۲- بررسی و تحلیل نتایج ارقام اندازه‌گیری طول‌ها و زوایای شبکه مثلث‌بندی محدوده سد و ... (درصورت تغییر)

پ.۵-۱-۷-۳- بررسی و تحلیل نتایج ترازیابی نقاط نشانه

پ.۵-۱-۷-۴- بررسی و تحلیل نتایج سایر برداشت‌های نقشه‌برداری ژئودتیک از نقاط ویژه سد و سازه‌های وابسته

پ.۵-۱-۷-۵- تلفیق داده‌های ژئودتیک با داده‌های جابه‌جایی بدنه سد

پ.۵-۱-۸- بازرسی‌ها

پ.۵-۱-۸-۱- بازرسی‌های ادواری سد و سازه‌های وابسته (طبق چک لیست‌ها)

پ.۵-۱-۸-۲- بازرسی‌های اضطراری (طبق چک لیست‌ها)

پ.۵-۱-۸-۳- تهیه گزارش‌های بازرسی سالانه برای هر سد

پ.۵-۱-۹- آموزش

پ.۵-۱-۹-۱- انجام آموزش‌های بازرسی‌های دوره‌ای و اضطراری سدها

پ.۵-۱-۹-۲- آموزش نحوه قرائت و ثبت داده‌های ابزار دقیق

پ.۵-۱-۹-۳- آموزش نگهداری و حفاظت ابزار دقیق

پ.۵-۱-۹-۴- سایر موارد موردنیاز

پ.۵-۱-۱۰- تفسیر و تحلیل نتایج

در این قسمت و بعد از پردازش داده‌ها، ارزیابی موارد ذیل مورد انتظار می‌باشد:

پ.۵-۱-۱۰-۱- بررسی و کنترل قوس‌زدگی

پ.۵-۱-۱۰-۲- بررسی و کنترل پایپینگ

پ.۵-۱-۱۰-۳- محاسبه تنش موثر و کنترل شکست هیدرولیکی

پ.۵-۱-۱۰-۴- بررسی فشار برکنش

پ.۵-۱-۱۰-۵- کنترل درستی عملکرد پرده (دیوار) آببند

پ.۵-۱-۱۰-۶- بررسی درستی عملکرد چاههای کاوش فشار (درصورت وجود)

پ.۵-۱-۱۰-۷- محاسبه میزان تحکیم انجام شده

پ.۵-۱-۱۰-۸- تحلیل داده‌های شتاب‌نگارها (درصورت وجود)

پ.۵-۱-۱۱- نتیجه‌گیری، جمع‌بندی و ارائه گزارش‌نهایی طرح

پ.۵-۱-۱۱-۱- مقایسه نتایج حاصل از ابزارهای مکمل

پ.۵-۱-۱۱-۲- تفسیر نتایج حاصل از عملیات میکروژئودزی

- پ.۵-۱-۱۱-۳- تهیه جداول میزان حداقل و حداکثر تغییرات پارامترهای مختلف
- پ.۵-۱-۱۱-۴- شناسایی و اعلام نقاط بحرانی (در صورت وجود)
- پ.۵-۱-۱۱-۵- اظهارنظر درخصوص پایداری اجزای مختلف و نیز پایداری کلی سد (براساس نتایج ابزار دقیق و بازرسی‌های انجام شده)
- پ.۵-۱-۱۱-۶- پیش‌بینی رفتار سد براساس شرایط مختلف از قبیل تراز مخزن با استفاده از روش‌های آماری
- پ.۵-۱-۱۱-۷- بررسی و ارائه پیشنهاد به منظور انجام مطالعات و تحلیل‌های ویژه موردی
- پ.۵-۱-۱۱-۸- تهیه گزارش‌های موردی برای شرایط ویژه (زلزله، سیل، طوفان و ...)
- پ.۵-۱-۱۱-۹- بررسی درستی و کفايت ابزار دقیق شامل:
- پ.۵-۱-۱۱-۱- شناخت ابزار از کار افتاده با توجه به نتایج موجود در طول آمار
- پ.۵-۱-۱۱-۲- مشخص نمودن ابزاری که نیاز به واسنجی دارد،
- پ.۵-۱-۱۱-۳- بررسی برنامه زمانی قرائت ابزار و در صورت نیاز ارائه برنامه جدید
- پ.۵-۱-۱۱-۴- ارائه پیشنهاد درخصوص نحوه جایگزینی ابزار معیوب (در صورت لزوم و یا امکان)
- پ.۵-۱-۱۱-۵- ارائه پیشنهادها و راهکارها درخصوص بهبود وضعیت رفتارنگاری
- پ.۵-۱-۱۱-۶- توصیه‌های ضروری و ارائه پیشنهادها درخصوص مواردی که در ضمن فرایند رفتارنگاری با آن برخورد می‌شود.
- پ.۵-۱-۱۱-۷- ارائه گزارش میان دوره‌ای (سه‌ماه و شش‌ماهه)
- پ.۵-۱-۱۱-۸- ارائه گزارش نهایی در پایان سال
- پ.۵-۲- فهرست خدمات مطالعات رفتارنگاری (پایش ایمنی) سدهای مخزنی بتني**
- پ.۵-۱-۲- برنامه‌ریزی اجرای کار
- پ.۵-۱-۱- تعیین اجزای کار و تقسیم‌بندی نوع فعالیتها و مطالعات موردنیاز
- پ.۵-۱-۲- تعیین دامنه فعالیتها و مطالعات (در محل سد و دفتر)
- پ.۵-۱-۳- تعیین نیازهای تخصصی و پرسنلی برای انجام دادن مطالعات برای هر سد
- پ.۵-۱-۴- بررسی محدودیت‌های اجرای طرح و تعیین وسائل و امکانات موردنیاز
- پ.۵-۱-۵- تنظیم برنامه زمان‌بندی مطالعات و تعیین اولویت‌ها برای هر سد
- پ.۵-۱-۶- ارتباط با کارفرما برای هماهنگی اجرای طرح در زمان پیش‌بینی شده
- پ.۵-۱-۷- جمع‌آوری داده‌های خام ابزار دقیق به صورت فایل کامپیوتري
- پ.۵-۱-۸- بررسی و کنترل داده‌های خام دریافتی و اعلام نواقص و اطلاعات تکمیلی موردنیاز حداکثر ۱۰ روز پس از دریافت فایل داده‌ها

پ.۵-۱-۲-۹- درستی‌سنجد و تدقیق داده‌های خام

پ.۵-۱-۲-۱۰- ترسیم نمودارها براساس داده‌های ابزار دقیق برای دوره یک ساله با مقایسه پنج سال گذشته یا مقایسه با زمان‌های پیش‌تر

پ.۵-۲-۲- بازدیدهای مقدماتی از هر سد

پ.۵-۱-۲-۲-۵- برنامه‌ریزی بازدیدهای مقدماتی

پ.۵-۲-۲-۵- مذاکره و تبادل نظر با مسؤولان برای کسب اطلاعات موردنیاز

پ.۵-۳-۲-۲-۵- شناسایی مقدماتی محدوده مورد مطالعه

پ.۵-۴-۲-۲-۵- بازدید و بازرسی از سد و سازه‌های وابسته

پ.۵-۲-۳- جمع‌آوری گزارش‌ها، نقشه‌ها، اطلاعات فنی پایه و داده‌های ابزار دقیق

پ.۵-۱-۳-۲-۱- جمع‌آوری و پردازش اطلاعات پایه هواشناسی به صورت روزانه

پ.۵-۱-۳-۲-۵- دمای هوای (حداقل-حداکثر-متوسط)

پ.۵-۱-۳-۲-۵- تبخیر از سطح مخزن

پ.۵-۱-۳-۲-۵- میزان بارندگی سالانه

پ.۵-۲-۳-۲-۵- جمع‌آوری و پردازش اطلاعات پایه هیدرولوژی به صورت روزانه

پ.۵-۱-۲-۳-۲-۵- تغییرات تراز دریاچه

پ.۵-۲-۳-۲-۵- تغییرات تراز آب پایاب

پ.۵-۲-۳-۲-۵- میزان ورودی به مخزن

پ.۵-۲-۳-۲-۵- میزان خروجی از مخزن

پ.۵-۳-۲-۵- جمع‌آوری و پردازش اطلاعات ثبت شده مربوط به داده‌های زمین لرزه

پ.۵-۱-۳-۲-۵- شتابنگارهای نصب شده

پ.۵-۲-۳-۲-۵- لرزه‌نگارهای نصب شده

پ.۵-۴-۳-۲-۵- جمع‌آوری داده‌های ابزار دقیق و پردازش آنها

پ.۵-۱-۴-۳-۲-۵- بررسی و تحلیل نتایج دما‌سنج‌ها (هوای-بتن-آب)

پ.۵-۲-۴-۳-۲-۵- بررسی و تحلیل نتایج بدء زهکش‌های گالری‌ها و نشتی‌های درزهای ساختمانی و سازه‌های وابسته

پ.۵-۳-۲-۴-۳-۲-۵- بررسی و تحلیل نتایج پاندول‌های مستقیم و معکوس

پ.۵-۴-۳-۲-۴-۳-۲-۵- بررسی و تحلیل نتایج شیب سنج‌ها در جهات مختلف

پ.۵-۴-۳-۲-۵- بررسی و تحلیل نتایج اکستنسومترها

- پ.۵-۴-۳-۲-۶- بررسی و تحلیل نتایج درزسنج‌ها و ترکسنج‌ها
- پ.۵-۴-۳-۲-۷- بررسی و تحلیل نتایج کرنش‌سنج‌ها
- پ.۵-۴-۳-۲-۸- بررسی و تحلیل نتایج فشار آب در پی، تکیه‌گاه و بدن (نتایج پیزومترهای الکتریکی، سنگ و لوله ایستا)
- پ.۵-۴-۳-۲-۹- بررسی و تحلیل نتایج تراز آب زیرزمینی (چاههای مشاهده‌ای)
- پ.۵-۴-۳-۲-۱۰- سایر ابزار کار گذاشته شده در بدن سد، سازه‌های وابسته و تکیه‌گاهها
- پ.۵-۴-۳-۲-۱۱- جمع‌آوری اطلاعات مربوط به بهره‌برداری ازنیروگاه، سرربیز و تونل تخلیه تحتانی (کارهای انجام شده پ.۵-۲-توسط گروه کنترل ایمنی هر سد)
- پ.۵-۴-۳-۲-۱۲- مقایسه و پردازش پارامترهای جمع‌آوری شده و راستی آزمایی آن
- پ.۵-۴-۳-۲-۱۳- تعیین نقاط ناپایدار سد و ارائه راهکار مناسب
- پ.۵-۴-۳-۲-۱۴- نقشه‌برداری ژئودتیک
- پ.۵-۴-۳-۲-۱۵- بررسی و تحلیل نتایج مختصات نقاط اندازه‌گیری نقشه‌برداری میکروژئودزی و ...
- پ.۵-۴-۳-۲-۱۶- بررسی و تحلیل نتایج ارقام اندازه‌گیری طول‌ها و زوایای شبکه مثلث‌بندی محدوده سد و ... (در صورت تغییر)
- پ.۵-۴-۳-۲-۱۷- بررسی و تحلیل نتایج ارقام اندازه‌گیری‌های ترازیابی نقاط نشانه
- پ.۵-۴-۳-۲-۱۸- بررسی و تحلیل نتایج سایر برداشت‌های نقشه‌برداری ژئودتیک از نقاط ویژه سد و سازه‌های وابسته
- پ.۵-۴-۳-۲-۱۹- تلفیق داده‌های ژئودتیک با داده‌های جابه‌جایی بدن سد
- پ.۵-۴-۳-۲-۲۰- بازررسی‌ها
- پ.۵-۴-۳-۲-۲۱- بازررسی‌های ادواری سد و سازه‌های وابسته (طبق چک لیست‌ها)
- پ.۵-۴-۳-۲-۲۲- بازررسی‌های اضطراری (طبق چک لیست‌ها)
- پ.۵-۴-۳-۲-۲۳- تهیه گزارش‌های بازررسی سالانه برای هر سد
- پ.۵-۴-۲-۲۴- آموزش
- پ.۵-۴-۲-۲۵- انجام آموزش‌های بازررسی‌های دوره‌ای و اضطراری سدها
- پ.۵-۴-۲-۲۶- آموزش نحوه قرائت و ثبت داده‌های ابزار دقیق
- پ.۵-۴-۲-۲۷- آموزش نگهداری و حفاظت ابزار دقیق
- پ.۵-۴-۲-۲۸- سایر موارد مورد نیاز

پ.۵-۲-۵- تفسیر و تحلیل نتایج

در این قسمت و بعد از پردازش داده‌ها، به صورت حداقل ارزیابی موارد ذیل مورد انتظار می‌باشد:

ب.۵-۱-۱- بررسی فشار برکنش

ب.۵-۲-۲- کنترل درستی عمرکرد پرده (دیوار)، آب‌بند

ب.۵-۳- بررسی و مقایسه تغییر مکان‌ها با مقادیر پیش‌بینی شده طراحی

ب.۵-۴- بررسی و مقایسه تغییر مکان‌ها با مقادیر گذشته - پوش تغییرات

ب.۵-۵- عملکرد چاهه‌ای کاهش‌فشار و بدء نشت از نقاط مختلف

ب.۵-۶- تحلیل داده‌های شتاب‌نگارها و لرزه نگارها (در صورت وجود)

پ.۵-۲-۶- نتیجه‌گیری، جمع‌بندی و ارائه گزارش‌نهایی طرح

ب.۵-۱- مقایسه نتایج حاصل از ابزارهای مکمل

ب.۵-۲- تفسیر نتایج حاصل از عملیات میکروژئودزی

ب.۵-۳- تهیه جداول میزان حداقل و حدکثر تغییرات پارامترهای مختلف

ب.۵-۴- شناخت و اعلام نقاط بحرانی

ب.۵-۵- اظهارنظر در خصوص پایداری اجزای مختلف و نیز پایداری کلی سد (براساس نتایج ابزار دقیق)

ب.۵-۶- پیش‌بینی رفتار ابزار براساس شرایط مختلف دما و تراز مخزن با استفاده از روش‌های آماری

ب.۵-۷- بررسی و ارائه پیشنهاد به منظور انجام مطالعات و تحلیل‌های ویژه موردي

ب.۵-۸- تهیه گزارش‌های موردي برای شرایط ویژه (زلزله، سیل، طوفان و ...)

ب.۵-۹- شناخت ابزار از کار افتاده با توجه به نتایج موجود در طول آمار

ب.۵-۱۰- مشخص نمودن ابزاری که نیاز به واستجی دارد

ب.۵-۱۱- بررسی برنامه زمانی قرائت ابزار و در صورت نیاز ارائه برنامه جدید

ب.۵-۱۲- ارائه پیشنهاد در خصوص نحوه جایگزینی ابزار معیوب (در صورت لزوم و یا امکان)

ب.۵-۱۳- ارائه پیشنهادها و راهکارها در خصوص بهبود وضعیت رفتارنگاری

ب.۵-۱۴- جمع‌آوری اطلاعات مربوط به بهره‌برداری از نیروگاه، سرریز و تونل تخلیه تحتانی (کارهای انجام شده

توسط گروه کنترل ایمنی هر سد)

ب.۵-۱۵- مقایسه و پردازش پارامترهای جمع‌آوری شده و راستی آزمایی آن

ب.۵-۱۶- تعیین نقاط ناپایدار سد و ارائه راهکار مناسب

پ.۵-۲-۱۷-۶- ۱۷-۶- توصیه‌های ضروری و ارائه پیشنهادها درخصوص مواردی که در ضمن فرایند رفتارنگاری با آن برخورد می‌شود.

پ.۵-۲-۱۸-۶- ۱۸-۶- ارائه گزارش میان دوره‌ای (سه‌ماه و شش‌ماهه)

پ.۵-۲-۱۹-۶- ۱۹-۶- ارائه گزارش نهایی در پایان سال

پیوست ۶

فهرست خدمات تهیه برنامه اقدامات

اضطراری سدها(EAP) [۶] (پیوست

توصیه‌ای)

پ.۶-۱- برنامه‌ریزی

- پ.۶-۱-۱- برنامه‌ریزی انجام مطالعات
- پ.۶-۱-۱-۱- تدوین روش‌شناسی انجام مطالعات
- پ.۶-۱-۱-۲- تدوین جزیيات انجام کار
- پ.۶-۱-۱-۳- تجزیه جزیيات فعالیتها
- پ.۶-۱-۱-۴- تهیه و تنظیم برنامه زمان‌بندی انجام جزیيات فعالیتها
- پ.۶-۱-۱-۵- تهیه نمودار تقدم اجرای جزیيات فعالیتها و تعیین مسیر بحرانی پروژه
- پ.۶-۱-۲- برنامه‌ریزی جمع‌آوری آمار، اطلاعات و گزارش‌های موجود
- پ.۶-۱-۳- برنامه‌ریزی بازدیدهای میدانی
- پ.۶-۱-۴- برنامه‌ریزی نقشه‌برداری‌های تکمیلی و آزمایش‌های ژئوتکنیکی
- پ.۶-۱-۵- برنامه‌ریزی اندازه‌گیری‌های میدانی
- پ.۶-۱-۶- برنامه‌ریزی تشکیل پایگاه اطلاعاتی GIS

پ.۶-۲- جمع‌آوری آمار و اطلاعات

- پ.۶-۲-۱- جمع‌آوری و تکمیل اطلاعات موجود
- پ.۶-۲-۲- جمع‌آوری گزارش‌ها و نقشه‌های سد و سایر تاسیسات موثر بر موضوع
- پ.۶-۲-۳- جمع‌آوری نقشه‌های توپوگرافی، مقاطع موجود رودخانه، مخزن سد و سازه‌های متقطع با رودخانه و اطلاعات مربوط (در صورت نبودن نقشه‌ها دستورالعمل تهیه)
- پ.۶-۲-۴- جمع‌آوری عکس‌های هوایی و تصاویر ماهواره‌ای
- پ.۶-۲-۵- جمع‌آوری اطلاعات اجتماعی، اقتصادی و زیستمحیطی
- پ.۶-۲-۵-۱- اطلاعات اجتماعی

- پ.۶-۲-۶-۱-۱- تعیین، تکمیل و شمار نقاط جمعیت (شهری، روستایی و عشایری محدوده طرح)
- پ.۶-۲-۶-۲-۱-۵- تعیین نوع جمعیت هر منطقه به لحاظ سنی در مقایسه با متوسط ملی
- پ.۶-۲-۶-۳-۱-۵- تعیین نوع جمعیت هر منطقه به لحاظ توانایی جسمی در مقایسه با متوسط ملی
- پ.۶-۲-۶-۴-۱-۵- تعیین شمار جمعیت و خانوار محدوده و تغییرات آن در یک دوره بلندهای
- پ.۶-۲-۶-۵-۱-۱- شناسایی تاسیسات زیربنایی موجود، درحال اجرا و مطالعه شامل جاده‌های اصلی، راه‌آهن، فرودگاه،
- پ.۶-۲-۶-۶-۱-۵- شناسایی بندر، خطوط انتقال آب، برق، گاز، نفت و خطوط مخابراتی اصلی
- پ.۶-۲-۶-۷-۱-۵- شناسایی محدوده اراضی کشاورزی و تاسیسات آبی و واحدهای پرورش ماهی در پهنه‌های سیل‌گیر

- پ.۶-۱-۵-۸- شناسایی ابنيه، آثار و محوطه‌های باستانی، مناطق حفاظت نشده‌ی زیست‌محیطی و ذخیره‌گاه‌ها
- پ.۶-۱-۵-۹- شناسایی معادن، شهرک‌ها و مراکز صنعتی عمده
- پ.۶-۱-۵-۱۰- تهیه فهرست کلیه ارگان‌ها و سازمان‌های درگیر با مسائل اینمی و حوادث غیرمتربقه
- پ.۶-۱-۵-۱۱- شناسایی مراکز مهم امدادرسانی، پراکنش و امکانات آن‌ها شامل بیمارستان‌ها، پایگاه‌های هلال احمر، آتش‌نشانی‌ها، پادگان‌های نظامی، انتظامی و ...
- پ.۶-۲-۵-۲- اطلاعات اقتصادی
- پ.۶-۲-۵-۳- گردآوری اطلاعات مربوط به ارزش تاسیسات زیربنایی و اراضی، ابنيه و مستحدثات کشاورزی، صنعتی، مسکونی و تجاري
- پ.۶-۲-۵-۴- گردآوری اطلاعات مربوط به اشتغال بخش‌های مختلف
- پ.۶-۲-۵-۵- گردآوری اطلاعات مربوط به تولید محصولات مختلف
- پ.۶-۲-۵-۶- گردآوری اطلاعات مربوط به ارزش اقتصادی تولیدات در بخش‌های مختلف
- پ.۶-۳-۵-۲- اطلاعات زیست‌محیطی
- پ.۶-۳-۵-۳- گردآوری اطلاعات مربوط به زیستگاه‌های اکوسامانه آبی و خشکی
- پ.۶-۳-۵-۴- گردآوری اطلاعات مربوط به مناطق چهارگانه سازمان حفاظت محیط‌زیست

پ.۶-۳- تهیه دستورالعمل‌ها و تکمیل کمبودها

- پ.۶-۱- تدوین دستورکار نقشه‌برداری‌های تکمیلی
- پ.۶-۲- تدوین دستورکار اندازه‌گیری‌های میدانی
- پ.۶-۳- تدوین دستورکار تکمیل نواقص اطلاعات

پ.۶-۴- بازنگری پارامترهای هواشناسی و هیدرولوژیکی مورد نیاز در طرح (در صورت نیاز)

پ.۶-۵- بازدیدهای میدانی

- پ.۶-۱- بازدیدهای میدانی به‌منظور تهیه و تکمیل داده‌های مورد نیاز
- پ.۶-۲- بازدیدهای میدانی به‌منظور تهیه و تکمیل داده‌های مورد نیاز شبیه‌سازی هیدرولوژیک
- پ.۶-۳- بازدیدهای میدانی به‌منظور تهیه و تکمیل داده‌های مورد نیاز شبیه‌سازی هیدرولیک
- پ.۶-۴- بازدیدهای میدانی به‌منظور تهیه و تکمیل داده‌های مورد نیاز
- پ.۶-۵- بازدیدهای میدانی به‌منظور تهیه و تکمیل داده‌ها و اطلاعات مورد نیاز اراضی، نقاط جمعیتی و مراکز صنعتی و سایر مناطق در خطر و حساس

- پ.۶-۵-۶- بازدیدهای میدانی به منظور تعیین نقاط مرجع زمینی
- پ.۶-۵-۷- بازدیدهای میدانی به منظور تعیین کاربری اراضی
- پ.۶-۵-۸- بازدید از امکانات و تاسیسات موردنیاز در مدیریت بحران شامل ارگان‌های درگیر با مسائل ایمنی و مراکز امدادرسانی
- پ.۶-۵-۹- بازدید از تاسیسات آبی موثر در پروژه (در دست بهره‌برداری و اجرا) شامل: دریاچه و مخزن، بدنه و تجهیزات مونیتورینگ و ابزار دقیق سد، سامانه تخلیه سیلاب و مجاری خروجی، تجهیزات هیدرومکانیک
- پ.۶- بررسی مدل‌های موجود موردنیاز و انتخاب مدل‌های مناسب**
- پ.۶-۱- بررسی مدل شبیه‌سازی هیدرولوژیک
- پ.۶-۲- بررسی مدل ترکیبی یک بعدی- دو بعدی شبیه‌سازی پهن‌بندی و انتشار سیل در رودخانه و سیلاب داشت
- پ.۶-۳- بررسی مدل مکانیزم شکست
- پ.۶-۴- بررسی مدل روندیابی رودخانه و مخزن
- پ.۶-۵- بررسی مدل مدیریت بهره‌برداری از سامانه مخازن در شرایط اضطراری
- پ.۶-۶- بررسی مدل تحلیل خسارت
- پ.۶-۷- بررسی امکان استفاده از مدل‌های تلفیقی (با قابلیت‌های چندگانه از موارد فوق الذکر و انتخاب مدل مناسب در صورت لزوم)
- پ.۶-۸- ارائه بهترین ترکیب مدل‌های فوق برای تهیه اطلاعات لازم EAP و مشخص‌سازی کمبودهای احتمالی و تهیه مدل جامع هیدرولیکی
- پ.۶-۹- واسنجی و درستی‌یابی مدل‌ها
- پ.۷- شبیه‌سازی شکست و گسترش سیل**
- پ.۷-۱- شبیه‌سازی‌های هیدرولوژیک سامانه مخزن و رودخانه
- پ.۷-۲- شبیه‌سازی هیدرولیکی مخزن و رودخانه
- پ.۷-۳- تعیین محدوده منطقه موردنظر برای شبیه‌سازی
- پ.۷-۴- اعمال توپوگرافی منطقه در محدوده تعیین شده
- پ.۷-۵- تعیین ظرفیت ایمن رودخانه در بازه‌های حساس پایین دست سد
- پ.۷-۶- اعمال زیری متغیر برای شبیه‌سازی بهتر انتشار سیل با استفاده از نقشه‌های کاربری اراضی و جنس خاک
- پ.۷-۷- اعمال شرایط سازه‌های تخلیه‌کننده سد

- پ.۶-۷-۸- اعمال شرایط بهره‌برداری از مخازن سد
- پ.۶-۷-۹- تعیین حجم موردنیاز کنترل سیالاب برای مهار سیالاب‌های با دوره بازگشت‌های مختلف با استفاده از روندیابی هیدرولوژیکی سیالاب در مخزن و با درنظر گرفتن ظرفیت سالم رودخانه پایین دست
- پ.۶-۷-۱۰- توانایی سد در مستهلك کردن سیالاب با توجه به حجم کنترل سیالاب موجود و وضعیت دریچه‌های مختلف
- پ.۶-۷-۱۱- تعیین دستورالعمل‌های بهره‌برداری شامل توزیع احتمال حجم کنترل سیالاب در مخزن و دستورالعمل مانور دریچه‌ها در حین سیالاب
- پ.۶-۷-۱۲- تهیه نقشه‌های پهن‌بندی سیل برای حالت‌های وقوع سیالاب‌های ۲۰، ۵۰، ۲۰۰، ۱۰۰، ۵۰۰ و ۱۰۰۰۰ ساله
- پ.۶-۷-۱۳- جمع‌بندی و تحلیل نتایج

پ.۶-۸- بررسی شرایط عمومی حاصل از شکست سد

- پ.۶-۸-۱- بررسی شرایط اجتماعی مناطق واقع در خطر در پایین دست سد
- پ.۶-۸-۲- تعیین عمده‌ترین نقاط جمعیت آسیب‌پذیر
- پ.۶-۸-۳- برآورد حجم جمعیت جابه‌جا شونده
- پ.۶-۸-۴- بررسی شرایط اقتصادی مناطق واقع در خطر در پایین دست سد براساس آمار و اطلاعات موجود
- پ.۶-۸-۵- برآورد خسارت ناشی از سیل‌گیری اراضی مسکونی، کشاورزی، تجاری، صنعتی و تاسیسات زیربنایی
- پ.۶-۸-۶- بررسی شرایط سیاسی مناطق واقع در خطر در پایین دست سد
- پ.۶-۸-۷- جمع‌آوری بررسی پیامدهای زیست‌محیطی در محدوده اراضی در خطر
- پ.۶-۸-۸- بررسی جانمایی و امكان تغییر محل تاسیسات، واحدهای اقامتی و اداری، تجهیزات و ماشین آلات، راه‌های ارتباطی، دپوی مصالح و ... موجود در محدوده سد به نحوی که در صورت بروز شرایط اضطراری، موارد مذکور در دسترس بوده و یا در منطقه سیل گیر واقع نگردند.

پ.۶-۹- طراحی سامانه پایش وضعیت مخزن و سد برای تشخیص وقوع بحران

- پ.۶-۹-۱- تعیین نیازهای پیش هشدار سیل
- پ.۶-۹-۲- تعیین نوع سامانه هشدار
- پ.۶-۹-۳- مرتبط کردن سامانه خودکار اندازه‌گیری شرایط حاکم بر سد و مخزن و سامانه‌های ارتباطی بین تجهیزات اندازه‌گیری، طراحی سامانه تصمیم‌گیری و ارتباط با سامانه بهره‌برداری و هشدار سیل در سراب و پایاب سد
- پ.۶-۹-۴- بررسی و تعیین نیازهای فنی
- پ.۶-۹-۵- بررسی ملاحظات اجرایی

- پ.۶-۴-۹-۲- تهیه سند اطلاعات پایه طراحی
- پ.۶-۴-۳- طراحی پایه (فاز صفر) شامل: تعیین مشخصات فنی شبکه، سخت‌افزار، سامانه‌های ذخیره‌سازی
- پ.۶-۴-۹-۴- مشخصات نرم‌افزاری، مشخصات حفاظتی و نقشه‌های موردنیاز طراحی تفصیلی (فاز یک و دو طراحی) شامل تعیین استانداردها و پروتکل‌ها، طراحی تفصیلی سخت‌افزارها، تجهیزات، نرم‌افزار و ابزار دقیق اندازه‌گیری
- پ.۶-۵- طراحی سامانه ارتباطی
- پ.۶-۵-۱- بررسی و تعیین نیازهای فنی
- پ.۶-۵-۲- بررسی ملاحظات اجرایی
- پ.۶-۵-۳- تهیه سند اطلاعات پایه طراحی
- پ.۶-۴-۵- طراحی فاز صفر شامل: طراحی عماری شبکه و تعیین محیط‌های انتقال شبکه و تجهیزات مرتبط
- پ.۶-۶-۶- تهیه دستورالعمل تصمیم‌گیری هشدار سیل و مدیریت امدادرسانی

پ.۶-۱۰- پیشنهاد فرمت EAP جهت تصویب به کارفرما

پ.۶-۱- طراحی ساختار EAP

پ.۶-۲- تعیین مرکز عملیات و ساختار آن

پ.۶-۳- تدوین نحوه شناسایی و تشخیص شرایط اضطرار

پ.۶-۴- نحوه اطلاع‌رسانی به سازمان‌ها و ارگان‌های ذی‌ربط

پ.۶-۵- تعیین مسؤولیت‌ها در برنامه عملیات اضطراری

پ.۶-۶- تخلیه و نجات

پ.۶-۷- حفظ امنیت

پ.۶-۸- خدمات عمومی

پ.۶-۹- زیست‌محیطی

پ.۶-۱۰- تعیین نقاط ایمن و اسکان موقت

پ.۶-۱۱- نحوه اعلام خاتمه بحران

پ.۶-۱۲- روش ارزیابی، بازنگری و اصلاح EAP

پ.۶-۱۱-برگزاری مانور آمادگی

- پ.۶-۱-۱۱- مطالعه و طراحی مانورهای آمادگی رومیزی و کامل در بازه‌های زمانی مشخص و با حضور عوامل ذیربط
- پ.۶-۲-۱۱- اطمینان یافتن و سنجش از اینکه کارکنان به قدر کفايت با روندهای برنامه و اجرای عملکردهای ضروری در حین بحران آشنا بوده و آموزش دیده اند.
- پ.۶-۳-۱۱- ارزیابی و ارتقای سطح آمادگی عملیاتی کارکنان در مواجهه با بحران
- پ.۶-۴-۱۱- فراهم بودن، تست تجهیزات و رفع نواقص احتمالی
- پ.۶-۵-۱۱- اطمینان از هماهنگی و همکاری مسؤولین در داخل و خارج سازمان
- پ.۶-۶-۱۱- آشنایی افراد درگیر خارج از سازمان با امکانات، تجهیزات، مسیرهای تردد در محوطه سد و پیرامون آن.

پ.۶-۱۲- تدوین نقشه‌ها و گزارش‌ها

- پ.۶-۱-۱۲- تدوین گزارش‌های فنی
- پ.۶-۲-۱۲- تدوین گزارش‌های هشدار سیلاب
- پ.۶-۳-۱۲- تدوین گزارش‌های EAP
- پ.۶-۴-۱۲- تهیه نقشه‌های هشدار سیلاب
- پ.۶-۵-۱۲- تهیه نقشه‌های EAP
- پ.۶-۶-۱۲- تهیه و تدوین دستورالعمل طرح اقدام اضطراری (EAP)
- پ.۶-۷-۱۲- جمع‌آوری تهیه اسناد مناقصه پیاده‌سازی طرح اقدام اضطراری

پیوست ۷

فهرست خدمات مطالعات حفاظت و
پایش کیفی حوضه آبریز و مخزن
سد [۴ و ۵] (پیوست توصیه‌ای)

پ.۷-۱- کلیات

- پ.۷-۱-۱- جمع‌آوری کلیه نقشه‌های موردنیاز با مقیاس‌های مناسب در هر بخش (مانند نقشه‌های توپوگرافی و ...)
- پ.۷-۱-۲- پیمایش صحرایی سطح حوضه آبریز و دریاچه سد به تناسب نیاز
- پ.۷-۱-۳- تعیین محدوده (اعم از محدوده تقسیمات سیاسی و محدوده اکولوژیکی)
- پ.۷-۱-۴- ضرورت و هدف از انجام مطالعه
- پ.۷-۱-۵- موقعیت، نوع و ویژگی‌های پژوهش
- پ.۷-۱-۶- مشخصات فنی پژوهش

پ.۷-۲- شناخت حوضه آبریز

- پ.۷-۲-۱- وضع موجود محیط‌زیست (مطالعات محیط بیوفیزیکی)

- پ.۷-۲-۱-۱- مطالعات هواشناسی
- پ.۷-۲-۱-۲- مطالعات هیدرولوژی
- پ.۷-۲-۱-۳- مطالعات زمین‌شناسی
- پ.۷-۲-۱-۴- مطالعات خاک‌شناسی
- پ.۷-۲-۱-۵- مطالعات پوشش گیاهی و حیات جانوری

- پ.۷-۲-۲- مطالعات اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی

- پ.۷-۲-۲-۱- خصوصیات اجتماعی
- پ.۷-۲-۲-۲- خصوصیات اقتصادی
- پ.۷-۲-۲-۳- خصوصیات فرهنگی

- پ.۷-۲-۳- مطالعات محیط انسان ساخت

- پ.۷-۲-۳-۱- توپولوژی سیستم

- پ.۷-۲-۳-۲- تعیین محدوده طرح

- تعیین نقاط منابع تغذیه کننده سیستم

- منابع آب سطحی (سیستم رودخانه‌های اصلی، فرعی و محل‌های انحراف)

- منابع آب زیرزمینی (محل چاهها، چشمه‌ها و قنوات)

- پ.۷-۲-۳-۲- تعیین نقاط مصرف

- نقاط مصرف کشاورزی، آب‌شهری،

- نقاط مصرف آب‌شهری

- نقاط مصرف آب صنعتی
- سایر مصارف
- شناسایی کاربری‌های منابع آب به تفکیک کاربری‌های مصرفی و غیرمصرفی و تهیه جدول اطلاعاتی کاربران منابع آب در بالادست مخزن
  - پ.۷-۴-۲-۴-۱-۱-۴-۲-۷- مراکز جمعیت
  - پ.۷-۴-۲-۷-۱-۴-۲-۷- مصرف سرانه آب
  - پ.۷-۴-۲-۱-۴-۲-۷- نحوه تخلیه و دفع فاضلاب (مراکز مسکونی)
  - پ.۷-۴-۲-۳-۱-۴-۲-۷- نحوه جمع‌آوری و دفع زباله (مراکز مسکونی)
  - پ.۷-۴-۲-۷-۲-۴-۲-۷- مراکز فعالیت
  - پ.۷-۴-۲-۱-۴-۲-۷- نحوه تخلیه و دفع فاضلاب اماكن عمومي، رستوران‌ها، کارگاه‌ها و ... به‌ویژه واقع در حاشيه رودخانه‌ها
  - پ.۷-۴-۲-۲-۴-۲-۷- نحوه جمع‌آوری و دفع زباله مراکز فعالیت
  - پ.۷-۴-۲-۳-۲-۴-۲-۷- تعداد کشتارگاه‌ها و آلودگی مربوط به آنها
  - پ.۷-۴-۲-۳-۴-۲-۷- شناسایی منابع آلاینده موجود و بالقوه
  - پ.۷-۴-۲-۱-۴-۲-۷- شناسایی منابع آلاینده نقطه‌ای شامل فاضلاب‌های شهری، صنعتی و کشاورزی
  - پ.۷-۴-۲-۲-۳-۴-۲-۷- شناسایی منابع آلاینده غیر نقطه‌ای شامل زه‌آب‌های کشاورزی، روان‌آب‌های شهری، آلودگی ناشی از عملیات لاپرواژی، قایقرانی، اکتشاف و توسعه منابع نفت و گاز، چاه‌های جذبی فاضلاب
  - پ.۷-۴-۲-۴-۲-۷- روندیابی شاخص‌های آلودگی براساس اطلاعات به‌دست آمده:
  - پ.۷-۴-۲-۱-۴-۲-۷- شناسایی منابع آلاینده مهم و پراکندگی آنها در منطقه
  - پ.۷-۴-۲-۲-۴-۲-۷- جانمایی منابع آلاینده مهم بر روی نقشه با مقیاس مناسب
  - پ.۷-۴-۲-۳-۴-۲-۷- تعیین پارامترهای آلاینده در منابع شناسایی شده
  - پ.۷-۴-۲-۴-۲-۷- دسته‌بندی منابع براساس شاخص‌های آلودگی

پ.۷-۳- شناخت مخزن سد

- پ.۷-۱-۳-۷- شناخت دریاچه سد

پ.۷-۱-۱-۳-۷- بررسی و تعیین ویژگی‌های مخزن سد

پ.۷-۱-۱-۱- تعیین حجم مخزن، جدول و منحنی حجم- سطح- ارتفاع

پ.۷-۱-۲-۳- تعیین شکل و توپوگرافی مخزن با استفاده از نقشه‌های با مقیاس ۱:۵۰۰۰

پ.۷-۱-۳-۱-۳- تعیین منابع و مصارف آب مخزن و تغییرات آن با زمان

پ.۷-۱-۳-۱-۴- تعیین تعداد، نوع و موقعیت خروجی‌ها/ دریچه‌های سد و موقعیت محل‌های برداشت آب

داخل مخزن (در صورت وجود)

پ.۷-۴- مطالعه و بررسی کیفیت آب در سطح حوضه آبریز

پ.۷-۱-۴-۱- جمع‌آوری اطلاعات کمی-کیفی موجود از آب رودخانه در سطح حوضه

پ.۷-۱-۴-۱-۱- بررسی گزارش‌های کیفی و نتایج آزمایش‌های موجود

پ.۷-۱-۴-۲- بررسی درستی و کفايت اطلاعات موجود و تعیین کمبود اطلاعات کیفی

پ.۷-۲-۴-۲- بررسی منابع آلاینده تاثیرگذار بر کیفیت آب رودخانه در سطح حوضه (آلودگی مراکز جمعیت و فعالیت و آلودگی‌های طبیعی)

پ.۷-۲-۴-۳- شناسایی منابع آلاینده شوری و سازندی در سطح حوضه

پ.۷-۲-۴-۴- شناسایی منابع آلاینده صنعتی و بررسی تاثیر آن بر آب رودخانه در سطح حوضه

پ.۷-۲-۴-۵- بررسی منابع آلاینده شهری و روستایی (دفع فاضلاب‌های خانگی و مواد زايد جامد)

پ.۷-۲-۴-۶- بررسی و شناخت منابع آلاینده کشاورزی، دامداری و اثرات استفاده از کودهای شیمیایی، دامی و سوموم دفع آفات در سطح حوضه

پ.۷-۲-۴-۷- شناسایی محل‌های دفع و دفن پسماند در سطح حوضه و بررسی تاثیر کیفی آن بر آب رودخانه

پ.۷-۳-۴-۷- غربال‌گری نتایج آزمایش‌ها

پ.۷-۳-۴-۸- مقایسه کیفیت آب رودخانه در طول مسیر و ورودی به مخزن با استانداردهای مصارف شرب، کشاورزی و سایر استانداردهای مرتبط

پ.۷-۳-۴-۹- بررسی خودپالایی رودخانه و سر شاخه‌های آن در سطح حوضه آبریز

پ.۷-۴-۱- تعیین منابع آلاینده و پارامترهای کیفیت به منظور استفاده در برنامه نمونه‌برداری

پ.۷-۴-۱-۱- تهیه برنامه نمونه‌برداری حوضه آبریز

پ.۷-۴-۱-۲- ارائه برنامه و دستورالعمل نمونه‌برداری و انجام آزمایش برای تکمیل اطلاعات و بررسی تغییرات کمی و کیفی زمانی و مکانی در طول رودخانه و شاخه ورودی به مخزن سد

پ.۷-۴-۱-۳- مکان‌یابی ایستگاه‌های نمونه‌برداری در طول رودخانه و ورودی به دریاچه سد(مخزن)، تعیین پارامترهای کیفی موردنظر و تعیین فواصل زمانی و تواتر نمونه‌برداری

پ.۷-۴-۱-۴- اجرای برنامه نمونه‌برداری و آزمایش‌ها

پ.۷-۵- اطلاعات کیفیت و حفاظت آب مخزن سد

- پ.۷-۵-۱- بررسی وضعیت پایه و تاریخچه کیفیت آب مخزن با استفاده از گزارش‌ها و نتایج اندازه‌گیری‌های فیزیکی، شیمیایی و بیولوژیکی موجود و ثبت شده
- پ.۷-۵-۲- بررسی گزارش‌های مربوط به حوادث قبلی منجر به ورود و پخش آلودگی در مخزن
- پ.۷-۵-۳- پیش‌بینی اولیه وضعیت لایه‌بندی حرارتی، تغذیه‌گرایی و کیفی مخزن براساس شاخص‌های کیفی رایج
- پ.۷-۵-۴- تهیه برنامه نمونه‌برداری از مخزن سد

پ.۷-۶- تجزیه و تحلیل منابع آلاینده و بررسی تاثیر کیفی آن‌ها بر آب رودخانه و حوضه آبریز و تهیه نقشه‌های آلودگی

- پ.۷-۶-۱- بررسی وضعیت پوشش گیاهی و کاربری اراضی درسطح حوضه و تاثیر آن بر آب رودخانه درسطح حوضه آبریز

- پ.۷-۶-۱-۱- بررسی اثرات سوموم کشاورزی و کودهای شیمیایی و حیوانی به‌ویژه هنگام بارندگی
- پ.۷-۶-۲- بررسی اثرات دام (اهلی و وحشی)
- پ.۷-۶-۳- بررسی اثرات صنایع
- پ.۷-۶-۴- بررسی تاثیرات پارامترهای آلاینده و منابع آلودگی در ورودی به دریاچه سد
- پ.۷-۶-۵- بررسی پارامترهای آلاینده و مقایسه آن با مقادیر استاندارد
- پ.۷-۶-۶- تحلیل روندیابی شاخص‌های آلودگی براساس اطلاعات بهدست آمده
- پ.۷-۶-۷- معرفی میزان آلاینده‌گی منابع آلودگی (در نقاط نمونه‌برداری تعیین شده)
- پ.۷-۶-۸- ارایه سهم آلودگی هر زیر حوضه در آلودگی دریاچه سد
- پ.۷-۶-۹- تهیه نقشه پهنه‌بندی آلودگی

- پ.۷-۶-۱-۱- تهیه نقشه پهنه‌بندی کیفی آب رودخانه در طول مسیر از ابتدای سرشاخه
- پ.۷-۶-۱-۲- تهیه نقشه پهنه‌بندی برای هر پارامتر آلودگی و به صورت کلی برای بارآلودگی
- پ.۷-۶-۱-۳- تهیه نقشه پهنه‌بندی آلودگی در حوضه آبریز

پ.۷-۷- مطالعات کیفی و حفاظت آب مخزن سد

- پ.۷-۷-۱- بازدید صحرائی، تعیین محدوده دریاچه
- پ.۷-۷-۲- بررسی وضعیت کاربری اراضی در حاشیه مخزن سد
- پ.۷-۷-۳- بررسی داده‌های آزمایش‌های ورودی، داخل مخزن و خروجی مخزن
- پ.۷-۷-۴- تعیین منابع آلاینده محدوده دریاچه سد

- پ.۷-۴-۱- شناسایی منابع آلینده شوری و سازندی در محدوده دریاچه
- پ.۷-۴-۲- شناسایی منابع آلینده صنعتی در محدوده دریاچه سد
- پ.۷-۴-۳- شناسایی منابع آلینده شهری و روستایی و بررسی تاثیر آن بر کیفیت آب (فاضلاب‌های خانگی و مواد زاید جامد)
- پ.۷-۴-۴- شناسایی قبرستان‌های موجود در محدوده دریاچه سد و ارائه راهکارهای مناسب برای پاکسازی آن‌ها
- پ.۷-۴-۵- بررسی و شناخت منابع آلینده کشاورزی و دامپروری و اثرات ناشی از استفاده کودهای شیمیایی، حیوانی و سموم دفع آفات در محدوده مخزن سد
- پ.۷-۴-۶- شناسایی محل‌های دفع و دفن پسماند در سطح مخزن و بررسی تاثیر کیفی آن بر آب مخزن
- پ.۷-۵- مطالعات رسوب کف مخزن
- پ.۷-۵-۱- تعیین نقاط نمونه‌برداری، پارامترهای کیفی موردنظر جهت آزمایش از رسوب و مطالعه لایه‌بندی رسوب کف مخزن
- پ.۷-۶- بررسی و تحلیل لایه‌بندی پارامترهای مختلف
- پ.۷-۷- بررسی محدوده مخزن از نظر مواد آلی خاک (TOC)
- پ.۷-۸- تعیین پتانسیل اکسیداسیون و احیای در سطح مخزن
- پ.۷-۹- تعیین غلظت فسفر و نیتروژن کف و اعمق مختلف مخزن
- پ.۷-۱۰- تعیین غلظت آهن و منگنز در کف و اعمق مختلف مخزن
- پ.۷-۱۱- تعیین غلظت فلزات سنگین در کف مخزن (آرسنیک - جیوه - سرب - کادمیوم)
- پ.۷-۱۲- تعیین غلظت و نوع جلبک‌ها در اعمق مختلف مخزن
- پ.۷-۱۳- تهیه نقشه آلدگی رسوب کف مخزن
- پ.۷-۱۴- بررسی تاثیر آلینده بر آب مخزن
- پ.۷-۱۵- پیش‌بینی حوادث احتمالی و بررسی اثرات مرتبط بر کیفیت آب مخزن
- پ.۷-۱۵-۱- بررسی وضعیت راه‌ها و تردد ماشین‌آلات و وسایط نقلیه در محدوده تاثیرگذار بر کیفیت آب مخزن
- پ.۷-۱۵-۲- بررسی نوع بار و محموله‌هایی که در این مسیر حمل و نقل می‌شود (شیمیایی، سوخت و ...)
- پ.۷-۱۵-۳- تعیین محدوده‌های آسیب‌پذیر در محدوده مخزن و حوضه آبریز و ارائه نقشه
- پ.۷-۱۵-۴- بررسی پدیده‌ی زمین لغش در محدوده‌ی دریاچه سد و تاثیر آن بر کیفیت آب مخزن
- پ.۷-۱۶- مدل‌سازی کیفی مخزن سد
- پ.۷-۱۶-۱- جمع‌آوری و بررسی داده‌های کیفی و تجزیه تحلیل آماری آن‌ها

- پ.۷-۷-۲-۱۶-۷- جمع‌آوری و تکمیل اطلاعات هواشناسی و هیدرولوژی، آب‌دهی رودخانه، نیاز آبی در پایین دست و اطلاعات مربوط به هندسه(توپوگرافی) مخزن
- پ.۷-۷-۳- جمع‌آوری، تکمیل و بازسازی اطلاعات و داده‌های موردنیاز جهت مدل کیفی مخزن سد. از جمله آمار هواشناسی، آمار آب‌دهی رودخانه‌ها، نیاز آبی در پایین دست و ...
- پ.۷-۷-۴- اطلاعات مربوط به هندسه مخزن
- طول مخزن، عرض متوسط مخزن، شیب کفر رودخانه، منحنی‌های تغییرات سطح و حجم تراز، موقعیت تراز و ظرفیت تخلیه سریز و آب‌گیرها و تخلیه‌کننده تحتانی و توپوگرافی مخزن
- پ.۷-۷-۵- ارائه برنامه نمونه‌برداری جهت تکمیل اطلاعات موردنیاز
- پ.۷-۷-۶- تبدیل فرمت اطلاعات و منظم‌سازی جهت کاربرد در مدل
- پ.۷-۷-۷- بررسی مدل‌های مختلف و انتخاب مدل مناسب شبیه‌سازی و معرفی مدل‌ها به کارفرما و دفاع از مدل پیشنهادی
- پ.۷-۷-۸- انتخاب پارامترهای کیفی موردنظر برای مدل کردن
- پ.۷-۷-۹- تعیین دوره شاخص شبیه‌سازی و سناریوهای مختلف اجرای مدل
- پ.۷-۷-۱۰- انتخاب کد رایانه‌ای مناسب برای مدل‌سازی
- پ.۷-۷-۱۱- تهییه فایل‌های داده‌های ورودی به مدل
- پ.۷-۷-۱۲- اجرای مدل شبیه‌سازی و واسنجی آن
- پ.۷-۷-۱۳- اجرای مدل برای سناریوهای مختلف
- پ.۷-۷-۱۴- آنالیز حساسیت مدل
- پ.۷-۷-۱۵- تشریح نتایج مدل برای سناریوهای مختلف (لایه‌بندی حرارتی-کیفی و تغذیه‌گرایی مخزن)
- تعیین دوره لایه‌بندی حرارتی و مشخصات آن
  - تعیین وضعیت تغذیه‌گرایی مخزن
  - تعیین لایه‌بندی پارامترهای کیفی (TDS, NO3, PO4, BOD, DO,...)
  - تعیین پروفیل غلظت شوری و شاخص‌های کیفی در دوره‌های کوتاه‌مدت و بلند‌مدت و دوره‌های خشک و تر و متوسط با توجه به توپوگرافی مخزن
  - تعیین غلظت عوامل کیفی و نوسانات زمانی تغییرات در ورودی و خروجی مخزن
  - تاثیر عوامل اقلیمی و دوره‌های خشکسالی و تر سالی بر میزان و نوسانات پارامترهای کیفی مخزن
  - بررسی روند کیفیت آب مخزن در کوتاه‌مدت و بلند‌مدت
  - تدقیق شاخص‌های آلودگی مخزن براساس هدف و نیازهای تصفیه‌خانه آب

- شبیه‌سازی بهره‌برداری از مخزن با هدف بهبود کیفیت آب و کاهش تغذیه‌گرایی، شوری و آلودگی آب براساس تراز و موقعیت آب‌گیرها و ارائه دستورالعمل مناسب بهره‌برداری با در نظر گرفتن منحنی فرمان بهره‌برداری
- تعیین اثر «Carry over» به عنوان یک عامل مهم تاثیرگذار بر کیفیت آب مخزن
- تعیین کیفیت آب خروجی از مخزن و کیفیت آب در آب‌گیرهای مختلف در زمان‌های مختلف
- جمع‌بندی و تهیه گزارش

پ.۷-۸- مدیریت کیفی و علاج‌بخشی

- پ.۷-۸-۱- مدیریت کیفی و علاج‌بخشی در سطح حوضه آبریز سد
- پ.۷-۸-۱-۱- ارائه برنامه و راهکار برای مدیریت کیفی رودخانه در سطح حوضه آبریز
- ارائه برنامه پایش کیفی رودخانه در سطح حوضه
  - ارائه دستورالعمل پایش کیفی در سطح حوضه آبریز، انتخاب شاخص‌های کیفی مناسب برای پایش، پیشنهاد ایستگاه‌های پایش کیفی، تعیین فاصله زمانی نمونه‌برداری از ایستگاه‌ها
  - ارائه ضوابط مناسب واجرایی برای استقرار صنایع در سطح حوضه
  - ارائه برنامه‌ی کاربردی و عملیاتی جهت کنترل وضعیت کاربری اراضی در سطح حوضه
  - ارائه برنامه‌ی کاربردی و عملیاتی جهت کنترل وضعیت پوشش گیاهی در سطح حوضه
  - ارائه برنامه‌های جامع و عملیاتی درجهت کاهش آلاینده‌های ورودی از سطح حوزه آبریز رودخانه
- پ.۷-۸-۲- مدیریت کیفی و علاج‌بخشی کیفیت آب مخزن سد
- پ.۷-۸-۲-۱- ارائه برنامه پایش کیفی آب مخزن، انتخاب شاخص‌های کیفی مناسب برای پایش، پیشنهاد ایستگاه‌های پایش کیفی (موقعیت و عمق‌های مختلف)، تعیین فاصله زمانی نمونه‌برداری از ایستگاه‌ها
- مدیریت کیفی آب براساس تنظیم هیدرولیکی جریان خروجی (آب‌گیری از عمق‌های مختلف متناسب با نتایج کیفی مدل) و ارائه دستورالعمل مناسب بهره‌برداری با در نظر گرفتن منحنی فرمان بهره‌برداری
  - ارائه ضوابط جهت تردد توریسم در محدوده دریاچه سد
  - ارائه ضوابط مناسب برای تردد وسایط نقلیه حمل مواد شیمیایی و سوتی از محدوده دریاچه و حوضه آبریز
  - تعیین حریم‌های کیفی دریاچه سد و سرشاخه‌های اصلی رودخانه جهت کاربری‌های گوناگون
- پ.۷-۸-۳- ارائه ساختار سازمانی و تشکیلاتی لازم جهت مدیریت و پایش کیفی آب، به طوری که حاصل کار یک منشور اجرایی برای استان باشد.
- پ.۷-۸-۴- پیشنهاد کمیته فنی با ترکیب مناسب برای نظارت بر مدیریت کیفی مخزن و حوضه سد
- پ.۷-۸-۵- جمع‌بندی و تهیه گزارش

پیوست ۸

فهرست خدمات مطالعات پدافند

غیر عامل [۳] (پیوست توصیه‌ای)

پ.۸-۱- هماهنگی، برنامه‌ریزی و جمع آوری اطلاعات و شناخت مفاهیم پایه پدافند غیرعامل:

- پ.۸-۱-۱- مذاکره و تبادل نظر با کارفرما به منظور هماهنگی و دریافت اهداف و سیاست‌ها.
- پ.۸-۱-۲- بازدید از محل سد/ تاسیسات و اجزای آن و شناسایی عناصر کالبدی داخل تاسیسات سد.
- پ.۸-۱-۳- بررسی عکس‌های هوایی و ماهواره از موقعیت سایت.
- پ.۸-۱-۴- بررسی نقشه‌های معماری، تاسیسات، سازه و سایت پلان مجموعه.
- پ.۸-۱-۵- بررسی و مطالعه بر روی موارد مشابه که در هشت سال دفاع مقدس دچار آسیب شده‌اند.
- پ.۸-۱-۶- بررسی و تعیین درجه طبقه‌بندی پروژه (حیاتی، حساس، مهم و عادی).
- پ.۸-۱-۷- بررسی و شناسایی کلی نقاط ضعف‌سازه‌ای و غیرسازه‌ای.
- پ.۸-۱-۸- بررسی وضعیت جغرافیایی سایت (بارندگی، رطوبت، جهت باد، تابش آفتاب، جزر و مد و ...).
- پ.۸-۱-۹- تعیین میزان وابستگی برای تامین قطعات به کشورهای خارجی و نام کشورها (انحصاری بودن آن‌ها).
- پ.۸-۱-۱۰- بررسی درجه اهمیت هریک از تاسیسات به ترتیب اولویت.
- پ.۸-۱-۱۱- بررسی ارتفاعی تاسیسات و تجهیزات و میزان خطرافزایی در اثر سقوط احتمالی در نیروگاه.
- پ.۸-۱-۱۲- بررسی فاصله از اولین مرکز پشتیبانی و امداد و نجات.
- پ.۸-۱-۱۳- بررسی و توصیف وضعیت عمومی پدافند غیرعامل موجود در تاسیسات شامل مزایا و معایب.
- پ.۸-۱-۱۴- شناخت واحدها از دیدگاه استقرار، کارکرد، قدرت مرمت‌پذیری، امکان تامین تجهیزات از منابع داخلی و خارجی، خطرات داخلی، عناصر شاخص در دید هوایی، آثار هم‌جواری‌ها، آثار عملکرد متقابل واحدها بر یکدیگر، میزان ذخیره‌سازی تجهیزات و سامانه انبارش.
- پ.۸-۱-۱۵- بررسی محدوده زمین و موقعیت تاسیسات هم‌جوار و تاثیر متقابل آن‌ها نسبت به هم.
- پ.۸-۱-۱۶- شناسایی نقاط خطرپذیر تاسیسات (در شرایط عملکردی و در زمان حمله دشمن) جهت دسته‌بندی و تعیین اولویت واحدهای مختلف براساس نحوه چیدمان، عملکرد و ارتباط بین واحدها.
- پ.۸-۱-۱۷- بررسی مکان استقرار از نظر منطقه جغرافیایی کشور و فاصله از مبادی تهدید.
- پ.۸-۱-۱۸- بررسی محل استقرار و خصوصیات پدافندی آن.
- پ.۸-۱-۱۹- بررسی اسناد و نقشه‌های چون ساخت (As-built) و نیز سایت پلان استقرار سد و ملحقات آن (TASİSİT HİDRO MİKANİKİ، HİDROLİKTRİKİ， ATEŞ FİRMASI، SAKHTMAN HÂİ ADARİ， SİYAHİ BİLGİLER， SİYAHİ İLETİŞİM， MİNAZL MİSKONİ و ...).
- پ.۸-۱-۲۰- وضعیت کلی پوشش منطقه و شناسایی عناصر کالبدی دور و نزدیک سد.
- پ.۸-۱-۲۱- بررسی سامانه‌های ارتباط مخابراتی در داخل مجموعه سد و خارج آن.
- پ.۸-۱-۲۲- بررسی سامانه‌های اطلاعاتی و کامپیوتری موجود و اثر آن‌ها در بهره‌برداری.

- پ.۸-۱-۲۳- بررسی کلی شهرها و روستاهای پایاب سد و جمعیت ساکن و در خطر ناشی از تبعات سد.
- پ.۸-۱-۲۴- بررسی وضعیت هدایت و کنترل سد در شرایط موجود.
- پ.۸-۱-۲۵- بررسی چگونگی دستیابی افراد (غیرمسوول) به سد و تاسیسات در شرایط موجود.
- پ.۸-۱-۲۶- بررسی پتانسیل‌های ایجاد خطر در سد (وجود راههای عمومی، مراکز تفریحی در بالادست و پایین‌دست).
- پ.۸-۱-۲۷- بررسی امکانات موجود حفاظت از نیروی انسانی (جان‌پناه، پناهگاه و ...).
- پ.۸-۱-۲۸- بررسی وضع موجود تامین انرژی برق‌ابی.
- پ.۸-۱-۲۹- بررسی اجزای سامانه‌های انتقال آب و نقاط حساس آن‌ها.
- پ.۸-۱-۳۰- بررسی وضع موجود حفاظت و نگهداری.
- پ.۸-۱-۳۱- بررسی اجزای کلی سد و تاسیسات آبرسانی از دیدگاه پدافند غیرعامل و تشخیص نقاط قوت و ضعف آن‌ها در شرایط موجود.
- پ.۸-۱-۳۲- بررسی و توصیف وضعیت عمومی پدافند غیرعامل در تاسیسات آبی سد / تاسیسات در دست بهره‌برداری شامل مزايا (مقدورات) و معایب آن.
- پ.۸-۱-۳۳- شناخت اجزا از دیدگاه استقرار، کارکرد و درجه اهمیت در طرح/tasیسات فرآیند تولید.
- پ.۸-۱-۳۴- بررسی چگونگی ارتباط تاسیسات با مراکز جمعیتی و سیاست‌گذاری (فاصله، نوع تردد، دسترسی، ارتباط سمعی و بصری و ...).
- پ.۸-۱-۳۵- شناسایی سامانه‌های اعلام و اطفای حریق و هشدار پدافند.
- پ.۸-۱-۳۶- بررسی شبکه‌های برق، مخابرات، آب، فاضلاب، گاز و دیگر منابع انرژی.
- پ.۸-۱-۳۷- بررسی چگونگی تامین و مصرف انرژی اضطراری.
- پ.۸-۱-۳۸- بررسی وضعیت موجود تاسیسات و ساختمان‌های موجود برای استفاده از آن‌ها به عنوان جان‌پناه.
- پ.۸-۱-۳۹- بررسی محل تراکم و تعداد کارکنان شیفت و ثابت در تاسیسات سد و نیروگاه.
- پ.۸-۱-۴۰- بررسی خواص پدافندی ساختمان‌ها و محل استقرار تجهیزات از لحاظ: توپوگرافی، پوشش، جمعیت، تراکم، معابر، دسترسی‌ها و ...
- پ.۸-۱-۴۱- بررسی مشترکین حساس(شرب، مراکز نظامی، نیروگاه‌ها و ...) و نحوه تامین آب آن‌ها از سد.
- پ.۸-۱-۴۲- بررسی کلی فرآیند آب‌گیری و تخلیه و تهیه جدول زمانی موقع حساس.
- پ.۸-۱-۴۳- تلفیق اطلاعات برنامه آب‌گیری و تخلیه، نمودار آورد سالانه و سیل خیزی.
- پ.۸-۱-۴۴- بررسی امکانات جایگزینی در صورت خروج بخشی از تاسیسات از مدار بهره‌برداری.
- پ.۸-۱-۴۵- بررسی و وضعیت بهره‌برداری سد در شرایط مختلف و حجم آب موجود در ترازهای مختلف (منحنی حجم-ارتفاع).

- پ.۸-۱-۴۶- بررسی کارکرد سد (تامین آب شرب/کشاورزی/صنعت/محیط تحت تاثیر و مساحت زیرکشت).
- پ.۸-۱-۴۷- بررسی ساختارها و دستورالعمل‌های موجود مدیریت بحران و امکانات موجود برای پدافند غیرعامل.
- پ.۸-۱-۴۸- بررسی حداقل کارکنان موردنیاز برای موقع بحران و پراکندگی استقرار آن‌ها برای امکان تامین و یا انتقال آب در سطح حداقل موردنیاز در شرایط بحران.
- پ.۸-۱-۴۹- بررسی کلی آمار و اطلاعات هیدرولوژیکی رودخانه و آمار بهره‌برداری سد، پیشینه و گزارش‌های سیل‌خیزی، شکست احتمالی سد و ...
- پ.۸-۱-۵۰- بررسی نتایج و گزارش‌های عملکرد سد و موارد ویژه پایداری، بهره‌برداری، نگه‌داری (نشست، جابه‌جایی، نشست و ...).
- پ.۸-۱-۵۱- بررسی مطالعات ژئوتکنیک وضعیت گسل‌ها و زلزله‌خیزی (گزارش مشاورین تخصصی).
- پ.۸-۱-۵۲- بررسی تجهیزات و لوازم گران‌قیمت و تهیه لیست لوازم یدکی ضروری به همراه آنالیز قیمت.
- پ.۸-۱-۵۳- بررس و مطالعه نقاط جمعیتی متاثر از سدها و خطوط آبرسانی و تعیین مناطق پرخطر در اثر احتمال شکست سد، تخلیه اجباری مخزن، انهدام خطوط آبرسانی، وقوع سیل و ..
- پ.۸-۱-۵۴- بررسی امکان مانور تجهیزات هیدرومکانیکی ایستگاه‌های پمپاژ و سایر تجهیزات برقی حساس و مهم در صورت از کارافتادگی سامانه برقی و الکترونیکی تاسیسات
- پ.۸-۱-۵۵- بررسی امکان انتقال مراکز سامانه‌های بهره‌برداری تاسیسات به نقاط ایمن و قابل دسترسی با ضریب خطر پذیری پایین (به ویژه در طرح‌های در حال مطالعه و اجرایی) و نیز استحکام بخشی مکان مذکور براساس اصول پدافند غیرعامل
- پ.۸-۱-۵۶- تعریف الگوی مصرف اضطراری آب در شرایط بحران و تعیین اولویت برای تامین مصارف
- پ.۸-۱-۵۷- بررسی ایمنی مخازن تامین آب به خصوص سدهای مخزنی بزرگ و فرایندهای کنترل و پایش آن در زمان بحران
- پ.۸-۱-۵۸- بررسی کلیه قوانین، دستورالعمل‌ها و ... مرتبط با پدافند غیرعامل و مدیریت بحران
- پ.۸-۲- ارزیابی خطرات و شناسایی پتانسیل آسیب‌پذیری و تهدیدات سد و تاسیسات وابسته
- پ.۸-۱-۱- بررسی تهدیدهای طبیعی (زلزله، طوفان، سیل، آتش‌سوزی و ...) در صورت تاثیرگذار بودن در شرایط بحران جنگ).
- پ.۸-۲-۲- بررسی آسیب‌پذیری سیستم‌های ارتباطی
- پ.۸-۳-۲- تجزیه و تحلیل وضعیت تاسیسات با توجه به مکان، کارکرد و درجه تاثیر آن در کشور/ منطقه/ محل.
- پ.۸-۴-۲- بررسی پتانسیل‌های ممکن خرابکاری در سد و تاسیسات.

- پ.۸-۵-۵- بررسی امکان نفوذ دشمن و عوامل آن جهت ارتباط با کارکنان سد به منظور اخذ اطلاعات، خراب‌کاری و ...
- پ.۸-۶- بررسی تهدیدات در اثر حمله دشمن و نوع سلاح‌های احتمالی به کارگیری شده برای پروژه (سلاح‌های انفجاری، غیرمتعارف، مدرن و سایر).
- پ.۸-۷- بررسی تهدیدهای صنعتی، مانند: انفجار نیروگاه و ..., تخریب سازه‌های اصلی مانند: دریچه‌ها و ....
- پ.۸-۸- بررسی اجمالی عملکرد سلاح‌های احتمالی مورد استفاده دشمن و نحوه استفاده از آن‌ها در تاسیسات موردنظر با توجه به محل استقرار.
- پ.۸-۹- بررسی بخش‌های مختلف تاسیسات از نظر آسیب‌پذیری در اثر انواع حملات دشمن با توجه به نوع سد (خاکی یا سنگریزهای، بتُنی، RCC) و سایر سامانه‌ها مانند: سرریز، سامانه‌های خروجی، نیروگاه، واحدهای تامین انرژی اضطراری، تونل‌ها و یا جاده‌های دسترسی.
- پ.۸-۱۰- بررسی تهدیدات طبیعی و داخلی و آثار ثانویه آن مانند: سیلاب و تخریب‌های احتمالی ناشی از وقوع آن، کمبود آب و تنش‌های حاصل از آن، تخریب محیط‌زیست و اکوسامانه منطقه، افزایش حرکات سد، افزایش نشت آب، بروز نشت‌های ناهمگون، رانش و زمین لغزه، زلزله و پیشینه وقوع آن‌ها.
- پ.۸-۱۱- بررسی کلی نحوه تاثیر آسیب‌دیدگی بخش‌های مختلف روی سایر بخش‌ها.
- پ.۸-۱۲- بررسی نحوه تاثیرگذاری تهدیدات مختلف بر یکدیگر.
- پ.۸-۱۳- بررسی تاثیر بر فعالیت‌های پایین‌دست (شرب/ صنعت و ...).
- پ.۸-۱۴- بررسی کلی آسیب‌های اقتصادی-اجتماعی ناشی از حملات احتمالی از قبیل:
- پ.۸-۱۴-۱- صدمات واردہ به سد و تاسیسات.
- پ.۸-۱۴-۲- هزینه‌های کلی جبران خسارات واردہ و یا جایگزینی.
- پ.۸-۱۴-۳- صدمات و هزینه‌های ناشی از بروز سیلاب‌های احتمالی (آب‌گرفتگی شهرها، روستاهای مزارع، باغات و سایر امکانات) و صدمات اقتصادی، سیاسی، امنیتی، اجتماعی، زیستمحیطی آن.
- پ.۸-۱۴-۴- هزینه‌های لازم برای رفع آلودگی‌های احتمالی آب.
- پ.۸-۱۴-۵- هزینه‌های ناشی از کمبود آب یا نبود آب (شرب، کشاورزی و صنعت).
- پ.۸-۱۴-۶- بروز فجایع انسانی ناشی از سیلاب در اثر شکست کلی.
- پ.۸-۱۴-۷- بروز فجایع انسانی ناشی از آلودگی‌های میکروبی و شیمیایی حملات احتمالی.
- پ.۸-۱۵- بررسی خطرات درون سامانه‌ی و آثار ثانویه ناشی از حملات دشمن مانند: کمبود آب، تحریک‌پذیری برای حرکات و جابه‌جایی‌ها، آسیب دیدن سازه سد در اثر تخلیه سریع، اختلاط مواد شیمیایی و .... موجود با آب، گل‌آلود شدن آب برای تصفیه‌خانه‌ها، ورود فاضلاب‌های انسانی و صنعتی به آب، ورود اجساد به آب.

پ.۸-۳- توصیف کلی شیوه مقابله با تهدیدات و روش‌های عمومی پدافند غیرعامل:

- پ.۸-۱- مطالعه راهکارهای مقابله با تهدیدها و کاهش درجه حساسیت تاسیسات و تجهیزات.
- پ.۸-۲- طبقه‌بندی تهدیدات و تبیین تهدید غالب.
- پ.۸-۳- رعایت الزامات پدافند غیرعامل از قبیل: راهکارهای مستحکم‌سازی اجزای تاسیسات، راه حل‌های ممکن برای جابه‌جایی، استثمار، اختفا، فربود و پراکندگی و ... به خصوص برای بخش‌های حساس.
- پ.۸-۴- راههای کاهش یا حذف عناصر و علایم مشخصه در تاسیسات.
- پ.۸-۵- بررسی راهکارهای استمرار سامانه‌های ارتباطی در زمان بحران.
- پ.۸-۶- تهیه و تدارک سامانه‌های جایگزین یا اضطراری برای موقع بروز بحران.
- پ.۸-۷- تهیه و برنامه‌ریزی و تمرین برای هنگام بروز بحران (مانورهای اساسی).
- پ.۸-۸- ارائه راهکارهای سریع بازیابی مجدد تاسیسات.
- پ.۸-۹- پیشنهاد چگونگی بازیابی سریع‌تر در صورت وقوع حمله برای تاسیسات حساس.
- پ.۸-۱۰- ارائه پیشنهاد و اولویت‌بندی طرح‌های پدافند غیرعامل به خصوص راه حل‌های فوری و اضطراری.
- پ.۸-۱۱- تعیین سطوح حفاظتی موردنیاز تاسیسات و ساختمان‌ها با توجه به آثار و پیامدهای تهدید.
- پ.۸-۱۲- تعیین وضعیت ذخیره، تجهیزات کلیدی و امکان تهیه و تدارک و نحوه نگه داری با هدف مرمت‌پذیری در زمان کوتاه‌تر و هزینه کمتر پس از وقوع خسارت.
- پ.۸-۱۳- بررسی نحوه به کارگیری روش‌های سخت‌افزاری پدافند غیرعامل.
- پ.۸-۱۴- بررسی نحوه به کارگیری روش‌های نرم‌افزاری پدافند غیرعامل.
- پ.۸-۱۵- بررسی استفاده چند منظوره از تاسیسات و سازه‌های موجود در راستای اهداف پدافند غیرعامل (چند عملکردی بودن فضاهای).
- پ.۸-۱۶- بررسی شاخص‌های مدیریت بحران ناشی از جنگ و حملات دشمن.
- پ.۸-۱۷- بررسی امکان بهسازی فضاهای موجود برای تحقق اهداف پدافندی.
- پ.۸-۱۸- بررسی میزان حفاظت و تعیین سطوح سرمایه‌گذاری در دفاع غیرعامل.

پ.۸-۴- ارائه طرح مفهومی و تهیه گزارش‌های شامل:

- پ.۸-۴-۱- بررسی نحوه افزایش حفاظت فیزیکی و کنترل ورود و خروج به محل تاسیسات با استفاده از تجهیزات مناسب.
- پ.۸-۴-۱- ارائه طرح بهینه‌سازی ساختار تشکیلاتی و نیروی انسانی حفاظت فیزیکی سد (ساختار، تعداد، نوع و سطح تخصص کارکنان حفاظت فیزیکی) با توجه به پتانسیل‌های تهدید.
- پ.۸-۴-۲- مکان‌بایی مناسب محل‌های استقرار نیروهای حفاظت سد.

- پ.۸-۴-۲- ارائه برنامه‌های بلندمدت و کوتاه‌مدت و میان‌مدت جهت اجرایی نمودن اهداف مطالعات و مدیریت بحران دفاعی (شامل امکانات لازم، عملیات اجرایی، تهیه دستورالعمل‌ها و ...).
- پ.۸-۴-۳- بررسی ایمن‌سازی معابر موجود و ایجاد مانع برای جلوگیری از سقوط وسایل نقلیه به داخل سد.
- پ.۸-۴-۴- ارائه طرح خارج کردن برخی از تاسیسات حساس و مهم (در مناطق پر خطر) در هر استان از مدار و تامین آب از سایر (در مناطق کم خطر) و ترجیحاً از منابع غیرمهم بهمنظور اقدام در زمان اضطرار.
- پ.۸-۴-۵- ارائه طرح ارتباطی ایمن در زمان بحران به همراه نیازمندی‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری.
- پ.۸-۴-۶- پیشنهاد استفاده از سامانه‌های کارآمد برای محافظت از سامانه‌های اطلاعاتی، کنترلی، کامپیوتری و مخابراتی.
- پ.۸-۴-۷- استقرار سامانه‌های هشدار در سد برای کارکنان و مسؤولین.
- پ.۸-۴-۸- استقرار سامانه‌های هشدار و اطلاع‌رسانی و مخابراتی مناسب برای موقع بحران و اصابت احتمالی.
- پ.۸-۴-۹- تدوین ساختار کمیته مدیریت بحران، سامانه اطلاعاتی و ارتباطی، شرح وظایف، دستورالعمل‌ها و برنامه‌های آموزشی در لایه‌های مختلف
- پ.۸-۴-۱۰- طراحی و ارائه فرم‌های اطلاع‌رسانی و اطلاع‌گیری در شرایط بحرانی و همچنین طراحی بروشورهای لازم جهت بالابردن سطح دانش جمعیت نزدیک طرح‌های حساس و ارائه پیشنهادهای لازم در این خصوص
- پ.۸-۴-۱۱- تهیه الگوی ممکن مدیریت بحران ناشی از جنگ و حملات دشمن (با فرض‌های مختلف).
- پ.۸-۴-۱۲- تهیه برنامه تخلیه سریع در صورت نیاز در موقع بحران با استفاده از گزارش‌های طراحی سد.
- پ.۸-۴-۱۳- بررسی سامانه‌های جایگزین خدمات سد (تامین آب‌شرب، صنعت و مشترکین ویژه).
- پ.۸-۴-۱۴- ارائه طرح کنترل و کاهش حریق و تامین تجهیزات اطفای حریق با سرعت بالا و کنترل انفجار
- پ.۸-۴-۱۵- تهیه فهرست قطعات و تجهیزات کلیدی آسیب‌پذیر تاسیسات و شناسایی دقیق مراکز تامین و نحوه راهاندازی و نصب مجدد در کمترین زمان ممکن (برآورد زمان موردنیاز)
- پ.۸-۴-۱۶- به کارگیری روش‌های حفاظتی در مقابل حملات با بمب‌های تکنولوژیک.
- پ.۸-۴-۱۷- جابه‌جایی و یا تغییرشکل و همگون‌سازی اتاق کنترل سد.
- پ.۸-۴-۱۸- استفاده از فضاهای موجود در سد برای پناه‌گاه یا جان‌پناه نیروی انسانی.
- پ.۸-۴-۱۹- بهسازی فضاهای موجود برای جان‌پناه و پناه‌گاه (تونل، گالری‌ها).
- پ.۸-۴-۲۰- استفاده از فضاهای موجود به عنوان انبار لوازم و قطعات (تونل‌های شناسایی زمین‌شناسی و تزریق).
- پ.۸-۴-۲۱- تهیه و استقرار سامانه‌های برق اضطراری در مکان‌های امن سد.
- پ.۸-۴-۲۲- اولویت‌بندی اجرای تدبیر پدافند غیرعامل پیشنهادی
- پ.۸-۴-۲۳- ارائه طرح تقویت بخش‌های آسیب‌پذیر.
- پ.۸-۴-۲۴- تهیه و نصب سامانه‌های حفاظت در مقابل آثار حمله (موج و ترکش) در بخش‌های مختلف (نیروگاه، بخش‌اداری، اتاق کنترل و ...).

- پ.۸-۴-۲۵- شناسایی اجزای قابل تعویض و تهیه و تدارک آن‌ها و انبارش در مکان مناسب برای تعمیرات و جایگزینی در کوتاه‌ترین زمان ممکن).
- پ.۸-۴-۲۶- تهیه و تدوین لیست نیازها و مبانی محاسباتی اجرای طرح‌های دفاع غیرعامل برای استفاده در انجام مطالعات مرحله دوم (تهیه طرح‌های تفصیلی و نقشه‌های اجرایی) با توجه به اصول راهنمای، ضوابط، آییننامه‌ها و استانداردهای دسترسی.
- پ.۸-۴-۲۷- برگزاری جلسات دوره‌ای با کارفرما جهت ارائه و توجیه طرح‌های مختلف.
- پ.۸-۴-۲۸- نتیجه‌گیری از مطالعات و بررسی‌های انجام شده.
- پ.۸-۴-۲۹- تدوین لیست نیازها و برنامه مرحله دوم با توجه به نتایج مطالعات انجام شده.
- پ.۸-۴-۳۰- تهیه اسکیس‌ها و نقشه‌های معماری مرحله اول پدافند غیرعامل.
- پ.۸-۴-۳۱- ارائه برآورد مالی اجرای طرح‌های پدافند غیرعامل.
- پ.۸-۴-۳۲- تدوین و تنظیم گزارش و ارائه به کارفرما.

پیوست ۹

فهرست خدمات مطالعات مدیریت ریسک و بحران در سدها [۹] (پیوست توصیه‌ای)

پ.۹-۱- جمعآوری اطلاعات

- پ.۹-۱-۱- جمعآوری پیشینه حوادث و خرابی در تاسیسات
- پ.۹-۱-۲- بررسی خسارات اجتماعی و اقتصادی ناشی از حوادث
- پ.۹-۱-۳- جمعآوری نقشه‌ها و عکس‌های هوایی
- پ.۹-۱-۴- اطلاعات و گزارش‌های مطالعات انجام شده
- پ.۹-۱-۵- بررسی دستورالعمل‌های موجود و نمودارهای تشکیلاتی مقابله با حوادث
- پ.۹-۱-۶- بررسی مشکلات موجود در هماهنگی و نظامبخشی به نیروی انسانی در امداد و پشتیبانی
- پ.۹-۱-۷- بررسی امکانات موجود اعم از پرسنلی و فیزیکی قابل بهره‌برداری در موقع بحرانی
- پ.۹-۱-۸- انجام بازدید میدانی و تهییه گزارش‌های مستند

پ.۹-۲- تدوین روش‌شناسی سامانه مدیریت بحران آب

- پ.۹-۱-۱- مرور منابع و بررسی سابقه طرح در دیگر کشورها و تجربیات مربوط.
- پ.۹-۱-۲- بررسی سابقه بحران‌های آبی در کشور ناشی از جنگ و بلایای طبیعی.
- پ.۹-۱-۳- تعریف و بسط تئوری مدیریت بحران و ریسک متناسب با اهداف طرح.
- پ.۹-۱-۴- مطالعه پتانسیل احتمال وقوع انواع مخاطرات و بلایای مهم.
- پ.۹-۱-۵- بررسی و تعیین انواع بحران‌ها و تهدیدها. (مانند زلزله، سیل، آتش‌سوزی، بحران‌های اجتماعی، عملیات تروریستی و ...)
- پ.۹-۱-۶- طبقه‌بندی تهدیدات و تحلیل ریسک.
- پ.۹-۱-۷- تعیین اثرات ناشی از آسیب‌دیدگی تاسیسات در بحران‌ها.
- پ.۹-۱-۸- تعیین امکانات پرسنلی و تجهیزات موجود و موردنیاز جهت به کارگیری در زمان بحران.
- پ.۹-۱-۹- بررسی و شناسایی امکانات فنی و اجرایی محل.
- پ.۹-۱-۱۰- بررسی روش‌های مختلف سیستم‌های پایش.

پ.۹-۳- شناسایی و تحلیل وضع موجود

- پ.۹-۱-۳-۱- جمعآوری نقشه‌ها، آمار و اطلاعات در حدنیاز طرح
- پ.۹-۱-۳-۲- شناسایی وضعیت اقلیمی و موقعیت جغرافیایی تاسیسات سامانه مدیریت بحران آب در حدنیاز طرح
- پ.۹-۱-۳-۳- شناسایی منابع آبی موجود و ویژگی‌های مهم کیفی و کمی آن
- پ.۹-۱-۳-۴- شناسایی و بازدید از تاسیسات و اولویت‌بندی و تعیین حساسیت تاسیسات با توجه به نقش آن‌ها در سامانه

- پ.۹-۳-۵- بررسی نحوه بهره‌برداری از منابع و مدیریت آن در شرایط موجود (احجام، توزیع زمانی و مکانی)، اهداف، محدودیت‌ها، ایمنی و حفاظت در مقابل بحران‌ها، تجهیزات، تشكیلات و کارکنان و ...
- پ.۹-۳-۶- شناسایی فرآیندها و فعالیت‌های کلیدی در مدیریت سامانه آب
- پ.۹-۳-۷- شناسایی منابع آب مجاور نقاط مصرف مهم و حیاتی کشور و امکان و نحوه بهره‌برداری از آن‌ها در بحران‌ها
- پ.۹-۳-۸- شناسایی و بررسی مشترکین حساس (شرب، کشاورزی، برق و ...)، اولویت‌بندی و نحوه تامین آب و برق آن‌ها از طریق سامانه در شرایط کنونی، استاندارد و بحرانی
- پ.۹-۳-۹- بررسی و مطالعه نقاط تاثیرپذیر از انهدام و شکست تاسیسات سامانه (جمعیتی، اقتصادی...)
- پ.۹-۳-۱۰- بررسی آمار و اطلاعات برنامه‌ریزی منابع آب (نظیر بررسی حجم آب موجود در ترازهای مختلف مخزن سد، بررسی نحوه کارکرد سد در وضعیت موجود شامل تامین آب شرب، صنعت و کشاورزی، محیط تحت تاثیر و مساحت زیرکشت و ...)
- پ.۹-۳-۱۱- بررسی کلی برنامه موجود آبگیری و بهره‌برداری از مخزن سدها و جدول زمانی تهیه شده توسط واحدهای نگهداری و بهره‌برداری سد
- پ.۹-۳-۱۲- بررسی خطر زمین لغزه‌ها و سقوط احتمالی صخره‌های مشرف به تاسیسات و تجهیزات و احتمال ایجاد اختلال در فعالیت و عملکرد آنها.
- پ.۹-۳-۱۳- بررسی گزارش‌ها و مطالعات انجام شده در مورد نتایج تهدیدات طبیعی و داخلی و آثار ثانویه آن نظیر: سیلاب و تخریب‌های احتمالی ناشی از وقوع آن، کمبود آب و واکنش‌های حاصل از آن، تخریب محیط زیست و اکوسیستم منطقه، افزایش حرکات سد، افزایش نشت آب، بروز نشستهای ناهمگون، رانش و زمین لرزه، زلزله و پیشینه وقوع آنها.
- پ.۹-۳-۱۴- بررسی نتایج مطالعات انجام شده درمورد پتانسیل‌های آلودگی آب و سیستم‌های پایش فعلی کیفی آب در محدوده طرح.
- پ.۹-۳-۱۵- شناسایی آسیب‌پذیری کیفی تاسیسات تامین آب شرب و پتانسیل‌های آسیب رسانی کیفی در وضع موجود و بررسی مطالعات.
- پ.۹-۳-۱۶- شناسایی موارد احتمال آسیب‌پذیری کیفی آب در تقاطع لوله‌های انتقال نفت، گاز، فاضلاب، تردد وسایل نقلیه و عوامل انسان ساز و بررسی مطالعات.
- پ.۹-۳-۱۷- بررسی سابقه مشکلات و بحران‌های ایجاد شده در سامانه آب متاثر از عوامل طبیعی و غیرطبیعی و بررسی برنامه‌ها، طرح‌ها و اقدامات شرکت در مواجهه با آن‌ها، مانند خشکسالی ۱۳۷۷ لغاً ۱۳۸۰ نشت گازوییل و نتایج و تاثیرات حاصل شده
- پ.۹-۳-۱۸- بررسی و مطالعه بر روی موارد مشابه در کشور که در هشت سال جنگ دچار آسیب شدند.

پ.۹-۱۹-۳-۹- بررسی درجه اهمیت هر یک از تاسیسات سامانه و تعیین اولویت‌ها برای اقدامات حفاظتی و امکان جایگزینی

پ.۹-۲۰-۳-۹- بررسی کلی نقاطع ضعف سامانه مدیریت بحران آب

پ.۹-۲۱-۳-۹- طراحی سامانه اطلاعاتی و ارتباطی سامانه مدیریت بحران با توجه به امکانات در دسترس و این

پ.۹-۲۲-۳-۹- سازمان‌دهی و مستندسازی اطلاعات جمع‌آوری شده در محیط نرم‌افزاری مناسب

پ.۹-۲۳-۳-۹- بررسی برنامه‌ها، طرح‌ها و اقدامات سازمان‌های ذی‌ربط در مورد مدیریت بحران آب از قبیل: شرکت مهندسی آب و فاضلاب، شهرداری، شرکت توانیر؛ وزارت بهداشت، سازمان مدیریت بحران، ارگان‌های امنیتی و انتظامی، مراکز امدادی، آتش‌نشانی و ...، بررسی، تعامل و هماهنگی لازم با آن‌ها در ارتباط با بحران‌های مختلف

پ.۹-۲۴-۳-۹- بررسی تاثیرات آسیب‌پذیری سامانه تامین انرژی برق‌آبی بر مشترکین مرتبط و سامانه برق کشور.

پ.۹-۲۵-۳-۹- شناسایی محل تقاطع، ارتباط و مداخلات مخزن سد با سایر شریان‌های حیاتی.

پ.۹-۲۶-۳-۹- شناسایی کلیه اجزای سد و نیروگاه و تهیه نقشه‌های پشتیبانی قابل اتنا.

پ.۹-۲۷-۳-۹- بررسی گزارش‌های مربوط به تحلیل آسیب‌پذیری سیستم و شناسایی نقاط آسیب‌پذیر.

پ.۹-۲۸-۳-۹- شناسایی و اولویت‌بندی انواع تهدیدات مرتبط.

پ.۹-۲۹-۳-۹- معرفی نقاطع ضعف سیستم و راهکارهای مقابله یا تقویت آن‌ها

پ.۹-۳۰-۳-۹- بررسی ساختار و نمودارهای تشکیلاتی موجود در بخش مقابله با حوادث

پ.۹-۴- ارزیابی خطرات و تحلیل آسیب‌پذیری سامانه آب در مقابل بحران

پ.۹-۱-۴-۹- تدقیق روش‌شناسی تحلیل آسیب‌پذیری سامانه آب در مقابل بحران براساس یافته‌های مراحل قبل

پ.۹-۲-۴-۹- تعیین شاخص‌های مهم در تحلیل آسیب‌پذیری سامانه آب

پ.۹-۳-۴-۹- تعیین سناریوهای محتمل براساس درجه‌بندی خطرپذیری سامانه

پ.۹-۴-۴-۹- برآورد خسارات مالی و جانی در اثر وقوع عوامل خطرساز در سامانه

پ.۹-۵-۴-۹- مطالعه آسیب‌های اقتصادی، اجتماعی، زیستمحیطی و سیاسی وقوع بحران‌ها

پ.۹-۶-۴-۹- بررسی پتانسیل‌های ایجاد خطر برای سامانه (طبیعی، غیرطبیعی، داخلی و خارجی) و تاثیر آن‌ها بر یکدیگر و تعیین تهدید غالب و احتمال وقوع هر کدام و اولویت‌بندی آن‌ها برای اقدامات پیشگیرانه و واکنشی

پ.۹-۷-۴-۹- بررسی پتانسیل تهدیدات غیر طبیعی مانند حملات تروریستی و جنگ و مطالعات سامانه‌ی پدافند غیرعامل سامانه آب

پ.۹-۸-۴-۹- بررسی خطرات درون سامانه‌ای و آثار ثانویه ناشی از اقدامات واکنشی مانند تخلیه سریع و ...

پ.۹-۴-۹- بررسی کلی اثرات ناشی از انهدام تاسیسات، شکست و آلودگی سدها بر کلیه نقاط متأثر از خدمات سامانه از قبیل شهرها، روستاهای پایاب سد و جمعیت ساکن در آنها

پ.۹-۴-۱۰- طبقه‌بندی خطرات و آسیب‌های تحلیل شده از نظر نوع واکنشی که باید در قبال آنها اتخاذ گردد.

پ.۹-۱۱- تعریف سناریوهای مختلف براساس یافته‌های این بخش که در هر یک عوامل بحران، هم زمانی وقوع بحران‌های مختلف و تبعات آن در کارکرد سامانه بررسی می‌گردد و طرح‌های جایگزین در حالت‌های مختلف پیشنهاد می‌گردد.

پ.۹-۱۲- بررسی تاثیر سناریوهای فوق در تامین آب و انرژی و تهیه برنامه تامین آب‌شرب، کشاورزی و صنعت

پ.۹-۵- بررسی و ارائه راهکارهای آماده‌سازی و مقابله سامانه با بحران

پ.۹-۱- تعریف شرایط بحران و طراحی سامانه‌ایک اعلام بحران (اطلاع‌گیری و اطلاع‌رسانی)

پ.۹-۲- بررسی کلی راهکارهای اقدامات پیشگیرانه در حفاظت از اجزای سامانه آب در مقابله با بحران‌ها

پ.۹-۳- دسته‌بندی اقدامات واکنشی در موقع بحران

پ.۹-۴- تدوین برنامه اضطراری عمل (EAP) در مقابل حوادث مختلف در سناریوهای متفاوت

پ.۹-۵- تعیین منابع‌آبی ممکن جایگزین در صورت حذف منابع فعلی

پ.۹-۶- تعیین نقش آب زیرزمینی برای جایگزینی آب سطحی در شرایط بحران (براساس مطالعات انجام شده از سفره‌ها)

پ.۹-۷- ارائه طرح تامین برق اضطراری نقاط آسیب‌پذیر سامانه آب

پ.۹-۸- پیشنهاد نحوه پایش کمیت و کیفیت منابع آب در شرایط بحران حتی الامکان در هماهنگی با سامانه پایش فعلی و ارائه راهکارهای مقابله و اطلاع‌رسانی

پ.۹-۹- مدل‌سازی سامانه و برنامه‌ریزی برای مدیریت آن هنگام بروز بحران براساس سناریوهای تهیه شده از بخش قبل (مانورهای مجازی)

پ.۹-۱۰- تعیین حداکثر آب قابل تحويل برای هر یک از سناریوها به آبفا و حقابه‌بران براساس سناریوها و جهت ارتقای سطح مدیریت از بحران به ریسک

پ.۹-۱۱- تهیه چارچوب اقدامات اجرایی و اولویت‌بندی آن‌ها در قبل، حین و بعد از بحران براساس سناریوها و جهت ارتقای سطح مدیریت از بحران به ریسک

پ.۹-۱۲- تهیه طرح تشکیلاتی ستاد «مدیریت سامانه آب در شرایط بحران» (شامل ساختار شرح وظایف اجزا، شیوه‌های هماهنگی، محل مناسب استقرار ستاد و کلیه نیازها و امکانات لازم آن، طرح آمادگی، آموزش‌های لازم، سامانه‌های هشدار، مدیریت اطلاعات و اطلاع‌رسانی،...)

پ.۹-۱۳- برگزاری جلسات دوره‌ای با کارفرما جهت ارائه و توجیه طرح‌های مختلف

پ.۹-۱۴- برآورد آثار خارج شدن هر بخش از تاسیسات سامانه و تجهیزات در موقع بحران (ناشی از بحران یا مدیریت بحران) و تعیین اولویت‌های جایگزین

- پ.۹-۱۵-۵-۱- تحلیل کلی تاثیر آسیب‌دیدگی بخش‌های مختلف بر یکدیگر
- پ.۹-۱۶-۵-۱- تهیه دستورالعمل‌های مورد لزوم اقدام قبل، حین و بعد بحران
- پ.۹-۱۷-۵-۱- تهیه برنامه زمان‌بندی برای واکنش‌های مورد نیاز در وقوع هر بحران
- پ.۹-۱۸-۵-۱- بررسی تاثیر نقاط ضعف سامانه آب در مدیریت بحران آن و تشدید بحران‌ها و ارائه راهکارهای کلی رفع آن‌ها
- پ.۹-۱۹-۵-۱- تعریف طرح‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت ارتقای مدیریت بحران تا حد مطلوب و اقدامات پیشگیرانه لازم
- پ.۹-۲۰-۵-۱- تعریف اقدامات پیشگیری در کنترل وقوع بحران‌ها و کاهش شدت وقوع آن‌ها، کاهش تاثیرات ناشی از بحران در شوک اولیه و ...
- پ.۹-۲۱-۵-۱- طراحی معماری و سازه‌ای سامانه اتاق مدیریت بحران همراه با سامانه‌های اطلاعاتی، ارتباطی و ... لازم و مرتبط
- پ.۹-۲۲-۵-۱- مطالعه سامانه امنیتی و حراستی نقاط کلیدی سامانه آب و طرح کلی اصلاح و بهبود آن
- پ.۹-۲۳-۵-۱- آموزش و انتقال دستاوردها در قالب سمینار، کارگاه آموزشی و تهیه دستورالعمل.
- پ.۹-۲۴-۵-۱- تدوین و تنظیم گزارش‌های نهایی به صورت مکتوب و فایل الکترونیکی
- پ.۹-۲۵-۵-۱- تدوین لیست نیازها و برنامه مرحله دوم با توجه به نتایج این مرحله از مطالعه

پیوست ۱۰

فهرست خدمات مطالعات آبزیپوری

در مخازن سدها با هدف غیرشرب

[۲۵] (پیوست توصیه‌ای)

پ. ۱-۱۰- کلیات

فهرست خدمات ذیل چارچوبی از مباحث و پیامدها و راهکارهای اجرایی درازمدت آبزی پروری و آبزی دار نمودن تاسیسات آبی را جهت مطالعه ارائه می‌دهد. بدینهی است این فهرست خدمات باید با عنایت به شرایط محلی و ویژگی‌های فنی و بهره‌برداری از تاسیسات آبی و نوع و فعالیت‌های تعریف شده جهت کاربری آبزی پروری و آبزی دار نمودن تدقیق گردد. این فهرست خدمات توسط وزیر محترم نیرو طی بخش‌نامه شماره ۹۱/۲۴۲۹۹/۳۱/۱۰۰ مورخ ۹۱/۵/۱۰ ابلاغ گردیده است.

پ. ۲- ۱- هماهنگی و برنامه‌ریزی انجام مطالعات

- پ. ۱-۱- مذاکره و تبادل نظر با کارفرما جهت تبیین اهداف و حدود مطالعات و تدقیق شرح خدمات
- پ. ۲-۱- برنامه‌ریزی مطالعات و ارائه روش انجام آن
- پ. ۳-۱- ارائه برنامه زمان‌بندی تفصیلی مطالعات

پ. ۳- ۱- بازدیدها و بررسی‌های محلی

- پ. ۱-۱- بررسی موقعیت و مشخصات کلی محدوده تاسیسات آبی
- پ. ۲-۱- بررسی تاسیسات و ابنيه فنی مهم واقع در محدوده مطالعات
- پ. ۳-۱- بررسی ایستگاه‌های هیدرومتری موجود در محدوده مطالعات
- پ. ۴-۱- بررسی موقعیت مسیل‌ها، محدوده اراضی سیل‌گیر، اراضی باتلاقی، مناطق حفاظت شده و ...
- پ. ۵-۱- شناسایی و بررسی کاربری اراضی
- پ. ۶-۱- شناسایی و بررسی امکانات زیربنایی مورد لزوم مانند تامین انرژی، راههای دسترسی و ...
- پ. ۷-۱- شناسایی و جمع‌آوری اطلاعات فعالیت‌های آبزی پروری موجود در محدوده تاثیرگذار و تاثیرپذیر طرح
- پ. ۸-۱- جمع‌آوری دیگر اطلاعات اولیه مورد نیاز

پ. ۴- ۱- جمع‌آوری آمار، اطلاعات و نقشه‌های مورد نیاز

- پ. ۱-۱- گردآوری گزارش‌های مطالعاتی مرتبط انجام شده در منطقه
- پ. ۲-۱- گردآوری آمار هواشناسی و هیدرولوژی مرتبط
- پ. ۳-۱- گردآوری نقشه‌های توپوگرافی، عکس‌های هوایی و تصاویر ماهواره‌ای بر حسب نیاز
- پ. ۴-۱- گردآوری اطلاعات مربوط به مصارف مختلف، حقابه‌ها، مسایل حقوقی، اجتماعی و فرهنگی
- پ. ۵-۱- گردآوری اطلاعات پایه مطالعات اقتصادی
- پ. ۶-۱- گردآوری اطلاعات مربوط به مسایل زیست‌محیطی، لیمنولوژیکی و کیفی آب

پ. ۱۰-۴-۷- گردآوری گزارش‌ها و اطلاعات طرح‌های توسعه مرتبط

پ. ۱۰-۴-۸- گردآوری سایر اطلاعات موردنیاز

پ. ۱۰-۵- هواشناسی^۱

پ. ۱۰-۵-۱- بررسی متوسط بارندگی سالانه و توزیع فصلی و ماهانه آن

پ. ۱۰-۵-۲- بررسی منحنی‌های شدت- مدت- فراوانی و ارتفاع- سطح- مدت

پ. ۱۰-۵-۳- تعیین رژیم بارندگی

پ. ۱۰-۵-۴- بررسی دوره یخ‌بندان (شروع- خاتمه- طول دوره)

پ. ۱۰-۵-۵- بررسی بادهای منطقه و تعیین جهت و سرعت آن در ماههای مختلف

پ. ۱۰-۵-۶- بررسی دما در ماههای مختلف (حداکثر- حداقل- متوسط)

پ. ۱۰-۵-۷- بررسی تبخیر و تعرق در ماههای مختلف

پ. ۱۰-۵-۸- بررسی رطوبت نسبی ماهانه (حداکثر- حداقل- متوسط)

پ. ۱۰-۶- مطالعات هیدرولوژی و منابع آب^۲

پ. ۱۰-۶-۱- بررسی گزارش‌های هیدرولوژی انجام شده در محدوده مطالعات

پ. ۱۰-۶-۲- برآورد متوسط بده ماهانه و سالانه و محاسبه حجم آورد ماهانه و سالانه رودخانه تحت مطالعه در محل
یا محل‌های مشخص

پ. ۱۰-۶-۳- برآورد سرعت جریان آب در مقاطع مختلف در تاسیسات

پ. ۱۰-۶-۴- برآورد مقادیر بده سیلاب‌ها برای دوره‌های برگشت متعارف

پ. ۱۰-۶-۵- بررسی اجمالی وضع موجود بهره‌برداری از منابع آب رودخانه

پ. ۱۰-۶-۶- بررسی وضعیت بهره‌برداری، منحنی فرمان، ترازهای حداقل و حداکثر سطح آب در شرایط عادی،
خشکسالی و سیلاب

پ. ۱۰-۶-۷- بررسی نحوه بهره‌برداری از منبع آب موردنظر و تعیین زمان ماند آب در شرایط مختلف

پ. ۱۰-۶-۸- بررسی نقشه‌های هیدرولوژی و تعیین سطح، حجم و عمق در ترازهای مختلف دریاچه سد (براساس
اطلاعات و آمار موجود)

۱- مطالعات هواشناسی، بهمنظور شناخت عوامل اقلیمی موثر بر جمعیت آبزیان و فعالیت‌های مرتبط بوده و تا حد ممکن براساس گزارش‌های موجود می‌باشد. در صورت نیاز اطلاعات موجود تدقیق و تکمیل می‌گردد.

۲- مطالعات هیدرولوژی و منابع آب تا حد امکان، براساس گزارش‌های موجود خواهد بود. در صورت نیاز اطلاعات تدقیق و تکمیل می‌گردد.

- پ. ۱۰-۶-۹- برسی وضعیت رسوب منابع آبی مورد مطالعه
- پ. ۱۰-۶-۱۰- برسی ریخت‌شناسی، هیدرولیک، فرسایش و رسوب رودخانه
- پ. ۱۰-۶-۱۱- برسی وضعیت بهره‌برداری از سد انحرافی و کanal‌های آبیاری و زهکشی
- پ. ۱۰-۶-۱۲- برسی مصارف، حقابه‌ها و وضعیت تخصیص‌های آب در منابع آبی تاثیرگذار و تاثیرپذیر طرح
- پ. ۱۰-۶-۱۳- برسی کیفیت شیمیایی، فیزیکی و میکروبیولوژیکی آب در محدوده مطالعاتی (مطابق جدول (۱) پیوست فهرست شرح خدمات)
- پ. ۱۰-۶-۱۴- برسی نیاز آبی آبزی پروری براساس نوع و زمان جهت هماهنگی و تطبیق با برنامه بهره‌برداری از تاسیسات آبی برای مصارف مختلف
- پ. ۱۰-۶-۱۵- برسی تعییر کیفیت آب پس از آبزی پروری برای مصارف کشاورزی و صنعت
- پ. ۱۰-۶-۱۶- برسی و تعیین نیاز آبی آبزی پروری و تداوم فعالیت آن و امکان کمی تامین آب جهت آبزی پروری در زمان و شرایط مختلف (خشکسالی، عادی و سیلابی) به منظور هماهنگی و تطبیق با برنامه بهره‌برداری تاسیسات
- پ. ۱۰-۶-۱۷- برسی اثرات خشکسالی و کم آبی بر تداوم فعالیت آبزی پروری
- پ. ۱۰-۶-۱۸- برسی کمی و کیفی آب زیرزمینی به منظور تامین آب جایگزین در شرایط اضطراری
- پ. ۱۰-۷- برسی تاثیر الزامات بهره‌برداری و نگهداری از تاسیسات**
- پ. ۱۰-۷-۱- برسی اثرات سیلاب بر نگهداری و بهره‌برداری تاسیسات آبزی پروری
- پ. ۱۰-۷-۲- برسی و تعیین مکان‌های مناسب برای ساخت تاسیسات آبزی پروری و دفع ضایعات ناشی از آن
- پ. ۱۰-۷-۳- برسی ضایعات تولیدی (نوع، مقدار و ...) ناشی از فعالیت‌های آبزی پروری
- پ. ۱۰-۷-۴- برسی تاسیسات (دایم، متحرک و موقت) موردنیاز آبزی پروری بر فعالیت‌های بهره‌برداری از تاسیسات
- پ. ۱۰-۷-۵- برسی نحوه هماهنگی و تداخل فعالیت‌های بهره‌برداری و نگهداری از تاسیسات (نظیر مرمت، لایروبی، قطع و وصل جریان، آب‌گیری و ...) بر آبزی پروری
- پ. ۱۰-۷-۶- برسی تجهیزات و لوازم موردنیاز حفظ و نگه داری آبزیان در یک بازه ویژه از کanal و جلوگیری از جابه‌جایی آن با جریان آب توزیع شده
- پ. ۱۰-۷-۷- برسی لوازم موردنیاز برای تصفیه فیزیکی آب در موارد کاربرد آب برای آبیاری تحت فشار و هزینه‌های مترتب بر آن
- پ. ۱۰-۸- برسی لیمنولوژیک منبع آبی**
- پ. ۱۰-۸-۱- درجه حرارت ماهانه (حداکثر- حداقل- متوسط) در سطوح و عمق سه متری آب و در صورت امکان تعیین عمق ترمولاین و تاثیر تغییرات دمایی بر روی رشد آبزیان مورد مطالعه

- پ. ۱۰-۲-۸-۲- تعیین لایه‌بندی شدن آب و تاثیر لایه‌بندی بر روی میزان اکسیژن محلول با آب
- پ. ۱۰-۳-۸-۳- فاکتورهای بیولوژیکی آب
- پ. ۱۰-۴-۸-۴- جوامع گیاهی و ماکروفیت‌ها شامل گیاهان شناور، غوطه‌ور و حاشیه‌ای (شناسایی و تنظیم براساس فراوانی)
- پ. ۱۰-۵-۸-۵- ترکیب و تراکم ماهیان منبع آبی^۱
- پ. ۱۰-۶-۸-۶- ترکیب، تراکم و بیومس بنتوزها (کفزیان)
- پ. ۱۰-۷-۸-۷- ترکیب، تراکم و بیومس پلانکتون‌ها (زئوپلانکتون‌ها و فیتو پلانکتون‌ها)
- پ. ۱۰-۸-۸-۸- سایر گونه‌های جانوری وابسته به اکوسامانه آبی
- پ. ۱۰-۹-۸-۹- بررسی اکوسامانه‌ای و اهمیت اکولوژیک منبع آبی

پ. ۱۰-۹- آلاینده‌ها

- پ. ۱۰-۱-۹-۱- شناسایی منابع آلاینده کشاورزی، خانگی و صنعتی
- پ. ۱۰-۲-۹-۲- بررسی اثرات آلاینده‌ها بر اکوسامانه و حیات آبزیان دریاچه
- پ. ۱۰-۳-۹-۳- روش‌های پیشگیری از اثرات مضر آلاینده‌ها بر حیات آبزیان دریاچه

پ. ۱۰-۱۰- بررسی وضعیت صید و صیادی

- پ. ۱۰-۱-۱۰-۱- اقتصاد صید
- پ. ۱۰-۱-۱۰-۱-۱- بررسی میزان صید انواع آبزیان به‌تفکیک گونه
- پ. ۱۰-۱-۱۰-۲-۱- نقش آبزیان دریاچه در تامین معیشت مردم
- پ. ۱۰-۱-۱۰-۳-۱- بررسی و تجزیه و تحلیل قیمت تمام شده و قیمت فروش انواع آبزیان
- پ. ۱۰-۱-۱۰-۲- عرضه و تقاضا
- پ. ۱۰-۱-۱۰-۱-۲- میزان عرضه ماهی در منطقه و سایر مناطق هم‌جوار
- پ. ۱۰-۱-۱۰-۲-۲- بررسی میزان و تقویم زمانی صید انواع آبزیان از دریاچه
- پ. ۱۰-۱-۱۰-۳- بازاریابی
- پ. ۱۰-۱-۱۰-۳-۱- شیوه جابه‌جایی و عرضه و تقاضای محصولات صید شده به بازار فروش (فرم، شکل، ظاهر، بسته‌بندی، حمل و نقل) و مکانیزم بازاریابی و فروش و امکان توسعه آن در منطقه
- پ. ۱۰-۱-۱۰-۳-۲- بازارهای عمده‌فروشی آبزیان در منطقه

۱- نوع ماهیان مجاز برای پرورش براساس استعلام از سازمان حفاظت محیط زیست ایران تعیین می‌گردد.

پ. ۱۰-۴- زیرساخت‌ها و نقش آن‌ها در اقتصاد صید

پ. ۱۰-۴-۱- تاسیسات ساحلی (اسکله) جاده، حمل و نقل، برق، مخابرات

پ. ۱۰-۱۱- بررسی وضعیت تاسیسات و تجهیزات صید و صیادی و صنایع شیلاتی

پ. ۱۱-۱- تاسیسات و تجهیزات صید و صیادی

پ. ۱۱-۱-۱- بررسی انواع آلات و تجهیزات صیادی مورد استفاده و منابع تامین آن‌ها

پ. ۱۱-۱-۲- بررسی تاسیسات و تجهیزات مراکز صید ماهی

پ. ۱۱-۱-۳- بررسی روش‌های معمول در صید

پ. ۱۱-۱-۴- بررسی شناورهای مورد استفاده

پ. ۱۱-۲- بررسی وضعیت بهره‌برداری از آبزیان دریاچه

پ. ۱۲- شناخت ظرفیت‌ها، محدودیت‌ها و نیازها

پ. ۱۲-۱- تعیین اهداف کمی

پ. ۱۲-۱-۱- تعیین توان تولید ماهیان اقتصادی با توجه به ارزیابی توان اکولوژیک منطقه

پ. ۱۲-۱-۲- تعیین میزان ماهیان قابل بهره‌برداری سالانه

پ. ۱۲-۱-۳- تعیین میزان اشتغال

پ. ۱۲-۱-۴- تعیین تعداد بچه ماهی موردنیاز برای حفظ و بازسازی ذخایر، بازسازی ذخایر، نوع و اندازه بچه

ماهی مناسب با توجه به آبزیان شکاری و سایر شرایط، زمان ماهی‌دار کردن دریاچه

پ. ۱۲-۱-۵- تعیین تعداد صیادان، متناسب با ذخایر

پ. ۱۲-۱-۶- تعیین فصل صید و مدت صید

پ. ۱۲-۱-۷- تعیین تعداد نیروی انسانی متخصص موردنیاز

پ. ۱۲-۱-۸- تعیین تعداد صیدگاه‌ها و محل آن‌ها

پ. ۱۲-۱-۹- تعیین ظرفیت مراکز تحقیقاتی، آموزشی و ترویجی

پ. ۱۲-۱۰- ظرفیت‌ها

پ. ۱۲-۱-۲-۱- برآورد میزان صدور آبزیان به مناطق مختلف

پ. ۱۲-۱-۲-۲- بررسی دسترسی به نیروی انسانی موردنیاز

پ. ۱۲-۱-۳- بررسی وضعیت سرمایه‌گذاری در امر صید

پ. ۱۲-۱-۴- بررسی تاثیر رهاسازی انواع بچه ماهیان در دریاچه بر اقتصاد منطقه

پ. ۱۲-۱-۵- بررسی امکان تکثیر گونه‌های ماهی بومی مهم از نظر اقتصادی (بررسی توان تجدید شوندگی)

- پ. ۱۰-۱۲-۲-۶- ارزیابی ذخایر ماهیان اقتصادی
- پ. ۱۰-۱۲-۲-۷- بررسی اثرات رهاسازی ماهیان اقتصادی بر روی وضعیت کمی و کیفی آب دریاچه با توجه به اهداف منع آبی
- پ. ۱۰-۱۲-۲-۸- بررسی امکان توسعه تولید ماهی با استفاده از روش‌های نوین (محیط‌های محصور، قفس)
- پ. ۱۰-۱۲-۲-۹- بررسی زنجیره و هرم‌غذایی
- پ. ۱۰-۱۲-۲-۱۰- تعیین سامانه پرورش ماهی
- پ. ۱۰-۱۲-۲-۱۱- بررسی نوع و میزان موادغذایی
- پ. ۱۰-۱۲-۲-۱۲- بررسی نوع و میزان مواددارویی و ضدغذایی
- پ. ۱۰-۱۲-۲-۱۳- تعیین عوامل بیماری‌زا موجود بر جوامع جانوری
- پ. ۱۰-۱۲-۲-۱۴- بررسی اثر پرورش گونه‌های پیشنهادی بر گونه‌های بومی
- پ. ۱۰-۱۲-۲-۱۵- بررسی اثرات روند بهره‌برداری بر کیفیت آب و تولید ماهی
- پ. ۱۰-۱۲-۲-۱۶- بررسی تاثیر رهاسازی ماهیان بر کیفیت آب دریاچه
- پ. ۱۰-۱۲-۲-۱۷- بررسی اثرات سیلان بر نگهداری و بهره‌برداری از تاسیسات و تجهیزات آبزی‌پروری
- پ. ۱۰-۱۲-۳- ارائه برنامه‌های پیشنهادی
- پ. ۱۰-۱۲-۳-۱- آموزش، تحقیقات و ترویج
- پ. ۱۰-۱۲-۳-۲- عمل‌آوری، بهسازی و بازاریابی
- پ. ۱۰-۱۲-۳-۳- صنایع برودتی
- پ. ۱۰-۱۲-۳-۴- صنایع شیلاتی وابسته
- پ. ۱۰-۱۲-۳-۵- تاسیسات و امکانات زیربنایی (آب، برق، جاده و ...)
- پ. ۱۰-۱۲-۳-۶- حمل و نقل
- پ. ۱۰-۱۲-۳-۷- بررسی امکان پرورش ماهی یا بچه‌ماهی در محیط‌های محصور در دریاچه (Pen-Cage)
- پ. ۱۰-۱۲-۳-۸- بررسی ضرورت تعییه ماهی‌رو (Fish Way)
- پ. ۱۰-۱۲-۳-۹- قوانین و مقررات در ارتباط با فعالیت‌های آبزی‌پروری
- پ. ۱۰-۱۲-۳-۱۰- برنامه پایش وضعیت آلودگی و مدیریت زیست‌محیطی منبع آبی

پ. ۱۰-۱۳- بررسی اثرات زیست‌محیطی آبزی‌دار نمودن بر منابع آبی

- پ. ۱۰-۱۳-۱- بررسی اثرات و پیامدها بر کیفیت منبع آبی و مصارف آب
- پ. ۱۰-۱۳-۲- بررسی اثرات و پیامدها بر اکو سامانه‌های آبی و فون و فلور آبی
- پ. ۱۰-۱۳-۳- بررسی اثرات و پیامدهای بهداشتی

پ. ۱۳-۱۰- بررسی سایر پیامدهای زیست محیطی

پ. ۱۳-۵- بررسی اثرات فعالیت‌های آبزی دار نمودن و آبزی پروری بر بهره‌برداری از تاسیسات آبی

پ. ۱۵- ارائه گزارش‌ها و دستورالعمل‌ها

پ. ۱۴-۱- گزارش وضعیت منبع آبی

پ. ۱۴-۲- گزارش پتانسیل و روش آبزی دار نمودن

پ. ۱۴-۳- گزارش اثرات طرح

پ. ۱۴-۱-۳- مسایل حقوقی و اجتماعی

پ. ۱۴-۲-۳- اقتصادی

پ. ۱۴-۳-۳- اکوسامانه‌ای و زیست محیطی

پ. ۱۴-۴-۳- الزامات، محدودیت‌ها و ممنوعیت‌ها

پ. ۱۴-۴- دستورالعمل‌ها

پ. ۱۴-۱-۴- تدوین دستورالعمل پیشگیری، کاهش و کنترل آثار و پیامدهای زیست محیطی نامطلوب

آبزی دار نمودن به ویژه در زمینه تنوع زیستی گونه‌های آبزی، کیفیت آب و پیامدهای بهداشتی

پ. ۱۴-۲-۴- تدوین دستورالعمل نظام بهره‌برداری

پ. ۱۴-۳-۴- تدوین دستورالعمل پایش و رفتارنگاری پارامترهای کیفی و زیست محیطی منابع آب

پ. ۱۴-۴-۴- تدوین فرایند نظارت، بازرگانی و ارزیابی فعالیت آبزی دار نمودن

پ. ۱۴-۴-۵- ارایه برنامه زمان‌بندی فعالیت‌های آبزی پروری

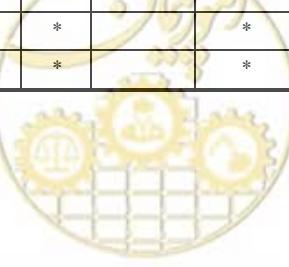
پ. ۱۴-۴-۶- پیشنهاد شروط تکمیلی و ویژه قرارداد همسان اجاره آبزی پروری در منابع و تاسیسات آبی با

هدف غیرشرب (تاقبل از انعقاد قرارداد).

پ. ۱۴-۴-۷- ارایه برنامه‌ای مدون برای مقابله با بیماری‌های مشترک و قابل انتقال پرندگان

جدول پ. ۱۰-۱- فاکتورهای بررسی کیفیت شیمیایی، فیزیکی و میکروبیولوژیکی آب

ردیف	متغیر	محل سنجش							
		در آزمایشگاه	در محل	در محل	ماهی	رسوب	آب	فصلی	ماهانه
۱	دمای هوای	*						*	
۲	دمای آب	*				*		*	
۳	اکسیژن محلول (درصد اشباعیت)	*				*		*	
۴	گاز کربنیک	*				*		*	
۵	پهانش	*				*		*	
۶	هدایت الکتریکی	*				*		*	
۷	NO ₂	*				*		*	

ادامه جدول پ.۱۰- فاکتورهای بررسی کیفیت شیمیایی، فیزیکی و میکروبیولوژیکی آب

ردیف	متغیر	تناول نمونه‌برداری							محیط نمونه‌برداری	محل سنجش
		ماهانه	فصلی	آب	رسوب	ماهی	در محل	در آزمایشگاه		
۸	NO ₃	*	*	*					*	*
۹	NH ₄ ⁺	*	*	*					*	*
۱۰	NH ₃	*	*	*					*	*
۱۱	شفافیت (سنجی دیسک)	*	*	*					*	*
۱۲	TSS	*	*	*					*	*
۱۳	TDS	*	*	*					*	*
۱۴	فسفات کل	*	*	*					*	*
۱۵	ازت کل	*	*	*					*	*
۱۶	BOD ₅	*	*	*					*	*
۱۷	COD	*	*	*					*	*
۱۸	کلروفیل	*	*	*					*	*
۱۹	فیتو پلانکتون‌ها	*	*	*					*	*
۲۰	زئوپلانکتون‌ها	*	*	*					*	*
۲۱	ماکروبنیوز (زئو)	*	*	*					*	*
۲۲	ماهیان	*	*	*					*	*
۲۳	بررسی رژیم غذایی ماهیان	*	*	*					*	*
۲۴	گیاهان آبزی (ماکروفیت)	*	*	*					*	*
۲۵	تولید اولیه	*	*	*					*	*
۲۶	دانه‌بندی رسوبات	*	*	*					*	*
۲۷	درصد مواد آلی در رسوبات TOM	*	*	*					*	*
۲۸	بار میکروبی (توتال کلیفرم)	*	*	*					*	*
۲۹	بار میکروبی (فکال کلیفرم)	*	*	*					*	*
۳۰	بار میکروبی (استریپ توکوس)	*	*	*					*	*
۳۱	مساحت دریاچه و رویش‌های گیاهی	*	*	*					*	*
۳۲	جیوه	*	*	*					*	*
۳۳	سرب	*	*	*					*	*
۳۴	کادمیوم	*	*	*					*	*
۳۵	آرسنیک	*	*	*					*	*
۳۶	سوموم ارگانوکلر	*	*	*					*	*
۳۷	سوموم ارگانو فسفره	*	*	*					*	*
۳۸	هیدروکربن‌های نفتی	*	*	*					*	*
۳۹	آنیون‌ها	*	*	*					*	*
۴۰	کاتیون‌ها	*	*	*					*	*
	دترجننت	*	*	*					*	*

متغیرهای ۳۱ تا ۳۷ به جز فلزات سنگین، یک بار اندازه‌گیری شده و در صورت نیاز تجدید خواهد شد. فلزات سنگین دو بار در سال اندازه‌گیری شوند

منابع و مراجع

- ۱ «فهرست خدمات مرحله بهرهبرداری و نگهداری سدها»، نشریه شماره ۱۳۴، الف، بهمن ماه ۱۳۷۷، طرح تهیه ضوابط و معیارهای فنی صنعت آب کشور.
- ۲ «راهنمای ارزیابی ایمنی و اقدامات اضطراری در سدها و سازه‌های وابسته»، نشریه شماره ۶۴۴ معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور، سال ۱۳۹۲.
- ۳ «شرح خدمات مطالعات پدافند غیرعامل سدها»، شرکت مدیریت منابع آب ایران، معاونت حفاظت و بهره‌برداری، اسفند ۱۳۸۸.
- ۴ «چهارچوب فهرست خدمات مطالعات حفاظت و پایش کیفیت منابع آب دریاچه و حوضه آبریز سد»، شرکت مدیریت منابع آب ایران، دفتر برنامه‌ریزی منابع آب، گروه کیفی و محیط‌زیست، بهار ۱۳۹۰.
- ۵ «دستورالعمل پایش کیفیت آب مخازن سدها»، شرکت مدیریت منابع آب ایران، دفتر برنامه‌ریزی منابع آب، گروه کیفی و محیط‌زیست، تابستان ۱۳۸۹.
- ۶ «فهرست خدمات مطالعات تهیه برنامه اقدامات اضطراری (EAP) سدهای مخزنی»، شرکت مدیریت منابع آب ایران، دفتر بهره‌برداری از تاسیسات تامین آب، زمستان ۱۳۸۹.
- ۷ «فهرست خدمات مطالعات رفتارنگاری سدهای مخزنی بتني»، شرکت مدیریت منابع آب ایران، دفتر بهره‌برداری از تاسیسات تامین آب، زمستان ۱۳۸۹.
- ۸ «فهرست خدمات مطالعات رفتارنگاری سدهای مخزنی خاکی»، شرکت مدیریت منابع آب ایران، دفتر بهره‌برداری از تاسیسات تامین آب، زمستان ۱۳۸۹.
- ۹ «فهرست خدمات مطالعات مدیریت ریسک و بحران»، شرکت مهندسین مشاور سبزآب ارونده، بهار ۱۳۹۰.
- ۱۰ «فهرست خدمات مطالعات نگهداری و تعمیرات و اصلاح و بازسازی سدها»، شرکت مدیریت منابع آب ایران، دفتر بهره‌برداری از تاسیسات تامین آب، تابستان ۱۳۹۰.
- ۱۱ «فهرست خدمات مهندسی مرحله شناسایی سدسازی»، سازمان برنامه و بودجه نشریه شماره ۷۰/۰۰/۳۰، سال ۱۳۷۰.
- ۱۲ «فهرست خدمات مهندسی مرحله توجیهی سدسازی»، سازمان برنامه و بودجه نشریه شماره ۷۰/۰۰/۳۱، سال ۱۳۷۰.
- ۱۳ «فهرست خدمات مهندسی مرحله ساخت سدها»، سازمان برنامه و بودجه نشریه شماره ۷۵/۰۰/۲، سال ۱۳۷۵.
- ۱۴ «فهرست خدمات مهندسی مرحله طراحی تفصیلی سدها»، سازمان برنامه و بودجه نشریه شماره ۷۵/۰۰/۳، سال ۱۳۷۵.
- ۱۵ «چک لیست بازرگانی سدهای بتني و خاکی در شرایط عادی و اضطراری»، شرکت مدیریت منابع آب ایران، دفتر بهره‌برداری از تاسیسات تامین آب، تابستان ۱۳۸۵.
- ۱۶ «راهنمای بهره‌برداری هیدرولیکی از مخزن سدهای بزرگ»، نشریه شماره ۳۳۵، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، سال ۱۳۸۵.
- ۱۷ «راهنمای بازرگانی در سدهای بزرگ»، نشریه شماره ۲۱۶، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، سال ۱۳۸۰.

- ۱۸- «راهنمای بهرهبرداری و نگهداری نیروگاههای آبی سدهای بزرگ»، نشریه شماره ۵۲۶ معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور، ۱۳۸۹.
- ۱۹- «راهنمای مطالعات کیفیت آب مخازن سدهای بزرگ»، نشریه شماره ۵۵۰ معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور، سال ۱۳۹۰.
- ۲۰- «راهنمای بهرهبرداری و نگهداری از تاسیسات و تجهیزات هیدرولوژیکی سد و تاسیسات واپسیه»، نشریه شماره ۵۶۸ معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور، سال ۱۳۹۰.
- ۲۱- «راهنمای مطالعات بهرهبرداری از مخازن سدهای بزرگ»، نشریه شماره ۲۷۲، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، سال ۱۳۸۳.
- ۲۲- «تعیین حجم رسوبات و توزیع آن در مخازن سدها»، نشریه شماره ۲۲۱، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، سال ۱۳۸۰.
- ۲۳- «راهنمای مطالعات رسوب‌گذاری و رسوب‌زدایی مخازن سدها»، نشریه شماره ۵۸۹ معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور، سال ۱۳۹۱.
- ۲۴- «راهنمای عمق‌یابی مخازن»، نشریه شماره ۳۶۱-الف، طرح تهیه ضوابط و معیارهای فنی صنعت آب کشور، اردیبهشت ۱۳۸۹.
- ۲۵- «آیین‌نامه آبزی‌پروری در سدها و شبکه‌های آبیاری و زهکشی با اهداف غیرشرب»، وزارت نیرو، ۱۳۹۱.
- 26- "Bulletin on Dam Safety Management", Dam Safety Committee, International Commission on Large Dams (ICOLD), 2010
- 27- Dam safety guidline, Federal Emergency Management Agency: www.FEMA.gov, 2004

خواننده گرامی

امور نظام فنی و اجرایی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، با گذشت بیش از سی سال فعالیت تحقیقاتی و مطالعاتی خود، افزون بر ششصد عنوان نشریه تخصصی - فنی، در قالب آیین‌نامه، ضابطه، معیار، دستورالعمل، مشخصات فنی عمومی و مقاله، به صورت تالیف و ترجمه، تهییه و ابلاغ کرده است. نشریه حاضر در راستای موارد یاد شده تهییه شده، تا در راه نیل به توسعه و گسترش علوم در کشور و بهبود فعالیت‌های عمرانی به کار برده شود. فهرست نشريات منتشر شده در سال‌های اخیر در سایت اينترنتي nezamfanni.ir قابل دستیابی می‌باشد.

Abstract

Dams are constructed for specific purposes such as water supply, flood control, irrigation, navigation, sedimentation control and hydropower. A dam is the cornerstone of development and manages water resources in river basin. Regarding dams role to provide water for various usages, professional operation with recommended standards and ensuring the stability of dams in different situations is one of the basic governmental tasks. Into consideration of increase of under operation dams number and technical complexity about operation, maintenance and safety; related standards and instructions play important role in stable and safe operation without any unexpected costs.

Dam designers, builders, owners and operators are responsible about safety, sustainable operation and regular maintenance. Providing O&M Instructions on design, construction phases and reviewing of them in operation phase are fundamental documents. Training of dam staff and familiarity of them with standards and manuals is essential. The "list of services for operation and maintenance of dams" is one of mentioned documents.

This list of services is intended give owners or operator of dams a basic understanding of dam owner responsibilities with regard to inspection, operation, maintenance and reporting procedures. This manual should be observed during the operation stage.

This manual is divided into two basic sections:

Section I: implementation of operation and maintenance proceedings should be done based on equipment operation manuals or thechnical documents, istructions and guidelines that have provided in design or construction stages.

According governmental rules and circulars, the implementation services on operation stage including operation, maintenance, safety, protection, security and public supports could be contracted by the non-governmental or private companies.

Section II: including technical supports and studies for operation, maintenance and dam safety that should be performe by qualified consulting engineers under supervision of owner or authorities.

In preparing of this list of services, the following points have been considered:

- Generally dam is safe and has designed and constructed based on technical codes and standards;
- Operation, maintenance and safety instructions are prepared either in construction or design stage then delivered to owner or operators;
- The dam staff has passed the required courses and sufficiently qualified to take responsibility for operation and maintenance;
- The present list of services is not included operation and maintenance of hydro power plants;
- The information presented on appendix could be beneficial, but priority is the published related standards.

The list of services includes two parts of appendixes; first includes original annexes that is supplement of this manual and should be concentrated and the second includes recommendation annexes that are for guidance of employers, consultants and contractors for any related studies. The mentioned attachments often prepared by the Offices of Iran Water Resources Management Company and communicated to the subsidiaries, it is necessary each of them be completed and reviewed by "Water and Wastewater Engineering and Technical Criteria office" in Ministry of Energy.

The list of services largely provided essential guidance and it is necessary the relevant documents such as manuals, guides, etc. to be prepared separately.

List of Services for operation and maintenance of safety dams (first edition)

[No. 678]

Executive Body:	Ministry of Energy Iran Water Research Institute
Project Adviser:	Mousa AminNejad MS. Hydraulic Structures Engineering

Authors & Contributors Committee: (in alphabet order):

Mousa AminNejad	Iran water resources management company MS. Hydraulic Structures Engineering
Reza Rasti Ardakani	Power & Water University of Technology (Shahid Abbaspoor) PhD. Civil engineering
Susan Valizadeh	Invited Expert MS. Structural Engineering
Ali Yosefi	Zamin Ab Pey Consulting Engineers MS. Mining and Geological Engineering

Supervisory & Confirmation Committee:

(Dam and tunnels technical Committee, development of standards and technical codes in water industry Project)

Dali Bondar	Ministry of Energy PhD. Civil engineering
Masoud Hadidi Mod	Mahab Gods Consulting Engineers Ms. Mechanical Engineering
Nooshin Ravandoust	Ministry of Energy, development of standards and technical codes in water industry Project Bs. Structural Engineering
Mohammad Taher Taheri Behbahani	Tavan Ab Consulting Engineers Ms. Water resources Engineering
Mohammad Reza Askari	Band Ab Consulting Engineers PhD. Civil engineering

Note: the first version of this manual had been written by member of “Construction Dam Committee, development of standards and technical codes in water industry Project” in 1998 and this version is the first edition.

Steering Committee:(Management and Planning Organization)

Alireza Toutounchi	Deputy of Technical and Execution Affairs Department
Farzaneh Agha Ramezanali	Head of Water & Agriculture Group, Technical and Execution Affairs Department
Seyed Vahidoddin Rezvani	Expert in Irrigation & Drainage Engineering, Technical and Execution Affairs Department

**Islamic Republic of Iran
Management and Planning Organization**

List of Services for Operation, Maintenance and Safety of Dams

No. 678

Office of Deputy for Technical and
Infrastructure Development Affairs
Department of Technical and Execution
Affairs

nezamfanni.ir

Ministry of Energy

Bureau of Technical, Engineering,
Social and Environmental standards of
water and waste water

<http://seso.moe.gov.ir>

این ضابطه

با عنوان «فهرست خدمات مرحله بهرهبرداری و نگهداری سدها» در راستای بازنگری اول ضابطه قبلی تحت همین عنوان تدوین شده و در آن مجموعه اقدامات و فعالیتهای مورد نیاز مرحله بهرهبرداری سدها به تفکیک سرفصل‌های بهرهبرداری، نگهداری، تعمیرات، ایمنی، خدمات عمومی و حراست و سایر فعالیت‌های جانبی ارائه شده است. فعالیت‌ها و اقدامات ذکر شده در این ضابطه به طور عمومی و کلی وظایف و مسؤولیت‌های سازمان‌های بهرهبرداری سد را تشریح می‌نماید. این مجموعه می‌تواند به عنوان الگوی تدوین شرح وظایف و مسؤولیت‌های واحدهای مختلف تشکیلات بهرهبرداری در ارگان‌های دولتی و یا نهادهای عمومی و غیردولتی مورد استفاده قرار گیرد.

